

BOEM@

LIVE LITERATURE

octombrie/noiembrie/decembrie 2010 (Anul II) Nr.10,11,12 - 78 pag

BOEMA

Live Literature

Octombrie, Noiembrie, Decembrie 2010 (Anul II) Nr. 10, 11, 12 - 78 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapart SRL Galați - Editura InfoRapArt

10-11-12 / 2010

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Valeriu Valegvi
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Secretar de redacție: Antoaneta Dobreanu

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, A. G. Secară, Tania Nicolescu, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Neculai

Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

DIN CUPRINS

Poezie: Saint-Simon Ajarescu (p.3), Dionisie Duma (p.4), Grigore Grigore (p.12), Constantin Gherghinoiu (p.15), Virgil Costiuc (p.16), Maria Timuc (p.18), Mircea-Marcel Petcu (p.21), Cristian Pavel (p.28), Paul Blaj (p.36), Săndel Stamate (p.37), Andrei P. Velea (p.43), Ion Caesorion (p.50), Șerban Codrin (p.65), Maria Izgherean (p.69), Georgiana Panait (p.73), Marian Dragomir (p.74), Dragoș Ionescu (p.75), Poeme din cenaclul (p.30, 59, 76)

Proză: Ionel Bostan - Te pomenesti că-s mort (p.10), Vasile Larco - În ițele crizei actuale (p.11), Jurământul, Schimbul de locuință, Acuzatul nevinovat (p.40), Paul Sân-Petru - Maraton, Mai marele viorilor (p.14), Tania Nicolescu - Dincolo de jaluzele (p.26), Marin Moscu - Surpriza Luminiței Moisescu (p.31), Maria Tirenescu - Păturile (p.58), Ovidiu Amălinei - Ultima dorință (p.66), Elena Hanganu - Între maluri - "anotimpul tulbure" (p.71), Adriana Dănilă - Fragment de roman (p.72)

Cronică de carte: Melania Cuc - Limbajul, antidot împotriva crizei globale (p.13), Dincoace de lumea dezlănțuită (p.22), Slavomir Almăjan, Zbor căzut între aripi (p.42), Dansul inorogului, Elogiul melanholiei (p.59), Speranța Miron - Miracolul razei albastre (p.25), Petre Rău - Fugă spectrală pe portativul poeziei (p.34), Gheorghe A. Stroia - "Tandrețea tăcerii" de Speranța Miron (p.38), Valeriu Valegvi - Un debut convingător (p.44), Ana-Maria Cheșcu - Mircea Goga / Veturia Goga, "Privighetoarea lui Hitler" (p.48)

Esu: Petre Rău - Resemnarea la români (p.19), Deducerea din ceasul lui Ion Barbu (p.52), Clelia Ifrim - Un copac gol, Podul de piatră (p.29)

Istorie: Ana Maria Cheșcu - O pagină din istoria comunismului: Corneliu Coposu, Liga Culturală în sprijinul românilor transilvăneni (p.32)

Teatru: Radu Danelescu - A 35-a victorie a lui Ștefan cel Mare, sau Bașcanii, sau Stat UE, fragment (p.54)

Eveniment: Maria Tirenescu - Poetul Șerban Codrin (p.41), Redacția - Concurs Național de Poezie Haiku, Galați (p.41), Dumitru Fănățeanu - Poezia, arhitectură interioară a cuvântului, Logosul (p.68), Maria Tirenescu - RO KU, prima revistă online de haiku din România, la cel de-al doilea număr (p.70)

Note de lectură: Valeriu Valegvi - Adevărata călătorie (p.5), Gheorghe A. Stroia - "Monografia orașului Boldești-Scăieni" de Cristian Petru Bălan (p.45)

Interviu: Andra Rotaru - Interviu cu poeta Florina Zaharia (p.8)

Meridiane: Luca Cipolla - Italia (p.6), Jaan Malin - Estonia (p.53)

Opinii: Dan Ion Sanda - Bastardizarea neamului românesc (p.51)

Religie: Mitruț Popoiu - Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan (p.23)

Colinde: Elena-Liliana Fluture, Antoaneta Dobreanu - Colinde 2010 (p.61)

Comentarii: Petre Rău - Au fost prieteni Goethe și Beethoven? (p.57)

Cărți: Redacția - Cărți sosite la redacție (p.64)

Grafică:

Coperta I: Salvator Dali - *Galatea of Spheres* 1952

Coperta a III-a: Antologii colective, ASPRA-2010

Coperta a IV-a: Thomas Kinkade - *Winter*

Interior: Elena-Liliana Fluture

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

inforapart@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

www.boema.inforapart.ro

Saint-Simon AJARESCU

KERIGMA

(sau muncirea în strajă lăuntrică a mesajului)

În memoria lui Pierre Theilhard de Chardin

Vedenie contemplativă... și... gata?! - una adică
dintre protuberanțele astrului Solis alungită
anotimpuri în șir stadie după stadie până la
omul stingher
patinează peste fostele și viitoarele-ntinsuri –
ce-și au negativul de spirit în el –
transportându-i aura de aur a undei de organism
și zăpușeala continuu degajată de reverii
de o zare mototolită de vânturi la alta
ca de la o arșiță vie-a-tot la o ardoare
vie-a-tot...
Yadarnicul face fețe-fețe pe chipul Celor Asemenea Ție.
...Dimensiunea Umană nu-i o biată dimerlie
cu rugină pe doagă
în mâna unor gnomi de serviciu la seceriș...
Vei afla: suferința nu-i pentru nimeni un salvconduct.
A suge – setea! setea! – cu sațiu meditat
cu grabă întoarsă
crengi boante de saxaul.
Saliva unui astfel de-anahoret
învie? ori omoară? cămila?!
A înghiți – foamea! foamea! – lăcuste (fără
prihană) eșuate pe dune.
Băierile de foc sărat ale insufllui tău
spasmodic se strâng...
A îndura simunul khamsinul habbobul încercând să afli
gradientul de singurătate al omenirii.
Inimă surd izbită (din oră în oră) de microliți
întru noxa pustietății
pentru o nouă ordine psihică pe plan mondial...
lată niște ochi albaștri
cu dioptrii radio-vizionare
glazurați de nisipuri.
Oh, nisipiștea: pompată direct în suflet!
Litosfera mărunțită milenii până la colburi adânci
copleșește-n intimitatea lui! în răzoarele lui de foneme
sunetul de pe suprafața Năluicii Fierbinți
de care te lași siderat...
Odată și-odată-n eternitate: chin și suspin.
Urgisile de habbob
oropsitul de khamsin
sinistratul de simun...
Punctele tale cosmice te părăsesc și revin!
"Caii-putere ai buneivoințe mâniate pe reauavoință
au potcoave de granit" îți murmuri, cu ochii
aproape fierți.

Lupta cu Aparența e o săpare de Cer, fără somn!
Iată un Soare-mai- puțin-real

Decât Parhelia sa!...

Amarii tăi neuroni suferă de insolație unul câte unul.
Animus și nisip – aerosoli
De piatră seacă: ce anumit smog!...
Și singura? singura oază e limba ta?!
Jur-împrejur scaie'l cu clorofila aproape abstractă.
Domesticirea șacalilor solitari
lângă lunula de umbră – efect bumerang.
Îi înveți

să latre

la

miraj!...

Mininge și retină: două vrăjite „piei de sagri”.
Gândind mai d e p a r t e – se micșorează
meningele (și viața).

Văzând mai d e p a r t e – se micșorează
retina (și viața!).

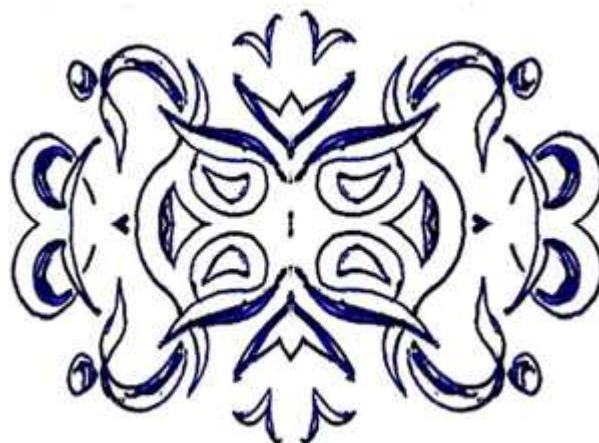
Feșeleag de trăire! A r a b e s c în patru dimensiuni.
Ziua prin tot pustiul – materie pălălaie
cu moleculele fantomatice
din care extragi obiecte veșnic neidentificate.
Acest munte risipit propriei spațialități
cumpănindu-se cu sine însuși

sub chip de cronism imediat.

Noaptea în t o a t ă pustia – canion înalt! rotund!,
împrejurul căruia pâlpâie s p i r i t u l –
almicantarat incandescent: îl rulezi
(ah, zelul face senzație în tine!), îl depeni –
c-o mână răcită de frisoane și cu o mână
înfierbântată de febre

cu rugăciunea pârjolită la intemperia făpturii proprii
cuget prefăcut în câmp telepativ,
plasmă de forma teoretică a Eka-Omului – îl depeni
pe o vertebră de pustnic a n t e r i o r!...
Popoarele scapă de Lumea a s t a, nu grabnic,
dar sigur.

Divinul intră și iese prin Black – Holes fără păs
incendiind cu chakrele sale imense și nebuloase
credința și necredința
Umanității!...

desen de Elena-Liliana Fluture

Dionisie DUMA

Poem semifinal

Singur
cu poemele mele
cu bluzele tale
și rochiile
lungi
lucruri absente
ore banale
cu ce putere
să le alungi?
Împachetez
ce mai am
de spus
orașul doarme
pe plop
gării
deschid
un geam
către zarea de-apus
și văd nomazii
în ziua plecării...

O frunză

Vara se scaldă-n pârâu
Un anotimp venea curând
Plecau cocori în nopți plângând
Cu gene galbene de grâu

Și nu știam; am plâns și eu
Cu dorul lor abia plecat
Din toamna mea s-a scuturat
O frunză ce o pierd mereu.

Ziua de ieri

Ziua de ieri a
pierit în pierdele
și pe fruntea mea
Îngerii au pictat
umbre albastre
cine moare acum
va intra, desigur,
în Veșnicia Dorului!

Duminica Mare

Ca un fulg neștiut
mă îndrept înspre cer
prin liniștea pură
mi-a-nflorit în Prier
Rugăciunea pe gură.
Nu aștept nici
un tren
de plecare-n Neunde
mă pătrunde-un refren
numărat în secunde.
Peste tot e-Nălțare
vin speranțe, fiori
când începe în zori
Duminica Mare.

Închipuiește-mă

Închipuiește-mă bolnav de poezie
dormind
cu capu-ntr-un colț de stea
fără oase și umbră
în camera fără pereți
în care cu ochiul tău
mă privesc înăuntru.
Din palme să-ți curgă liniștea
să mă fac timp
pentru o flacără adâncă
iar lacrima ta să se înece
în vorbele mele nerostite.

*
* *

Singurătatea-i stinsă
ca într-o catedrală
în care niciun clopot
nu curge în ecou
se rupe-n ramuri cerul
și soarele-o beteală
aruncă peste teiul
de veacuri din Copou.

Ars poetica

Întâlnirile noastre sunt făcute din tăcere
Tace ea, tac eu
Nimeni nu se supără pe durere
Nici chiar pe Dumnezeu
Iubim lumina, soarele, iarba,
Un lac la marginea orașului
Zi de zi privim cum crește barba
Albă a cosașului
Când vom pune punct
Liniștii – asta nu se știe...
Ea mă însoțește pretutindeni – defunct
Spânzurat de
POEZIE!

Valeriu VALEGI

ADEVĂRATA CĂLĂTORIE

Imediat după evenimentele din decembrie 1989 am recitit, cu o curiozitate și o plăcere nealterate, romanul „Zahei orbul”, singurul roman al poetului Vasile Voiculescu (scris între anii 1949-1954 și editat în anul 1970).

M-a fascinat povestea tensionată a lui Zahei, zbaterea acestuia de-a se lumina pe sine, aspirația la cunoașterea lumii și toate acestea pe un traseu sinuos, obturat și provocat de prezența „gropii gunoaielor” din Floreasca (peisaj ce amintește de „groapa” lui Oatu din romanul lui Eugen Barbu) sau de tablourile ignobile ale ocnei în care își ispășește pedeapsa purificatoare...

Mărturisesc că nutresc pentru scriitorul Vasile Voiculescu o sinceră apreciere precum și o atracție spirituală puternică.

Pentru cei care se simt fascinați de scriitura cât și de personalitatea sa, cartea lui Marius Oprea – „Adevărata călătorie a lui Zahei” (V. Voiculescu și taina Rugului aprins – Editura Humanitas, București, 2008 – 317 pag., preț neprecizat) este, cu siguranță, încă un motiv de a și-l apropia și de a-l înțelege. Marius Oprea își depășește calitatea de cercetător pasionat printre hățișurile arhivistice și dă dovada calităților sale de scriitor, de bun portretist și de povestitor cu har.

Autorul mărturisește: „Redau aici călătoria adevăratului Zahei și a insoțitorilor săi – cea prin întuneric și temniță. M-am oprit asupra acestei istorii pentru că de o tulburătoare și crudă trăire a propriei ficțiuni, precum cea de care a avut parte poetul spre sfârșitul vieții sale, nu au parte indeobște oamenii de rând și ea nu se întâmplă în fiecare zi”.

Subtitlul cărții este – V. Voiculescu și taina Rugului aprins și este compusă din 9 capitole cu câte un citat din romanul Zahei orbul drept motto.

Firul roșu pe care autorul îl urmărește cu acribie este personajul Zahei din romanul omonim ce se confundă până la identitate cu persoana scriitorului Vasile Voiculescu, trecut prin bolgiile unei închisori urmare unei condamnări absurde („Arestat la 73 de ani pentru marea vină de a scrie poezii în care „noua orânduire nu-și avea locul”, după cum constatare justiția R.P.R., Vasile Voiculescu a fost singurul care a parcurs cărările imaginate pentru eroul propriei ficțiuni”).

Societatea din acele vremuri tulburi se simțea „vizată” de versuri precum: „Cunosc de mult o blândă țară veche, / Se-nvecina cu basmul și balada: / Avea mai gingaș sufletul ca mlada...” (Cerșetorul); „Tu, verb al slavei, cât sunt de pigmeu, / Ferește-mă să nu fac tarabă / Si-n orice poezie cât de slabă / Să-ntind un tainic strop de Dumnezeu.” (Neagra labă).

Vasile Voiculescu este cercetat începând cu noaptea din 5 august 1958 și apoi judecat pentru „vina” de a fi participat cu lecturi la ședințele Rugului aprins (o societate religioasă înființată în anul 1946 dar dizolvată ulterior) ce se țineau la mănăstirea Antim. Prin sentința nr. 125 din 8 septembrie 1958 Vasile Voiculescu a fost condamnat la 5 ani temniță grea și 5 ani degradare civilă, pentru săvârșirea infracțiunii de uneltire contra ordinii sociale, faptă prevăzută și pedepsită de art. 209, pct.1 Cod penal al RPR.

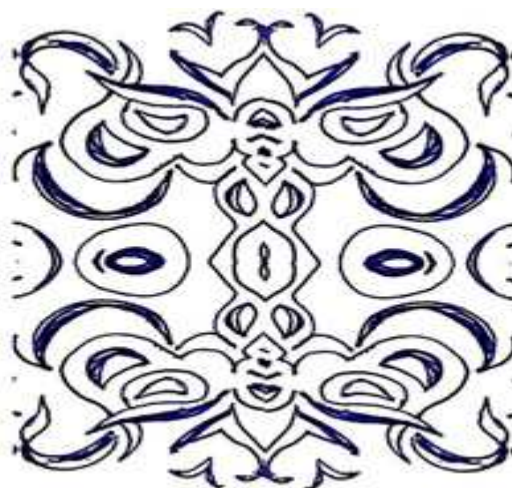
Și astfel, peste capul scriitorului care, după decesul soției, își propusese să ducă o viață liniștită, lipsită de distracțiile și plăcerile vieții cotidiene, a căzut această sentință cu efect de ghilotină.

Deși nu a executat în totalitate pedeapsa, chinurile și umilința l-au marcat, ținând cont și de vârsta sa înaintată, mai ales fizic.

Ce l-a ținut treaz și întreg la minte în această foarte grea încercare? Autorul ne dă răspuns: „Voiculescu era de două ori ocrotit față de această trecere a timpului. Se refăcea în rugăciune și în lumea versurilor fără de moarte. Toți care au ajuns în preajma lui i-au păstrat o amintire de neșters: pârea luminat dinăuntru... Se hrănea parcă din Duh Sfânt și era un creștin desăvârșit”. Puterea tămăduitoare a Credenței!

Perioada petrecută în detenție a fost pentru scriitorul martirizat un prag, trecut către purgatoriu cu o eleganță ascetică sincer trăită.

Cartea istoricului Marius Oprea face dovada unor reale calități de scriitor. Se citește cu mare plăcere, pe nerăsuflăte.

desen de Elena-Liliana Fluture

Luca CIPOLLA

- Italia -

Luca Cipolla are 34 de ani și locuiește la Milano. Scribe versuri din adolescență și timp de șase ani a studiat limba română. A mai publicat în revista "Climate Literare" din Târgoviște (nr. 32, iunie-iulie 2010).

Assorta, dai gigli raccolta,
quale ardire ti contempla?
Il silenzio trova voce
dove anima di pietra ti sotterra.
Sarà pace o forse guerra?
Sarà fato come sparo nella nebbia?
Ma il silenzio ti seduce e l'orbita devia,
già soppesa e immacolata,
da quei gigli sollevata.
E diventi primavera...

Baragan

Ora non resta che chiudere gli occhi
e respirare piano
perché ti voglio assaggiare,
primavera,
ed addomesticare,
bella e gitana che sei
e distante,
e la tua corazza di mistero e vetro
si dissolve
nel tramonto che t'accoglie,
nel tramonto che riveste il tuo cammino...

Come dissolvenza...
piramidi di luce da veste che
traspare,
aere arrugginita nella polvere d'un sentimento,
lacrime calde dal lungo corso.
Dove i cani abbaiano poco
e le donne son scalze
ti cerco,
e la notte mi somiglia
nel rifugio che ci offre,
nel mistero che l'avvolge.

Lontana luce l'incoscienza
e tu qui
a segnare il mio cammino;
un petalo mi sfiora,
regina di quest'ora,
l'ora scritta dal destino.

Absorbită, dintre crini culeasă,
ce ardoare te contemplă?
Tăcerea găsește voce
unde suflet de piatră te îngroapă.
O fi pace sau poate război?
O fi ca și cum aș trage în ceață?
Dar tăcerea te seduce și orbita deviază,
deja înălțată și imaculată,
din acei crini ridicată.
Și devii primavară...

Bărăgan

Acum nu rămâne decât să închid ochii
și să respir încet
pentru că vreau să te simt,
primăvară,
și să te îmblânzesc,
frumoasă și gitană cum ești
și distantă,
și platoșa ta de mister și de sticlă
se dizolvă
în apusul care te întâmpină,
în apusul care îmbracă drumul tău...

Precum risipirea...
piramide de lumină din veșmântul care se
întrezărește,
aer ruginit în praful unui sentiment,
lacrime calde din lungul drum.
Unde câinii latră puțin
și femeile sunt desculțe
te caut,
și noaptea îmi seamănă
în adăpostul pe care ni-l oferă,
în misterul care o înfășoară.

Lumina distanță inconștientă
și tu aici
pentru a marca calea mea;
O petală mă atinge,
regina acestei ore,
ora scrisă de soartă.

Coglier le ore, i minuti, i secondi
 come grani di sabbia
 e versarli nel cuore
 perché sempre m'appartengano.
 Ecco quella terra
 affacciarsi alla finestra
 quasi fosse un tuo saluto o un cenno
 fra le ciglia umide,
 e quell'istante il mio destino...

La brezza fertile non corregge
 la pelle riarsa
 e l'incognita muove dentro
 come canto di sirena
 tra le croci,
 ma dentro richiama alla vita
 una carezza, spiga di grano,
 questa terra senza speranza
 come me.

Così,
 abbagliato dalla luna
 e sedotto dallo spirito incerto dei falò,
 giocavo coi pensieri
 ove solo libera quiete m'ostruiva.
 Dov'è ora quella pace?

Sai confondermi,
 di quell'istante sai riempirmi...
 Un tempo forse avrei pianto,
 mi sarei aperto a te come foglia a primavera,
 oggi no,
 oggi sei tu,
 semplice poesia.

Nessuno ha danzato
 su quel campo,
 nessuno ha cantato
 se non lacrima di donna
 dispersa e lontana
 nel sudore d'una terra
 che spiga non accoglie...

Ti vedo camminare,
 accettato,
 foglie stanche al tuo passaggio.
 L'ora tradisce quell'attimo incerto
 in cui t'ho pensato,
 e più non esisto.

Să culeg orele, minutele, secundele
 precum firele de nisip
 și să le vărs în inimă
 astfel încât mereu să-mi aparțină.
 Iată acel pământ
 apărând la fereastră
 ca și cum era un salut al tău sau un semn
 printre genele umede,
 și momentul acela destinul meu...

Briza fertilă nu reface
 pielea uscată
 și necunoscuta se mișcă înăuntru
 precum cântecul de sirenă
 printre cruci,
 dar înăuntru cheamă la viață
 o mângâiere, spic de grâu,
 acest pământ fără speranță
 ca mine.

Așa,
 orbit de lună
 și sedus de spiritul incert al făcliilor,
 mă jucam cu gândurile
 unde doar liniștea liberă mă împiedica.
 Unde este acum pacea aceea?

Știi să mă confunzi,
 din acel moment știi să mă completezi...
 Cândva poate ai fi plâns,
 m-aș fi deschis ție precum frunza primăvara,
 astăzi nu,
 azi ești tu,
 simplă poezie.

Nimeni nu a dansat
 pe câmpul acela,
 nimeni nu a cântat
 decât lacrima de femeie
 îndepărtată și distantă
 în sudoarea unui pământ
 care spic nu primește...

Te văd mergând,
 resemnat,
 frunze obosite la trecerea ta.
 Ora trădează
 acel moment incert
 în care m-am gândit la tine,
 și nu mai exist.

“Am fost împreună o eua și am experimentat un număr mare de inimi”

În cadrul Târgului Internațional de Carte Gaudeamus, Florina Zaharia și-a lansat volumul de poeme “Eua”, Editura Paralela 45, colecția “Avanpost”. De la titlul volumului, până la modul său inedit de prezentare a evenimentului de lansare, cartea a născut întrebări și curiozități în rândul cititorilor. Andra Rotaru a dialogat cu Florina Zaharia, în exclusivitate pentru AgențiadeCarte.ro, despre ce înseamnă această „Eua” pentru autoarea sa.

În primul capitol, “biografiica”, odată personajul devenit o ființă vie, pare că tot ce aparent ar trebui să țină de niște ritmuri biologice, lui îi sunt străine, iar uneori îl apasă, și chiar și-ar dori să le respingă.

Ce să fac? *Eua* a cucerit 90% din teritoriul corpului. Sufletul s-a făcut mare, peste, deasupra, dedesubt, stângadrea, printre. Sufletul a devenit o mașină psihică, a produs accidente și s-a modificat în transfer. Abia atunci a început respingerea, golul s-a făcut gaură, absența s-a transformat în lipsă, mama în fiică, eu în ea. Aceste disperări psiho-senzoriale își depășesc granițele suflet-corp și acționează asupra vieții exterioare, a celorlalte persoane. La *Eua* viața biologică pare să fie doar o piele a vieții interioare saturată de imagini, de realități, puțin înfricoșată, cu un bagaj considerabil de angoase și pansamente. Fizicul supurează înăuntru, iar rănilor interioare sunt din ce în ce mai vizibile, mai biologice.

Momentul în care personajul acceptă că e o ființă, că acest lucru nu mai este un chin, este aproape întâmplător; personajul se bucură simplu, are gesturi feminine și cochete: “genunchii apar sub rochiță întâmplător și cristalin / ca dintr-o mică fericire”.

Aici a fost, de fapt, adevărata luptă: acceptarea ființei care se bucură, visează, se plimbă. Acceptarea ei într-un corp atât de încrâncenat cu o carne-zid a fost sfâșiere și derivă. Căderea a cuprins totul. Până la acel eu de frontieră care m-a salvat. La început a fost un *borderline* apărător care m-a lăsat să trec sau să revin la mine, apoi mi-am îngăduit bucuroasă un sine fals. Am reușit detașarea. Suferința și încrâncenarea au rămas la ea. Zâmbetul și libertatea la mine.

Legătura dintre personajul care nu se simte, și cel care se poate simți, se face în momentele de neputință, de slăbiciune: “adun în trup diferite forme de slăbiciune/ mai active sau mai comode/ uneori inutile/ și atunci trupul se instalează în ceea ce sunt.”

Legătura e foarte strânsă, uneori epuizantă. Cele două sunt unite ombilical. Înnodate ombilical. Ce le poate despărți sunt stările limită când mama își protejează fiica și invers. Visul e dezlipit brutal de fantasmă, carnea e smulsă de pe os, pielea nu mai poate acoperi pentru că s-a subțiat din ce în ce mai mult, până la destăinuire.

Există vreun refugiu pentru acest corp, din „eua”, căruia îi e frică și e dezgustat de multe ori de el însuși?

Există eu. Corpul ei îl port eu, în timp ce ea a preluat mare parte din apăsarea mea psihică. Există între noi și un joc: ne inversăm locurile, ne împărțim jetoanele depresive, anumite crize, remușcările. Atunci apare și scrisul. Casa noastră.

(continuare în pag. 9)

Care a clarificat multe dintre descrierile lumii interioare pe care le-a găsit neclare. Frecvent, suferința provocată de poziția depresivă este foarte puternică. "Prietenă" noastră Melanie Klein o descrie ca pe un "sentiment insuportabil, persecutiv de vină care atrage o pedeapsă, în niciun caz iertare". În această situație, poți intra într-o stare maniacală care poate fi o formă de apărare.

Aceasta este atenuată prin refuzul de a resimți nevoia persoanei sau a obiectului pierdut. Refugiul ei am fost eu, dar n-a fost suficient.

Învelișul de carne poate deveni în "eua" personajul principal, căruia cel care există în acest înveliș îi opune rezistență. Când a început conștientizarea dintre cele două învelișuri sau forme de a umple un corp? Au existat și perioade de prietenie între ele?

Nu știu de ce mi se pare că întrebările se repetă, parcă ai vrea de la mine să explic ceva și eu tot amân. E o senzație corectă pentru că și eu vreau să spun mai multe și nu pot.

Conștientizarea a venit atunci când vina a devenit copleșitoare, atunci când nu a mai putut fi tolerată, atunci când starea paranoidă aducea nu numai în memorie, ci și în brațe, privire și gânduri, copilăria. Dacă prietenia înseamnă momente de desprindere și fugă sau de îmbinare perfectă, de intrare a sângelui în alt sânge, putem spune că da. Au fost momente când am acceptat să fiu ea nerenunțând vreodată la mine. Am fost împreună o eua și am experimentat un număr mare de inimi. În urma unui asemenea eveniment a apărut și cartea.

Cum face personajul diferența dintre trecut și prezent?

Trecutul lui eua e singura formă de a percepe prezentul. Iar prezentul e infinitul ei. E o diferențiere de simțuri, de atins cu degetele, cu clipitul. Așa cum e cerul pentru mine. Pentru personaj însă, **întunericul** descrie cel mai clar trecerea de la trecut la prezent.

Ai încercat vreodată să te prefaci că tu ești personajul? "nu știu dacă eu sunt ea./ uneori mă prefac că sunt".

A fost dureros.

Ce simți că aduce nou în scrisul tău, acest volum? Ce s-a întâmplat în decursul anilor în care ai scris volumul?

Am făcut un pact cu scrisul.

Am căpătat experiență senzorială.

Scrisul meu miros, scrisul meu umed, scrisul meu pipăit mi-au dat un echilibru interior pe care nu știu să-l folosesc. Nu sunt obișnuită. Mă fâstăcesc și refuz.

Eua nu a adus nimic nou, însă a reușit să scoată din mine temeri, aversiuni, închistări. A preluat cu succes toate astea. Eua e îmbibată de lipsa echilibrului interior. Iar eu m-am eliberat. Am reușit să înalț zmeul...

Interviu preluat de pe site-ul <http://www.agentiadecarte.ro>

Târgul de carte Gaudeamus - 2010

Ionel BOSTAN

Te pomenești că-s mort

De când murim și până la 40 de zile, când are loc judecata particulară a sufletului și se hotărăște de Dumnezeu unde o să stăm, la bine sau la rău, până la judecata de apoi, este un timp de tranziție, adică un timp provizoriu, pentru drepti și pentru păcătoși. Când moare omul și când își dă sufletul, în clipa aceea apar în fața lui atâția diavoli, câte păcate a avut omul și atâția îngeri sfinți, câte fapte bune a avut el în viață... Și este o mare luptă atunci. Că sfintele puteri se luptă cu diavolii cum să ia sufletul, că ei zic că este al lor, că are păcate mai multe; iar îngerii zic că are mai multe fapte bune... De aceea se teme sufletul să iasă din trup. I se leagă limba când vede toate astea. El vede atunci multe, dar nu poate să spună. El ar spune: "Uite, câți diavoli au venit!" (Părintele Cleopa).

Să-ți fi stat vreunul din casă mai mult de-o săptămână cu ochii pironiți în grindă, și dacă nici n-ai mai fi pus nimic în gură de alte câteva zile, atunci sigur te făceai c-o vizită din partea Părintelui Glodeanu. Pentru mult trebuinciosul „cetit”, dar și pentru a da povețe de rutină duhovnicească, asociate spovedaniei finale. Așa, ca să poată păcătosul să-și dea ușor duhul și să nu chinuie. Ce urma, se știe...

De-o bună bucată de vreme era căzut la pat și Mitru Mariței. Mă-sa bătea suta de ani și n-avea mai nimic; era „tun” Baba Marița, de parcă ar fi fost din altă stirpe. Mitru, săracu, acum, de vreo șapte-opt zile, nici apă nu mai putea să bea. Chircit și slăbit, arăta la trup întocmai ca un copil de câțiva ani. Ce mai, ajunsese doar piele și os. De cât a zăcut nici să geamă nu mai avea putere. „Ehe, fată hăi, racul nu iartă!” îl compătimeau babele în șoaptă, seara, la bârfa hudiței. Cu toate acestea, inexplicabil, ieri, Mitru s-a ridicat din pat, deși nu mai făcuse asta măcar de două luni, când fusese cu căruța la Târg - „... să vă cumpăr, fa (femeie), un sac de barabule, că eu m-oi duce și n-o să aveți de pus sămânță în pământ!”. A privit îndelung pe geamul dinspre tâpșanul din vecinătatea odăiței în care zăcea. Se aștepta să-și vadă feciorul cel mare, care, în treacăt, înainte de Paști, îi spusese că o să-l ducă la spital „pentru că, în mod cert, boala matală e vindecabilă, nu e ca la alții...”. Aiurea. Zisese doar așa, amăgindu-l copilărește, strecurându-i cu bună știință o speranță, poate doar o va duce cât să treacă și Săptămâna Mare. Căci, se știe, cine moare în zilele premergătoare Învierii, înseamnă că grele păcate a săvârșit în timpul vieții. Asta ar fi făcut ca, mult timp de aici încolo, să stea în spurcata gură a satului până și strănepoții celui plecat pe cealaltă lume... Mult s-au mai mirat ai lui Mitru -

nevastă-sa Aglaia și cei doi băieți (ultimii, dintr-un cârd de șapte rămași acasă încă neînsurați) - când l-au văzut mișcând în tocul geamului. Megieșii, nu mai spunem. Dar, ce folos, că după aceea s-a pus pe zăcut în nemișcare gemândă. Au urmat, apoi, pentru el, lungi ceasuri de recapitulare a întregii vieți. Parcă răsfoia o carte care, cândva, a știut-o pe de rost, buche cu buche. Foile care nu-i făceau plăcere le întorcea mai repede. Pentru că acestea erau multișoare, chiar se enervă la un moment dat... Iritat de-a binelea, se sculă și începu să se îmbrace. Undeva, la capătul patului, băgate cu un capăt într-un borcan în care erau și câteva nuci, ardeau două lumânări. Nu prea le vedea rostul să fie aprinse astăzi, a cincea zi după Înviere. Pentru că, unu la mână, afară era ziua mare și, doi, odaia lui avea lumină electrică. Dar, în scurt timp, nu mai insistă în a căuta explicații. A ieșit în uliță, îndreptându-se agale, așa cum, până nu demult, a făcut-o de sute de ori, spre bufetul lui Barandel. Acum, însă, se simțea ușor ca un fulg. De asta, nici nu încerca să meargă mai repede pentru că avea senzația că se poate desprinde de pământ... Cam pe la a treia casă, la vale de-a lui, se întâlnește cu Ion Bâzu. Pentru o clipă rămase nedumerit, că-l știa mort de câțiva ani, dar pentru că stătu de vorbă cu moșneagul - în carne și oase - minute bune pe banca din fața porții lui Mandric, nu-și mai puse întrebări. Își zise că zăpăceala din capul lui poate i se trage de la lunga suferință cât a zăcut la pat. Și încă un lucru, orice s-ar spune, era totuși om în etate, în doi-trei ani urmând să aibă în spate 70 de toamne. Văzându-și, apoi, de drumul lui, se întâlnește și cu Vasile al lui Broscoi, văcarul satului care, cu ghioaga pe șale, ținută cu amândouă mâinile, mergea pe la oameni să strângă făina restanță ce i se cuvenea pentru fiecare vacă păscută astă vară. Fiind mult mai tânăr, ar fi trebuit să salute primul. Dar, prost, ca de obicei („Văcarul, tot văcar!”, își zise Mitru), a trecut ca mutul. Ba, mai mult, deși erau să se ciocnească în treacăt, Mitru avu convingerea că Broscoi nici nu l-a văzut... În ogradă la Hupț al Bârliboaiiei, ai lui, copii și nepoți, trebăluiau fiecare câte ceva. Deși, ca drumeț, ar fi trebuit să le dea binețe, n-o făcu. Asta pentru că nu l-a uitat pe Hupț că, în urmă cu ceva ani, în contul unei datorii, i-a oprit zălog șapte oi (vărate la stâna feciorilor lui) pe care nu i le-a mai dat înapoi nici astăzi.

N-a vrut cu nici un chip să țină cont că, în tinerețe, i-a dat, pe te miri ce, mai multe grinzi și câpriori să-și ridice casa, lăsându-se pe el fără trebuinciosul material lemnos. Acum, e adevărat, nici cei din ogradă nu s-au sinchisit deloc de el, deși a trecut pe la doar doi pași de ei... Lângă troița din Centru, Mitru avea să-l zărească pe Majuru, episcopul parohiei. Aplecat asupra strătule-țului de flori din jurul crucii, plivea meticulos buruienile de zor. Nu pricepe cum se făcea, dar parcă și pe el îl știa mort. În fine, ajungând la Bufet,

(continuare în pag. 11)

se așeză la masa unde, ani în șir, după ce ieși la pensie, își bea romul - cel de toate zilele. Ceva în neregulă se întâmpla și aici, că al lui Barandel, „patronul”, deși terminase de moșmondit niște butoaie, nu mai venea odată cu măsurica. Ba chiar nici nu-l băga în seamă, ca și cum la masă n-ar fi fost nimeni. Oricum, nu-i mai ardea ca altădată de băut, dar gestul l-a supărat. Asta nu se face. Mai ales că se considera client de bază, jumătate din pensia lui lăsând-o aici în fiecare lună. „Ce vrei, neam prost!” își mai zise și plecă încet înapoi spre casă, fără să mai târguiască altceva, cum îi era obiceiul. Din mers, privea atent peste gardurile ogrăzilor. Sesiză mai multe schimbări de când nu mai ieșise din casă. Unii își vopsiseră ușile și ferestrele în alte culori, iar alții își schimbaseră acoperișurile de pe case și grajduri. Costică al lui lancu și-a făcut fântână, lui Pompilică îi fătase vaca iar vițelul zburda acum slobod prin bătătură. La Jănică Panciuc observă că terminase (cu iernatul lighioanelor) și cea de a doua căpiță de fân clădită din toamnă în spatele șurii... Apropiindu-se de casă, vede în poarta lui ciorchine de lume. O explicație, pe dată, nu găsi. Ca să evite mulțimea - acum chiar că n-avea chef de nimeni și de nimic - o apucă pe o cărare ocolitoare ce ducea în spatele gospodăriei. Dar, când ajunse în propria bătătură, avea să vadă că sătenii așteptau tăcuți și în ogradă și în casă. Nevastă-sa și fetele, despletite și îmbrăcate în negru, umblau năuce după câte trebi. „Ce mama Naibii se întâmplă?” se întrebă Mitru. O panică ciudată îl stăpânea acum și, știi, el nu era defel din cei fricoși, care să intre la idei, așa, cu una, cu două... De gard era rezemată o cruce de lemn, nouă-nouă, tocmai bună de înfipt într-un mormânt. Pe ea era gravat chiar numele lui. Ce aiureală!... S-au tâmpit ăștia cu toții... (Ori te pomenești că-s mort!, îi veni să zică, dar nu zise. Preferă să-și înghită vorbele...). Când intră în casă se văzu pe el însuși, lungit în coșciug cu mâinile împreunate pe piept. Strângea icoana sfințită, Maica Domnului cu Pruncul în brațe, coborâtă din peretele odăii de bună. Pe sticla icoanei, ceva mărunțiș din metal și câteva bancnote de zece mii, din cele noi, de plastic... Acum nu prea mai avea multe dubii: „Să știi că am murit. Ce chestie, dom-le!...”

desen de Elena-Liliana Fluture

Vasile LARCO

În ițele crizei actuale

Am văzut lumina zilei într-o noapte în ținutul vechii moșii a unui mare latifundiar, mort după ce a decedat cu multe decenii în urmă. Localității i s-a dat o denumire ca așa să-mi poată fi scris în certificat locul nașterii mele, act ce să dovedească faptul că m-am născut. Nașterea a fost normală, prin cezariană, la șapte luni, că nu mai aveam astâmpăr, nici răbdare până la nouă luni, știind că cele două luni contează mult la vârsta de pensionare. De mic am fost un copil cuminte, cu minte nu prea multă, deoarece nu știam nici să mănânc, nici să vorbesc, nici să merg la baie, știam numai să plâng. Acum știu și să mă plâng. Încetul cu încetul am învățat să mănânc, să înghit câte ceva, acum înghit mai multe, chiar și de la politicieni, apoi am început să merg la baie, chiar și la WC urile publice din orașe, unde acestea există. Când am început să vorbesc a fost râsul lumii! Primul cuvânt pronunțat a fost „oa!” Nimeni nu a înțeles ce înseamnă cuvântul, până când nu au consultat Dicționarul limbii române unde, negăsindu-l, s-a lămurit că am vorbit deja într-o altă limbă și au hotărât să mă înstrăineze. La graniță, să nu fiu descoperit, m-au introdus într-un tomberon, dar după câteva învățături, m-au descoperit, însă învățăturile mi-au prins extrem de bine, deoarece acum sunt as în învățeli. Școală nu am făcut, că toate școlile erau construite de cei mai mari ca mine, dar la serviciu când mi-au cerut diploma de studii, m-am învățit și după trei ore am găsit-o în dosarul meu de încadrare. Vicii nu am, mulțumesc lui Dumnezeu și părinților mei pe care nu i-am văzut niciodată să bea singuri, că de ar fi făcut-o nu ar fi avut cine să-i aducă acasă. De furat, nu șterpelesc nimic, că nu mai e de jecmănit în țara asta în plină criză. Sunt un om cinstit, nu mă plâng, toți mă cinstesc cu câte un pahar, doar știți: prietenul la un pahar se cunoaște. Cu vecinii mă împac, nu am probleme, mă împac întotdeauna după ce mă cert, nu organizez petreceri decât noaptea, când toată lumea doarme, pentru a nu deranja pe nimeni. Dacă cineva nu are somn, treaba lui, eu nu răspund, nu răspund nici la telefon. Cu polițiștii nu am probleme, ei nu știu ce au cu mine.

Așa sunt eu, mulțumit că nu sunt altul, născut noaptea, ducându-mi zilele până mă voi trezi într-o dimineață mort. Mort nu am fost niciodată până acum, decât după vreo fetișcană cu fustă sau cu pantaloni, cu cercei sau fără de cercei, că acum trebuie să fii foarte atent cui îi spui sărut mâna, pentru că au rămas mai puține indicii în determinarea sexului.

Doamne, ajută-mă, că singur nu mă pot descurca după ce mă încurc în ițele crizei actuale.

Grigore GRIGORE

Mai poți trăi în straiul tău departe

Mai poți trăi în straiul tău departe -
În straiul tău care e umbra mea -
Când știi că doar iubirea ne desparte
Cu tot ce-i mai frumos și trist în ea?
Am tot sperat în clipa care vine;
Dar clipa cu speranțe a trecut
Și nici acum n-aș fi fost plin de tine
Dacă n-ai fi de dincoace de Prut -
Mai poți trăi cu stururile trase
Ca niste aripi ce-nvățară mersul
Sub straiul tău de rouă și mătase
În care, iată, încolțeste versul
Intrând până la gleznele-ți frumoase
În lacrima ce-ți este Universul?

Această carte

Această carte
pe care au scris-o toți
au visat-o,
au iubit-o,
au urât-o
și vor să învețe
s-o citească,
este doar litera...

Ultimul soldat

Ultimul soldat își va lăsa craniul
la marginea secolului
secolul următor îl va privi cu mirare
ce să fie acesta? ce să fie acesta?
se vor întreba nemuritorii
și nu vor afla niciodată cine a fost
și pentru ce a trebuit să moară soldat
de vreme ce zeu s-a născut.

Sonet VIII

Viața e un pasager în mine
Unul care cântă ne-ncetat
Ca-ntr-o rană de nevindecă
Lacrimile mamei, dulci salină
Ce-am avut, ce n-am avut i-am dat
Și-am primit doar ce mi se cuvine
Ca să pot găsi oricând în mine
Singurul Eden adevărat
Vis sperat, speranță mult visată,
Între stații strălucind sfios
Viața e un pasager frumos
Care nu coboară niciodată
Ci doar uneori privește-n jos
De urcușul propriu luminată.

Sonet X

Am râs, am plâns, am aruncat amnarul
În piatra care ție-ți este pieptul
Strigai la mine: calcă tot cu dreptul
Și se va umple mai târziu paharul
Enoriași cu burțile de sticlă
Se întorceau din alte contingente
Era îngheț - cuvinte divergente
Te-acopereau cu o perdea de pâclă
Și-atunci te-am prins și te-am strigat pe nume
Și-atunci genunchii tăi se speriară
Și-a înflorit atunci o floare rară
Și-am învățat să fiu ca floarea cum e
O mână uriașă care vine
Și își desface pumnul ei în mine

Rădăcini

Eu citeam și ea mă asculta
și mă întreba cine-a fost cine-a mai fost
cine-a mai mâncat pesmeți și-a băut
sânge din pasărea care zboară
și mă întreba dacă mai vin ziua și noaptea
și care este pentru numele nostru
pentru pacea noastră pâinea noastră
care-mi pregătește genunchii
înaintea-ncolțirii – căci eu
voi prinde rădăcini de poet

Fericit ca

Fericit ca
pasărea sunt
când urcă
spre cer
întregul
pământ
ninându-l în ghiare
încet, încet
să-l apere
de fiare
și de afet

La un târg de mostre

La un târg de mostre cineva și-a
dus iubirea
cineva care nu fusese niciodată iubit
cei care o vedeau nu mai plecau
cei alții puneau mâna pe umărul celui din față
și se lăudau „I-am atins pe cel care
a văzut iubirea”
tot pământul a fost acoperit cu brațe
care apăsau umărul celui din față
cu amintirea

din volumul "Apa trece, pietrele o-ngână"

Melania CUC

LIMBAJUL, ANTIDOT ÎMPOTRIVA CRIZEI GLOBALE

**Petre RĂU - De Lingua Universalis, Ed. Antares
Galați, 2007, 224 pag., ISBN: 978-973-88484-2-9**

Deși au trecut trei ani de la apariția volumului, abia azi am avut șansa să-l citesc și, recunosc, astfel am beneficiat de un extraordinar exercițiu de logică, experiență nesperată într-un spațiu lingvistic mai puțin bătătorit fie și numai de către cei care slujesc în numele Cuvântului, a Comunicației în general și în particular când vine vorba despre vocația care, atunci când există, nu are nici început, nici sfârșit.

Petre Rău are meritul de-a ne așeza dinaintea oglinzii unei lumi care cuvântă prin toate dimensiunile sale și, dacă prefațatorul cărții, Paul Sân-Petru, îl numește „un renașcentist modern” - eu cred că prin complexitatea personalității sale intelectuale, Petre Rău se detașează de plutonul căutătorilor de conexiuni care fac din lumea reală un loc în care ființele și lucrurile se înlănțuie, trăind într-o solidaritate inexplicabilă, dar care transpare prin logosul evident, sau, și mai pregnant, prin cel intuit.

Este o carte densă ca idee și care nu a fost scrisă sub imperiul unei inspirații de moment. Este o cheie, o fișă enciclopedică de realități pe lângă care noi, muritori grăbiți, trecem fără să le percepem de cele mai multe ori.

Așadar, lecturarea unei astfel de lucrări nu se face la lumina becului din bucătărie, - ea cere o pregătire a simțurilor, o deschidere a minții către ceea ce ar putea șoca prin evidența absolută și pe care, ca Toma Necredinciosul, am ingnorat-o prin neștiință. Cartea de față se citește în liniștea bibliotecii, într-un loc unde trecutul și viitorul se întâlnesc în prezent, pe același raft, - punct comun dar cu dimensiuni infinite, cu întrebări la care trebuie să încercăm și noi, cititorii, să le dăm un răspuns.

„Geneza limbajelor” este un eșantion din incursul care ne așteaptă citind una câte una cele peste 200 de pagini. Incitant, brodat pe ghergheful unui realism aproape matematic, capitolul în sine este la urma urmei un codex filosofic atemporal și care se cere însușit individual dar și așezat în lumina și complexitatea globalizării inevitabile.

Căutarea Omului, dorința de a explora necunoscutul și a se întrece pe sine, teama și curajul în fața necunoscutului... toate detaliile întregului sunt

așezate în matricea unui paralelism cu ceea ce înseamnă limbajul în formulele sale ordinare sau inedite. Întâlnim și noțiuni clasice, pe care autorul reușește să le recompună după calcule proprii dar și urmărind „rețetările” unor personalități planetare cu rol indiscutabil în dezvoltarea intelectuală și nu doar, - temerarii intelectului societății terriene.

Talentul scriitorului rafinat care este Petre Rău, face din cartea aceasta o lectură mai mult decât agreabilă. Scrisul fără împotmoliri și substanța ideilor pe care le expune sunt rarismime în multe dintre capitole sau, acolo unde se suprapun pe planuri care au mai fost „cercetate” - autorul știe să folosească cu ingeniozitate de predigistator nuanțele, - ne oferă tematici vechi în haine noi, - transferă întrebările vetuste în câmpul de bătaie al vizionarului care este.

Deși știam, sau doar intuiai că „vorba i-a fost dată omului pentru a-și ascunde gândurile” - din paginile cărții aflăm că... limbajul este mai altminteri decât am fost învățați noi, cei care ne-am școlit între jaloanele realismului concret și pipăibil.

Platon, Rudyard Kipling, Levi Strauss, Franz Rosenzweig și alte personalități care au rupt inerția umanității, sunt aduse în paginile volumului, dar prezența lor este doar motivul pe care autorul îl folosește cu abilitate pentru a ne determina că, imediat ce am ajuns la finalul cărții De Lingua Universalis să continuăm lectura, în bibliotecă, aplecându-ne asupra tomurilor care țin loc de căpătâi Lumii.

Limbajul este motorul și esența supraviețuirii, o unitate de măsură a inteligenței individuale și nu numai.

(continuare în pag. 60)

Paul Sân-Petru

Maratonul

Nu se știe sigur dacă citise asta undeva sau a prins-o de la vreun snob infatuat, dar îi ajungea cât să dea impresia de om cultivat printre mediocrii orașului. "Ține minte, măi, băiatule, că omul e măsura tuturor lucrurilor, iar dacă lumea n-ar fi, va trebui să fii singurul care poți justifica dictonul. Vezi tu cum e cu maratonul ăsta, eu aș spune că e mai mult un sport de unul singur și nu de echipă. Uneori deja i-ai uitat pe ceilalți și-abia ți-i amintești când te trezești că apar în urma ta ca puii de potârniche. Cum de ce în urma ta? Pentru că tu ești primul, măi, băiete. Și până să fii primul uită-te înainte, iar după ce ești în frunte nu te uita în urmă pentru că atunci tu cu cine concurezi? Dacă te trezești cu altul înainte pe care nu l-ai văzut trage tare ca să-l ajungi. Dacă e unul în urmă care gâfâie să te ajungă, trage tare să nu reușească. Deci nici așa, nici altfel nu ai de ales să tragi. Omul e, cum am mai zis, măsura, și atunci concurează măsura cu măsura – care e mai mare. Ei, nu știu ce-ai înțeles tu, dar acum, la treabă, pentru că "teoria sine praxis e cum rota sine axis", înțelegi cum vine asta, nu?".

Maratonistul tăcea în nedumerirea lui, nu că n-ar fi intuit măcar latina antrenorului, dar nu se potrivea mai nimic ceea ce gândea el despre concurență, dozarea efortului, imobilizarea resurselor fizice sau conservarea lor în funcție de situație. Totuși, cel mai mult i-a plăcut ideea că maratonul e mai mult un sport de unul singur, și asta o spunea un campion, care nu trebuia să fie neapărat și deștept, ci doar campion. Dar cu asta o nimerise. Deci, un sport de unul singur, chiar și fără antrenor, sau în cazul lui, cu atât mai mult.

Olimpiada însă nu-l aștepta pe el să se limpezească prea mult, și până una alta, trebuia să-l cam asculte, cel puțin la antrenamente și să nu facă el mai pe deșteptul, chiar dacă chiar era. Mărșăluia pe străzi absent, din când în când cu ochii pe ceas, își (mal)formase deja refluxul refuzului de a nu privi în urmă, sigur că la asta l-au ajutat mult antrenamentele solitare asumându-și riscul de a fi numit nebunul orașului, doar pentru că nu se antrena în grup. Era mulțumit de timpul realizat, dar nu prea le știa pe-ale altora, deși voia să-și găsească locul, să se plaseze într-o ierarhie, dar această preocupare putea deveni obsedantă și inhibitoare, secătându-i energiile, așa că mai bine doar el cu străzile lui, cu cronometrul lui, oglindă de timp și de lauri.

*
* *

Tot maratonul planetei are acum un singur oraș, o singură zi, azi. Startul s-a dat de câteva minute bune, deja s-au format plutoane de evadare, au evadat și solitari. El a forțat mai întâi un avans, apoi s-a străduit să lase pe alții în față pentru a-și conserva rezervele funcționale pentru efortul apoteotic, dar n-a suportat prea mult poziția asta, deja i-a depășit, acum cei din urmă deja pentru el nu mai există, ci doar un rest al miilor de metri, doar timpul ce-l va acoperi acest spațiu cu iuțea recordului. Picioarele parcă gândeau acum pentru el, ele au preluat comanda pentru că aveau instincte primare mai bune, creierul doar perturba – e de ajuns să-și amintească "omul e măsura tuturor lucrurilor" și ratarea ar fi împlinită.

Iată-l, trece podul, podul e între ceva și altceva, depășește deja altceva, dispăre în tunel, aleargă să întâmpine lumina de dincolo, tunelul se bifurcă, nu se știe dacă a luat-o în stânga sau dreapta, nici el poate nu știe, e sigur doar că aleargă în transă, undeva tot va apare el, da, apare nu știu de unde, încă puțin și va intra pe stadion la linia de sosire, dar nimeni nu-l cunoaște, totuși lumea toată îl aplaudă pentru că e primul, pentru că se întrece măsura cu măsura lucrurilor. Între timp antrenorul s-a schimbat, e altul, cu coif și sandale și cu tunsoare imperială. El așteaptă prăbușit, gâfâind, ridică o clipă capul să vadă cine vine în urma lui, dar nimeni nu se mai arată, doar el a nimerit aici, restul au murit de mult "o, dacă m-aș fi uitat puțin înapoi aș fi văzut cum aleargă după mine atâtea locuri goale... dar așa, această cupă este un bluf încoronat cu lauri". Mult mai târziu se auzeau urale dinspre stradă: intrau forțând sosirea grupuscului fruntaș. Dar nimeni nu-l recunoștea, și niciun public cu celălalt, un antrenor cu altul nici atât, iar el cu el, atât de îndoielnic!

Mai marele viorilor (Cvartetul concentric)

De câte ori nu m-am oprit sub o fereastră să ascult, chiar cu inerentele lor imperfecțiuni și agasante reluări, o vioară, un pian, o soprană sau o trompetă pregătindu-și concertul! Dar niciodată n-am auzit un contrabas care să-și respecte partitura. Ca și când acest "veteran" știe tot, se pliază singur pe *fluxul melodic* doar într-o *improvizare* de ținut hangul. Sigur că nu e așa, dar eu nu auzisem încă un contrabas la o fereastră sub care să stau să ascult, ca să fiu iar suspectul vreunei femei ce-și iese din răbdări abordându-mă argotic: "la mai cară-te de-acolo, băi pierde-vară, ce, vrei să dai lovitură pe undeva, nu?".

(continuare în pag. 15)

Și totuși azi, la un balcon se auzea timbrul de gravă frecvență al unui contrabas ce cânta din tot adâncul lui de grotă cu urși bătrâni. Obezul își repeta știma punctat de acordurile "servite" la pian de corepetitoarea lui cu care mai schimba profesional câte o vorbă prin ușa deschisă spre stradă. El m-a observat încremenit și atent și nici nu știu când a coborât aproape lângă gard. Instrumentul avea șapte corzi, dar el cânta ca oricare doar pe patru; restul erau pentru unele pasaje de dublă-coardă, pasaje de mare virtuozitate cum numai el și numai un asemenea instrument nepatentat încă, le putea scoate. El și-l numise "maimarele viorilor", deși știa că mai marele era doar Stradivarius, dar "acesta n-a mai apucat să facă un asemenea instrument", zicea el. Da, contrabasul, cenușăreasa orchestrei, demonstra sub arcușul lui nebănuite posibilități de exprimare solistică, în stare de duioșii, nostalgii și inedite profunzimi afective.

Ciudat mai suna contrabasul, ciudat mai cânta obezul, candidat la pensionare; pentru ziua aceea își pregătea el concertul de adio. Printre instrumentiști nimeni nu știa că obezul a compus un concert pentru contrabas și orchestră, desigur în afară de corepetitoarea lui, și nimeni, că el a inventat un asemenea instrument care să facă posibil un astfel de concert. A simțit că sunt fascinat de virtuozitatea lui și mai ales de polifonia timbrală de o straniețate atât de plăcută. Era fericit de fericirea și mirarea mea, doar că el n-a mai rezistat la cea a lui. Până a doua zi, a slăbit văzând cu ochii, următoarea zi la fel, așa încât mi s-a părut că în patru zile am văzut patru oameni diferiți, cu statură și dimensiuni diferite. Odată cu el, contrabasul a slăbit și el, până la silueta unui violoncel. Violoncelul apoi s-a strâns în sine atât cât să mai rămână o violă. Viola a mai cântat și ea ceva, dar din ce în ce mai acut, așa ca dintr-un firav trup de vioară cum de altfel devenise în mâna pirpiriului maestru. Toate pe rând și-au epuizat cântecul de lebadă, cântec povestit din memorie – contrabasul, că ultima dată a cântat în balcon, violoncelul, că s-a făcut auzit tot atunci din burta contrabasului, vioara și ea pe dinăuntru violei și a celorlalte, toate pliate aerisit ca niște coji de ceapă. Dar pirpiriul abia și-i mai amintea pe ceilalți trei oameni care-i încorporase de-a lungul anilor de când inventase în mare secret cvartetul concentric, el, omul acela cu obezitate concentrică.

desen de Elena-Liliana Fluture

Constantin GHERGHINOIU

Despre femeile din cosmosul meu

nu există îndoială
nu există lipsă îndoială
toate femeile din cosmosul meu
au fața acoperită
numai zăbranicul a rămas din fața lor
li se trage din războiul de o sută de ani
din războaie li se trage totul
prea câștigaseră ele războaiele
și niciodată nu ieșisem viu
niciodată
încât am strigat înnebunit
după Termopile
acoperiți-i fața iubitei mele
acoperiți-i dragei mele chipul
acoperiți boiul porumbiței mele
neagră sunt iubitul meu
dară soarele m-a privit mai mult
doi ciorchini de strugure sunt sânii tăi
două pere coapte buzele tale
dar lasă-mi și mie o poartă
o singură poartă
pe unde să mă pot strecura
în jos sau în sus
de sus înspre jos
nimeni n-o ști unde-s dus
numai m-or vedea că nu-s

Declarația de independență

toată ființa mea
potrivnică și sclavă a schimbării
este datoare întunericului
de dedesubtul Ființei,
este datoare întunericului din mine
și de dincolo de mine
așa cum eu dator sunt ție
și sclav sunt ție
și praf pe drumuri îți sunt
neputința s-a apropiat mie
și s-a oprit acoperită de groază
cei apropiați ei s-au oprit
mă mistuie flăcări care vin cărate în
spinare
de întunericul de dedesubtul Ființei
mă mistuie necredința
din puterile tale din neputerile tale
unse cu mir prefăcut
de o întruchipare
a mea
viitoare

Virgil COSTIUC

Roata și de ce nu-l mai latră câinii

avea frică de oameni
trăgând aer în piept
aspira chipuri fărâmițate
inima-i trimetea sângele
spre cobilița de pe umeri
în talere cu două oale de lut
ochiul alerga pe rafturile
cu scule obosite
au plămădit deasupra
legănate iluzii
nevasta a aruncat la gunoi
o conservă desfăcută
o cheia universală
a înșurubat luna
îndreptând axa
unei eclipse
ridurile părea gratiile
ieșite la suprafață
ziua se întorcea și-i arăta dosul
pumnul-ciocan și ce pustiu
e-n camera singurătății
... alții au devenit
cum a fost și el odată
istoria se repetă – zâmbind lunar
când se ușura chema un ucenic
santinela cu ranga
până se deșerta
acum ucenicii au devenit muncitori
cu pumni grei și-l pândesc din așternuturi
prin spatele blocurilor
umbra lui
privește peste umăr

Tehnica

mașina de curățat cartofi
cuva în partea de jos ondulată
peretele rotund cu găuri ascuțite
viteză și robinetul cu apă
atât cât să nu iasă rotund
cuțitul Sollingen pe blatul din teflon
separa cartoful în patru
tava din inox plină
plus o creangă de rozmarin
sub o folie de aluminiu
gazul din groapa cu dejecții
mirosind a coptură

lumea a învățat să meargă
rostogolindu-se
camionul Mack
ce transportă beton – învârtindu-l
motorul construit la Detroit
torcând ca ventilatorul din tavan

la canal
calcarul era spart cu târnăcopul
încărcat cu lopata stalinistă
și cărat cu roaba
stăpânii cizmelor
plecau la chenzină
cu o valiză plină cu bani
și tot erau fericiți

O sfârlează din lemn și o dorință nebună

trenuri
unul după altul
cum urcam în vagon
îl decuplau de restul garniturii
uneori îi luau locomotiva
fugea printre tampoane
agitând stegulețe
un compartiment numai al meu
patru roți și un scurt coridor
terminat cu o toaletă care-mi era și bucătărie
veneau și-i luau câte un boghiu
în loc așezau traverse
smulgea geamul și pe el jucau domino
despre acest joc și cine câștiga
nu se vorbește
aruncam în gol câte-o bască
păstrând o elice din lemn
când va porni
dacă va mai ajunge
într-o gară sau oriunde
dacă am bilet și acolo
la semafor așteptând
statuia de gheață cu ochii în flăcări
am coborât să beau apă
și au adus o locomotivă
din parcul rece al copilăriei
cu roți mici alb-roșu
fochistul mi-a dat o lopată
să arunc cărbuni în cazan
el s-a vaporizat primul
după ce-a lipit doi saboți la o roată
mi-a spus să nu mă ating de manete
să privesc la manometre
până ajung primul
dar cine pe cine să mai aștepte
stațiile dintre oameni au fost suspendate
chiar dacă cioplisem
o elice din lemn
pentru motorușul din piept
zborul părea o utopie

Tablou

să zicem că omul e rău
urât și prost
cum e pictat în tablou
mușcând coada pensulei
molfăind oracole între dinți
și scuipându-le ca pe semințe
să zicem că portretul respiră
mirosind a ulei de in
aburind geamul
flori de gheață prind contur
pe stradă
printre oameni
până i se va pierde urma
o umbra intră în cameră
se așază pe singurul scaun
cu vederea spre chenarul părăsit
constatând că mai mult de atât
nu se putea
și că îi trebui alte culori
pentru a mima respirații
și de atunci
nimeni nu l-a mai văzut

Nu era el

I-am împuns cu degetul
i-am pipăit încheieturile
reflexele unor pași pe nisip
am pus o palmă peste plămâni
am ciocănit - sunau cum ai bate
din lumea ailaltă
m-am uitat în gură - avea resturi de vorbe
am ciocănit dinții cu o lingură de argint
șutită de la un ovrei zgârcit
i-am zis să spună A
ceva din interior mi-a făcut semn cu degetul
m-am uitat în fundul ochilor
în speranța că-i găsesc vreo călătorie
dar n-am văzut decât o barcă osificată
pe țărmul unei insule
două urme duceau spre miracole
dar nu exista nicio cale
i-am ridicat calota craniană
o mulțime de fire sângerii erau întrerupte
în schimb se vedea bine
pe micile ecrane fumul de marijuana
sub cota zero a scoarței terestre
la minus doi metri
scăpărau blitz-uri
pentru jurnalele de știri
secționat pământul arăta
ca o pulpă la măcelărie
cu rădăcini prin care picura apa
străvezii
până m-a întrerupt vagabondul orașului
întrebându-mă dacă am găsit
dar nici eu
nu știam ce mai caut

Lamentațiile unui pasager

Poetului Robert ȘERBAN

îmi vine să mă arunc
în cele mai cumplite ape
lovind cu tălpile pragul unui mal
să aud în timpane
secunda adâncurilor
să țin aerul în plămâni ca pe o ultimă
scrisoare
de la care nu mai aștept niciun răspuns inutil
sunt un bun înotător
și am să mă izbesc cu fruntea de alt țărm
picioarele au să mă susțină
și gestul o să fie degeaba
îmi vine să mă arunc
de pe-o solitară înălțime
am boala lui Icar
iubesc zborul și plutirea
nașterea vine cu lumină
din căldură întotdeauna se naște un mit
și acolo am să rămân
deasupra tuturor viețuitoarelor
compătimentându-mă că nici asta
nu sunt în stare s-o fac
îmi vine să mă arunc
în marile încăierări umane
să fiu doborât și călcat în picioare
dar eu am să înving chiar dacă nu vreau
pentru că sunt din naștere învingător
și ei văd
un șchiop bătrân și fără dinți
degeaba

În echilibru

să-ți dai drumul pe firul amintirilor
spre ramurile copacilor fără fructe
în mijlocul unei haită de lupi
despărțiți de-o lună mâncată de coajă
și abia lipsit de propria-i îndoială
corabia se desprinde ca o scrisoare
cu golurile literelor pline de vânt
umplând cu lumină peretele pentru o vreme
singurătatea e o mare adunare
cel care vrea să mă întâmpine
îmi spune mai întâi să nu-l uit
și chiar nu văd cum despărțirea alunecă
peste cel care vrea să se împotrivească
argintul lasă pete pe umbră
vorbesc de trei ori și te înconjur
fără să mă deșir pe de-a întregul
ochiul în tunelul apelor învolburate
crizantema pe ultima filă de carte
să cazi pe firul amintirilor
lovindu-te în dreptul unor porți
ferecate cu o umbră lestată de îndoieli
plutirea unui pescăruș
este un echilibru
față de un anume punct

Maria TIMUC

Până ce se poate spune "NU"

A fi tu, iată ce mare poveste, oul închis și
Pasărea în vis și cucubeul agățat de stogul de paie
Ce baie de cuvinte, ce baie de întâmplări
Au trecut fără să te vadă!

A fi tu, câtă curajoasă înfrunzire pe mare,
Câtă desfrunzire în soare, un drumeag
închis până la
Privire, deschis, brusc, înaintea numelui tău
Și înaintea trupului tău
Ți înaintea genunchilor și chiar înainte cu mult timp
de a merge!

A fi, pur și simplu, iată urcușul, muntele,
vârful, succesul
Răsăritul soarelui alesul și mintea și mâna întinsă
Iată ce frumusețe împinsă în sine și adunată acolo
De zeci de treceri așa, ca să nu mai vezi,
și să nu mai râzi
Și să nu mai poți cânta când ți-e sete
de Ea, de El, de Tu...

A fi a ajuns să fie linia dintre soare și câmpie,
un arcuș
Vesel pentru iubiții ascunși în celule, ca fluturii
Ca albinele, ca bondarii, ascunși
în respirația ta bulimică
În mâna mâinii cerului iubiții devin cercul
și limita gerului

scoate-l de acolo încet, cu o pensetă chirurgicală
să nu doară decât operația de a fi și numai într-o zi
să poți aduna întreaga suflare a durerii
într-o expirație lungă
într-o pungă de plastic
să fii tu, să fii până ce se poate spune: nu, nu, nu...
nu-i altcineva aici, afară doar de poarta deschisă
a iubirii...

Dintr-o dată am văzut, știi?
Am văzut ca o livadă
Ca merele
Ca murele, ca pădurile
Ca mersul unui bătrân
Ca un cocostârc

Am văzut și-am vorbit
Despre asta șoptit
și foarte, foarte ușor de auzit!

Ți-am spus că văd ceva ce
Numai un copil poate
Când râde cu ochii închiși
Unui înger din el însuși
Dar de departe
Știi cum râd bebelușii cuiva nevăzut?
știi cum văd ei în sine
și vorbesc mult,
mult prea simplu
ca să-l poți înțelege Bine?

Și ploaia venea fără să-i cer

Credeam că nu mi se permite să exist
Copacii și munții și apele erau aici
când am venit întâi

Să privesc
Firesc
Ce se-ntâmpla
Fără voia mea în existență și nici nu-ntrebam
de ce-i așa!

Părea de la sine toată această povară de aer
Care mă hrănea clipă de clipă, fără să-i cer
și ploaia venea la fel
și fulgii gânditori erau așa firești
că nu-ntrebam pe nici una dintre aceste minuni:
de ce ești?

Credeam că mi se permitea totul și așa am
Călcăt pe stropii de ploaie și-am topit zăpada
mi-am aprins o țigară
să enervez aerul
și-am construit o șalupă degeaba

toate erau parcă anume făcute pentru mine
deși nu puteam înțelege
ce minuni înfăptuisem în lege
și cine mă construise în raiul acesta
așa de bine!

Ceas vertical cu desen – Elena-Liliana Fluture

Petre RĂU

Resemnarea la români

Sunt tentat să nu-i mai cred pe cei care ne vorbesc despre spiritul românesc căruia i se potrivește ca o mănășă creștinismul (de fapt, ortodoxismul), la starea în care ne aflăm noi. În „Sensul vieții, al morții și al suferinței în mileniul III”, autorul Dan Puric tocmai asta vrea să demonstreze. Că în matricea sufletească a poporului român atitudinea față de moarte este una blândă, de resemnare și împăcare cu moartea.

Credința în nemurire a dacilor, liniștea „în fața morții” este știută. Din acest punct de vedere s-ar putea spune, așa cum sugerează și Dan Puric, că atunci când a venit peste noi creștinismul ne-a găsit aproape pregătiți sufletește. Dar a luminat creștinismul acest popor, ce a adus el bun?

Așa cum spunea părintele Dumitru Stăniloae creștinismul românesc, instaurat pașnic, a fost unul de dor și de taină. Remarca de bun simț a marelui om de spirit, în care eu personal cred, nu mă poate opri însă să nu observ că această latură „de dor și de taină” a creștinismului întronat pe meleagurile noastre nu prea a fost comună și altor popoare. S-ar putea zice că poporul român a apărut în istorie în paralel și chiar prin simbioză cu creștinismul ortodox. Suprapus practic peste teismul solar existent, creștinismul a pătruns mai ales cu sensul său bizantin, lăsând totuși nealterată o parte din componentele religioase ale acestui neam.

Afirmația lui Husserl: „câtă aparență, atâta ființă”, invocată în studiul lui Dan Puric, este într-adevăr una esențială, dar ea se referă la cu totul altceva decât la viață și la moarte. De aceea, ea nici nu are vreo legătură cu răspunsul țaranului român, cum că „Viața-i viață, dar și multă nălucire în jur”, care reflectă aproape exact filozofia românului despre viață. Viața este un chin, ce mai contează restul? Acesta este un prim sens al rostirii pline de încărcătură a țaranului român. Nălucirea, într-o accepțiune mai largă, poate însemna și taină, dar sensul exact este acela că viața nu i se oferă românului dreaptă, așa cum ar vrea-o el, cinstită și curată, așa cum și-ar dori el să fie, ci ca o dezordine perpetuă care îi tulbură des liniștea mult râvnită.

Calitatea de „înțelepciune duioasă” a poporului român este probabil adevărată, dar nu cred că are legătură cu împăcarea în fața morții, cu acceptarea acesteia „ca o curgere”. Nu creștinismul a indus această însușire poporului român, ci suferința.

Suferința i-a conturat profund atributele de resemnare, de acceptare a vicisitudinilor vieții, uneori extinse până la lașitate.

Îmi amintesc bine de lecțiile de istorie din școli când mereu era subliniat faptul că acest popor a fost dintotdeauna pașnic, și constatasem chiar și singur că nu prea ne-am implicat, ca națiune, în războaie de cîmp. Poate acestea s-au întâmplat

pe vremea traco-dacilor, așa cum atestă azi unele dovezi, dar aproape deloc după ce a venit creștinismul peste noi. În schimb, istoria ne demonstrează că aproape toate celelalte popoare au avut această îndrăzneală, unele chiar au venit peste noi și ne-au cucerit și recucerit sute și sute de ani la rând. Și cu ce ne-am ales? E clar că din asta nu rămâi cu altceva decât cu resemnarea, decât cu filozofia împăcării cu chinul și moartea.

În concepția filozofică a poporului român pe primul loc este pus sufletul. În spațiul mioritic moartea este o resemnare, dar cauza acestei resemnări este nu o credință neșămutată, ci o consecință a chinului prelungit. Să ne referim aici și la faptul că folclorul autohton ne oferă el însuși numeroase argumente categorice în acest sens. La nici un alt popor nu întâlnim atât de pregnant cântecul de dor, de jale, de durere, de haiducie, de înstrăinare, blestemul, bocetul, descântecul, doina ș.a.

În studiul citat Dan Puric recunoaște că: „Existența poporului român a fost marcată tot timpul de pericolul dispariției sale din istorie”. Din păcate, constatarea că nu groaza i se întipărește românului în fața morții, ci o „decentă împăcare”, nu reprezintă nimic nou. N-am cum să cred în defetismul românesc, și nici nu pot să pun deoparte argumentele raționale care conduc la o altă concluzie. Disprețul și indiferența sunt caracteristici pe care le vedem clar astăzi, și dacă ele nu s-ar manifesta și nu le-am simți pe propria noastră piele, poate că nici n-am crede că există. Dar cum să nu crezi în aceste „vocații” pe care le vezi, le simți și le trăiești „în direct”?

Însuși finalul bocetului din zona maramureșului citat de Dan Puric invocă o dovadă a sașietății vieții în suferință a românului: „Că eu lumea mi-am urât / Mi-e dor numai de Mormânt”.

Tocmai am primit de la un prieten care locuiește în Canada câteva din memoriile sale de prin zona Olteniei. Îmi mărturisea că bunica lui, o femeie muncitoare de la țară, săracă de-a binelea și cu mulți copii, în preceasul morții a pus mai întâi mâncarea la foc apoi a cerut să fie îmbrăcată în straie de moarte.

În aceste coordonate, întrebarea românului „Dacă există viață înainte de moarte” este una aproape firească, ea referindu-se la traiul crud de care are parte în timpul vieții, la chinul vieții și nu la sublimul ei. Reprezintă, într-adevăr, așa cum observă și autorul studiului, „sensul vieții și al morții” al acestui neam. În mod paradoxal, la români viața se întunecă și moartea se luminează, și nu invers. Avem astfel de-a face cu o înspăimântătoare „înversare ontologică” fără precedent la alte popoare.

Nu pot fi de acord cu cei care susțin ideea că ispita materială nu există la români. În basmul „Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte”,

(continuare în pag. 20)

Făt-Frumos cere tatălui său nemurirea în loc de bogăție, dar această invitație este atât de rară în literatură, atât în cea orală, cât mai ales în cea cultă! Putem oare considera această rugămintă ca pe o invitație ce s-ar putea constitui într-un argument solid pentru a susține o atare însușire a acestui neam, aceea de dezinteres față de tentația materială? Acest atribut nici măcar nu este adevărat, căci simțim cu toții azi cum se manifestă din plin.

Dorința de nemurire a lui Făt-Frumos, deși se dovedește până la urmă inutilă, este privită ca "o îndrăzneală creștină, nu o obraznicie". Ea poate că are păcatul că este excepție și nu regulă în tradiția filozofică a acestui neam. Poate nu întâmplător ideea comunistă a egalității impuse în fața tentației materiale mai prinde uneori aripi chiar și azi, mai ales că nu contrazice într-atât de flagrant principiul creștinismului.

Paradoxal, românii nu acceptă nici un conducător, deși asta e ceea ce le-a lipsit cel mai mult de-a lungul unei istorii de două mii de ani. Aventurile transhumanțiale, de pildă, nu aveau nimic în comun cu ideea unui stăpân al omului. De altfel, poți să-i numeri pe degetele de la o singură mână pe conducătorii cu adevărat stimați de acest popor.

Constantin Noica ne-a vorbit despre ieșirea "din Fire în Ființă", dar să ne amintim că tot el este cel care a observat că la români nu există nici un sinonim pentru cuvântul "devenire", ceea ce ar echivala cu faptul că niciodată acest neam nu a fost interesat de sensul acestei filozofii, cea a devenirii. Iar sesizarea lui M. Vulcănescu referitoare la faptul că poporul român trăiește esențial în virtualitate și numai în cazuri extreme iese în istorie este și ea un argument în plus pentru ideea resemnării la români.

Celebrul vers eminescian "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată" poate fi o lecție fundamentală a creștinismului cu privire la învățarea muririi. Dar, prin simpla citare a acestui vers singular am putea înțelege, într-o accepțiune obișnuită, că avem de-a face cu un tipăt sfâșietor și penetrant, care trimite la o sete de nemurire. Dar nu trebuie uitat sensul întregului poem, "Odă în metrul antic", din care face parte versul. Sensul real este unul plin de simboluri sugestive ale suferinței, ceea ce ar justifica pe deplin și această învățătură a morții. Este o invitație de a medita profund asupra morții, tocmai ca să regăsim adevăratul sens al vieții. Să nu neglijăm și faptul că primul vers din poem a suferit mai multe variante, iar acestea ne-ar putea dezvălui într-un fel semnificația pe care marele poet al românilor a intenționat să o cuprindă.

Dar și acest exemplu se poate constitui, din experiența mărturisită de poet și revelată ca atribut esențial al poporului din care el însuși făcea parte, într-un argument pentru a susține ideea de împăcarea în fața morții a românului și acceptarea ei cu prea multă ușurință. De altfel, este mai simplu să întrevezi în acest vers substanța acestui argument decât, de pildă, revelația tainei morții drept cale de renaștere în spirit.

Spirituala trudă telurică dusă până la culmi de suferință, îi trezește românului dorința de abandonare. Când ești tânăr moartea ți se pare atât de departe, încât îți este imposibil să te gândești la ea cu adevărat. Însă pentru un spirit chinuit, fie el tânăr și plin de vitalitate, viața clădită pe eșafodajul durerilor și loviturilor de tot felul devine derizorie și chiar insuportabilă.

Aș aminti aici și un proverb japonez care spune: "cine moare înainte de a muri, nu mai moare atunci când moare!", care face trimitere la aceeași idee. Mulți se retrag din fața suferinței, mai ales când nimic din dulceața vieții nu se întrevede.

Înspre bătrânețe simțim că murim, trăirea în limitele strâmte ale cărnii poate deveni absurdă. Moartea începe să pară plină de voluptate, o voluptate din care îți vine să guști, cu toate că asta te face să simți că mori. Conștiința caută un sens morții și începe să se obișnuiască cu ideea esențialității ei. În fața îndoielilor de tot felul devenim conștienți de faptul că propriile vise sau aspirații ne pot aduce în fața morții.

În fine, în același studiu se vorbește și despre faptul că matricea aceasta creștină dezvoltată până în ultima celulă a românului nu s-a grăbit să semneze în istorie, ci să asigure dăinuirea. În plus, există cumva o genă a acestui popor care ne-ar ajuta să reînviem de fiecare dată, precum pasărea Phoenix din cenușă. Argumentul suprem invocat în spiritul acestor idei ar consta, vezi doamne, tocmai în nenorocirile care s-au abătut asupra noastră prin teroarea comunistă. Nici un cuvânt însă despre faptul că o parte semnificativă a acestui popor a aplaudat așezarea ciumei comuniste pe pământul sfânt al său, a îmbiat-o și i-a conferit chiar grad de statură perfectă. Se uită că au existat trădători și iude peste tot, vreme de cincizeci de ani și nici astăzi călăii de atunci n-au dispărut. Se trece cu vederea faptul că deasupra acestui popor nu a existat atunci un Dumnezeu și nici credincioșii și slujitorii lui n-au fost deloc pe aproape.

România este comparată azi cu un copac uscat care și-a pierdut frunzele. Ne-am liniștit la gândul că cea mai recentă cruzime a omului asupra omului a existat nu numai la noi, ci și în tot ghetoul estic. Ne-am resemnat ușor și am fost îndrumați să iertăm și să nu ne mai aducem aminte.

Mântuirea o așteptam și atunci, și acum, de la americani. Ei ar fi trebuit să vină și să ne salveze de propria noastră mutilare trupească și sufletească. Nu cumva, mai degrabă, în creștinismul nostru estropic, nu este vorba de o fabricare de sensuri, ci de o bulversare a acestora? Sensurile existau, se aflau în noi, ele ne-au fost date demult, dar noi ce-am făcut din ele? Nu cumva țara aceasta este creștinată doar în obiceiuri, în gestică, dar nu și în suflet?

Nu istoria a murit, nu a devenit ea din ce în ce mai violentă, mai arogantă, mai necruțătoare și mai perversă. Istoria doar nu este scrisă. Se trăiește într-o minciună, într-o sfidare, într-un păcat.

(continuare în pag. 21)

Suferința oamenilor s-a mărturisit și s-a ridicat în rugăciuni pure către Dumnezeu și s-ar părea că disperatul apel al românului nu a fost înțeles. În aceste circumstanțe, nu este cumva vina noastră că poate nu suntem chiar creștini adevărați? De unde această nezdruccinată și permanentă afirmație că suntem buni creștini? Dacă nu din trufie și aroganță, atunci din ce? Adevărata credință nu se dezvăluie, nu se mărturisește, nu se strigă în gura mare, ci se practică. Iar aplicarea ei se face în suflet, nu în gesturi și vorbe. Numai cei fără de Dumnezeu ne cer să iertăm, în numele credinței, aproape orice. De fapt, ei pretind să-i iertăm tocmai pe cei care păcătuiesc permanent. Iar noi perpetuăm această trudă fără să ne pese de ce se întâmplă mai departe cu noi.

Este adevărat că sfinții noștri din pușcării n-au fost canonizați, în timp ce milițianul a devenit azi om modern, lepădându-și în grabă haina comunistă pentru una capitalistă. Dar nu prea întâlnești în această țară spirite înalte care să-i învețe cu adevărat pe oamenii de rând cum să fie izbăviți de chinul lor zilnic. Ba, dimpotrivă, omul de rând este trimis către credință oarbă, către supunere, pentru el sunt născocite tot felul de exemple de suferință exemplară, de sacrificiu, de renunțare, și niciodată nu sunt îndemnați la implicare.

Astfel că, leacurile preferate de români pentru suferință sunt analgezicele și lamentațiile. Iar resemnarea este o opțiune aproape ideală, chiar și în fața morții. Creștinul român a fost îndrumat să-l roage pe Dumnezeu să mântuiască lumea și pe el. Însă, nu mai degrabă ar trebui să pună umărul la acest efort de încreștinare veritabilă atât de mult hărăzită?

desen de Elena-Liliana Fluture

Mircea-Marcel PETCU

Umană

Se leagănă linia orizontului
de dorul soarelui arzător
și al lunii tăcute,
se mută liniștită
în funcție de noi,
încercând să ascundă
vidul neînțeles al
Universului,
doar strigătul pescărușilor
o fac să devină mai
umană
încercând să combine
deznădejdea cu liniștea
eternă,
formând fantezia
clipei unice.

Ochii tăi

În întunericul pestriț
se aud foșnete ciudate,
simțurile toate ascuțite
ca niște animale de pradă
stau gata de atac ...
așteaptă ...
în depărtare licuricii transformă
pământul în boltă stelară
se aude firul ierbii căzând -
deasupra potecii sclipitoare
doi luceferi aruncă săgeți
inima îmi bate cu putere
în așteptare ...
te recunoaște - știe
luceferii ce se apropie
sunt ochii tăi

Când pios

În jurul meu totul
este învăluit într-o tăcere
însăpăimântătoare,
sute de oameni alunecă
pe piatra rece a falezei,
aruncând o privire tristă,
îndurerată asupra lunii...
stau singur
pe ultima treaptă
a vieții lor,
simt că mie îmi revine
datoria tristă ca
să le închin,
în inima-mi cernită,
un gând bun;
un gând pios...

Melania Cuc

DINCOACE DE LUMEA DEZLĂNȚUITĂ

Ioan Barb și "Picătura de infinit"

Cu un debut poetic încă din 1979, urmat de o odisee în care activitatea literară și cea jurnalistică merg mână în mână, Ioan Barb revine pe piața de carte cu al doilea volum de versuri, pe care și-l intitulează **Picătura de infinit**. Cartea a apărut la Editura ATU din Sibiu, în Colecția "Raftul de poezie".

Așa cum este firesc pentru poezia pe care un autor o adună între copertele unei cărți de-a lungul unui timp în care travaliul poetic a trecut el însuși prin etape experimentale și convingeri stilistice, și în volumul de față se simte cum scrisul a fost condus cu mână fermă, adunând șuvoiele de inspirație într-un adevărat fluviu de imagini și exemple de filosofie ce se sincronizează, elaborat și aproape elegant, cu starea de spirit din care se naște emoția.

Creația lui Ioan Barb este mai mult decât sugestivă, adesea ilustrativă și conjugată cu întrebări la care autorul le dă, atunci când crede de cuviință, răspunsul. Avem cartea unui poet care știe ce este Poemul, nu se lasă în voia sunetelor pentru a-și liniști foamea de certitudine.

Cuvinte coborâte din alte lumi și din alte vremuri sunt așezate în front cu locul comun, cu acel cotidian în care cosmosul se "stinge" prin steaua căzută, - devine creație. Creatorul este doar un vector subtil și înnobilit cu bucuria cunoașterii de sine.

"Mesajul meu se pierdea în curbură" - (spărgătorul de stele) este un exemplu de adaptare a stării de a fi, a atotcuprinzătorului spațiu galactic, culori dispersate în picături de ploaie, în devenirea de lacrimă materială, palpabilă.

Nu doar nemărginirea este cercetată cu inima, cu ochiul și cu verbul de către poet, el reușește performanța de-a descoperi miracolul și în natura cu care ne-am obișnuit într-atât, încât nu o mai privim cu spaima și altruismul unui îndrăgostit.

"Sufletul său, ud de singurătate, de ploaie" (când cântă în tine păsări străine) - este un exemplu de poem în care, pentru autor, modernismul sec, decopertat de petalele florilor de câmp, nu s-a inventat încă. Natura în consonanță cu omul-de-asfalt face miracolul și poetul știe cum să își aleagă matricea în care aruncă silabele din care va răsări, mai apoi, poezia.

Avem în fața noastră un poet cu har, un poet care nu se azvârle în mijlocul cuvintelor ca într-o coridă. Nu le subjugă, nu le pleznește și nu obosește reluând, repetând o idee, de aceea poate, poezia de față este mustoasă și echilibrată, fără sinuozități care să deranjeze.

Deși versurile sunt aparent domestice, ele privesc dincolo de dimensiunea imediată și în *picătura de infinit* pe care poetul o disecă cu profesionalism și responsabilitate, detaliile mici au o semnificație uriașă.

"Mă străbate diseprea, ca un tren ce aduce făină" (Stins ca un imperiu decăzut). Lupta sa personală are accente de singurătate uneori, numai că ea, singurătatea poetului, nu se desăvârșete în turnul de fildeş. Ioan Barb privește și își slujește Țara defel imaginar, soldat cu arma la umăr și arma sa este... literatura. Bună.

O poezie nostalgică, năbădăioasă, frumoasă sau cu răni pe față... așa percep eu fiecare pagină din carte. Nu doar poemul pe de-a-ntregul prinde consistență cu fiecare rând scris, Ioan Barb are amprenta sa proprie de exprimare.

Tehnologia de ultimă generație intervine și în angoasa poetică, pune unghia în gâtul din care ies cuvinte și aici, silabele poetice dor. Și... poemul, aici, este de o altă nuanță, - pe-bucăți și cu rașpelul nervozității ideii în sine se simte cum se rupe versul. Vezi "Programat să ucid cu mintea mea" (pag.23). Evident, autorul se descurcă printre metafore chiar dacă acest gen de abordare poetică se simte că nu i se potrivește.

Interesantă este și experiența alinierii de spații care natural nu dețin convergență, alăturării de sentimente și arhetipuri ca și rupei dintr-un lanț trofic, - peste care neliniștea ce va fi să fie se asedimentează.

Poemele lui Ioan Barb sunt secvențiale ca structură, cu o bură de inocență (care dă bine) și cu acel restorț indefinit ce are puterea, prin Artă, să declanșeze criza de conștiință a omului modern și, cu atât mai pregnant, să trezească conștiința poetului. Un poet care se ia în serios și care, în demersul său creator știe unde să așeze stropul de infinit, - un semn care poate fi luat punctual, doar un punct din care pornește linia orizontului. Cerc.

O carte ca o introspecție în fața oglinzii unui ocean, - un loc în care peștii, oamenii și stelele de pe cer trăiesc mirajul vieții defel virtual.

Mitruț POPOIU

Anul Crezului Niceo-Constantinopolitan

10. "Mărturisesc un botez într-o iertare a păcatelor"

Sfântul Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici, prin care se intră în Sfânta Biserică. Importanța sa între cele șapte Taine ale Bisericii stă în aceea că numai ajungând membri ai Bisericii lui Hristos ne putem învrednici și de primirea celorlalte Sfinte Taine. Necesitatea sa pentru toți este arătată prin aceea că: *"de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu"* (Ioan 3, 5). Taina Botezului a fost așezată de Mântuitorul prin cuvintele: *"Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh"* (Matei 28, 19).

Taina Sfântului Botez nu se repetă, căci **"este un Domn, o credință, un botez"** (Efeseni 4, 5). După cum cineva nu se naște trupește decât o singură dată, tot așa nașterea sufletească nu poate fi decât una. Așezarea specială a articolului referitor la Botez în Simbolul de credință stă tocmai în aceea că, la începuturile creștinismului, existau unii care cereau repetarea lui pentru cei care săvârșeau păcate grave.

Cel dintâi care a botezat a fost sfântul Ioan Înaintemergătorul Domnului, în apa Iordanului. Dar botezul lui doar închipuia curățirea de păcate prin credință și pocăință și nu avea puterea curățitoare a botezului în numele lui Iisus Hristos. Chiar Ioan spunea: *"Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine... Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc"* (Matei 3, 11). Mai târziu, Sfântul Apostol Pavel, aflând pe unii care s-au botezat cu botezul lui Ioan, confirmă: *"Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos"*. Atunci aceștia s-au botezat în numele Domnului Iisus (Fapte 19, 4-5), adică au primit Botezul creștin.

Sfânta noastră Biserică săvârșește Botezul prin afundare de trei ori în apă, nu prin turnare sau prin stropire, pentru că însuși cuvântul botez înseamnă "a afunda". De asemenea, validitatea lui constă în efectuarea sa în numele Sfintei Treimi: "Se botează robul lui Dumnezeu (numele) în numele Tatălui, amin și al Fiului, amin și al Sfântului Duh, amin, acum și pururea și în vecii vecilor, amin".

Efectele primirii Tainei Sfântului Botez sunt: iertarea păcatului strămoșesc și a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez în situația celor în vârstă, nașterea la o viață duhovnicească nouă, curată și sfântă și de asemenea, primirea în sânul Sfintei Biserici, adică numărarea celui botezat între fiii ei, putându-se împărtăși de toate celelalte Sfinte Taine și de bunurile sufletești pe care Sfânta Biserică le dăruiește membrilor săi.

Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, căci lor le-a încredințat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine. În caz de nevoie diaconul sau un simplu credincios poate să

boteze, având însă grijă să rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. Ulterior preotul va citi celelalte rugăciuni din rânduiala Botezului și va administra Tainei Mirungerii și a Împărtășaniei.

Deși sunt unii creștini din afara Bisericii Ortodoxe care spun că nu trebuie să botezăm pe prunci, pentru că nu pot să mărturisească credința lor, noi știm faptul că din timpul Sfinților Apostoli se săvârșea botezul copiilor: Lidia și casa ei (Fapte 16, 15), temnicerul din Filipi și casa lui (Fapte 16, 33), Crispus și casa lui (Fapte 18, 8), Stefanos și casa lui (1 Corinteni 1, 16). În plus, cel nou botezat are ca garant pe nașul care mărturisește pentru credința lui, rostind Crezul. El își ia îndatorirea ca noul creștin să fie crescut în credința Bisericii. Ca să poată face mărturisirea de credință, nașului i se cere să fie creștin ortodox. Părinții pruncului nu pot fi nași.

Pe lângă botezul obișnuit, Biserica mai cunoaște și un Botez al muceniei sau al sângelui (Matei 10, 32; 16, 25), cunoscut în cele dintâi veacuri creștine în rândul martirilor care nu apucaseră să se boteze. Sfântul Grigorie Teologul îl socotește asemenea Botezului din apă și din Duh. De asemenea, se mai cunoaște și Botezul dorinței, care constă în dorința arzătoare a cuiva de a ajunge membru al Sfintei Biserici, ducând o viață de pocăință și virtute și care dintr-o pricină oarecare nu ajunge să primească botezul.

11. "Aștept învierea morților"

Despre Învierea morților amintesc Sfinții Părinți în Crez și în expunerea învățaturii despre Domnul Iisus Hristos. Repetarea ei încă într-un articol al Simbolului de Credință vine să arate cât de importantă este pentru noi, creștinii, Învierea din morți. Această perspectivă era o noutate care nu a putut fi pătrunsă cu rațiunea de saducheii (Matei 22,23; Luca 20,27) filosofilor atenieni din Areopag (Fapte 17,32), fiind socotită azi de către mulți raționaliști drept o fantezie. Învierea este însă pentru creștini nădejdea credinței lor (1 Corinteni 15,1 7).

Moartea este încetarea vieții pământești a trupului, adică despărțirea sufletului nemuritor de trupul cel muritor, precum citim în Sfânta Scriptură, că trupul "ca pulberea să se întoarcă în pământ cum a fost, iar sufletul să se întoarcă la Dumnezeu, Care l-a dat" (Ecclesiast 12, 7), ca să-și primească răsplata pentru faptele sale. Pricina morții este păcatul: "Căci precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii, prin acela în care toți au păcătuit" (Romani 5, 12). Însă dacă moartea este despărțirea sufletului de trup, învierea este unirea din nou a sufletului cu trupul cu care a viețuit pe pământ. Posibilitatea învierii oamenilor vine prin Învierea Domnului nostru Iisus Hristos: "dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură celor adormiți" (1 Corinteni 15, 20). Însă precum trupul lui Hristos înviat a devenit nestricăcios, nepătimitor și luminos, tot așa și trupurile înviate ale noastre nu vor mai fi

Întocmai cum sunt cele de pe pământ, ci vor fi duhovnicești și nemuritoare. Acest lucru ni-l spune Sfântul Apostol Pavel, atunci când compară moartea și Învierea cu bobul de grâu care se pune în pământ spre rodire: "se seamănă trupul întru stricăciune, înviază întru nestricăciune; se seamănă întru necinste, înviază întru slavă; se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere; se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc. Dacă este trup firesc, este și trup duhovnicesc" (1 Corinteni 15, 42-44). "Iar când acest (trup) stricăcios se va îmbrăca în nestricăciune și acest (trup) muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi cuvântul care este scris: Moartea a fost înghițită de biruință" (1 Corinteni 15, 53-54).

La sfârșitul veacurilor, toți cei care au murit vor învia, iar aceia care în vremea învierii obștești se vor găsi în această viață pământească, vor fi și ei schimbați într-o clipă, ca și cum ar fi trecut prin moarte, încât și trupurile lor vor deveni duhovnicești și nemuritoare, ca ale celor înviați: "Nu toți vom muri, dar toți ne vom schimba, deodată, într-o clipeală de ochi la trâmbița cea de apoi. Căci trâmbița va suna și morții vor învia nestricăcioși, iar noi ne vom schimba", ne învață Apostolul (I Corinteni 15, 51-52; 1 Tesaloniceni 4, 16-17).

Trupurile vor învia pentru că omul a fost creat în dubla sa structură, materială și spirituală, trup și suflet, și în această dublă structură trebuie să dea seama în fața Judecătorului, după aceea urmând să fie așezate în rai la fericirea veșnică sau în iad la osânda veșnică, deoarece în viața pământească omul în întregime sa a săvârșit și cele spre mântuire, ca și pe cele spre osândă.

Așteptarea învierii morților este un lucru înfricoșător, prin aceea că ea este una și aceeași cu Ziua cea mare a judecății. Cei ce așteaptă învierea morților sunt cei curați cu inima, care se bucură de vederea Stăpânului, asemenea fecioarelor cu candelile pline (Matei 25, 10) și asemenea slugii credicioase care a înmulțit talantul (Matei 25, 21). Acea zi va veni pe neașteptate, spune Domnul (Matei 25, 13), "ca un fur noaptea" (1 Tesaloniceni 5, 2).

12. "Și viața veacului ce va să fie"

Îndată după despărțirea lui de trup, sufletul omului este supus Dreptei judecăți a lui Dumnezeu, în fața căreia trebuie să dea socoteală. Aceasta se numește judecata particulară și ea se deosebește de judecata cea de obște sau universală care se face tuturor oamenilor, o dată, la sfârșitul lumii și după învierea cea de obște a trupurilor. Realitatea judecății particulare este subliniată de Mântuitorul prin pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr (Luca 16, 19-31) și prin răspunsul dat tâlharului pe cruce: "Astăzi vei fi cu Mine în rai" (Luca 23, 43). Prin ea se cercetează starea generală în care iese omul din viața pământească și dacă această stare este bună, sufletul este dus de îngeri la fericire, în "sânul lui Avraam" (Luca 16, 22) sau rai (Luca 23, 43), iar dacă este rea, este dus la chinuri, în iad (Luca 16, 22).

Fericirea și osânda nu sunt depline până la judecata obștească, atunci când vor fi iarăși unite

sufletele cu trupurile. Până atunci, cei rămași în viața aceasta pot să dobândească de la Dumnezeu ușurarea osândeii sufletelor celor morți, prin rugăciune și milostenie întru pomenirea adormiților și mai ales prin pomenirea acestora la Sfânta Liturghie. "Nu fără rost au rânduit Apostolii să se aducă înfricoșătoarea Jertfă pentru pomenirea celor adormiți", spune Sfântul Ioan Gura de Aur. "Știm că mult le folosește și multă binefacere le aduce celor morți. Când credincioșii (obștea) și preoții stau cu mâinile întinse în față cu înfricoșătoarea Jertfă, cum nu vor îndupleca pe Dumnezeu pentru cei adormiți? Dar aceasta numai pentru cei plecați în credință".

În legătură cu Judecata obștească sau universală este învățătura despre învierea morților și despre viața de veci. Cei care au făcut cele bune aici pe pământ așteaptă cu bucurie viața de veci, căci pentru cei care îl iubesc pe Dumnezeu în viața aceasta și îi păzesc poruncile, făcând binele, viața aceea va fi întru totul fericită. Fericirea le va fi nesfârșită și neînchipuit de mare, căci "cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El" (1 Corinteni 2, 9). Această negrăită fericire va consta mai ales în unirea în Duh cu Dumnezeu, în a-L vedea pe "Dumnezeu față către față", în viețuirea slăvită și veșnică împreună cu Mântuitorul Iisus Hristos, cu sfinții îngeri și cu toți sfinții Bisericii.

Această fericire a dreptilor se va deosebi însă după vrednicia pe care ei au câștigat-o prin faptele lor cele bune, cum ne învață Sfântul Apostol Pavel: "Alta este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebește în strălucire" (1 Corinteni 15, 41). În schimb viața de veci a celor răi va fi întru totul nefericită. Iadul este lipsa vederii feței lui Dumnezeu, a luminii și a fericirii împreunate cu aceasta vedere, așadar o viață de nesfârșite chinuri.

Împărăția fără de sfârșit și viața veșnică sunt descrise simbolic în cartea Apocalipsei. Este o lume a unui "cer nou și pământ nou", în care cetatea lui Dumnezeu, Noul Ierusalim, este locuința sfinților și a dreptilor (21, 1-3), împodobită cu pietre de mare preț (21, 21), simbol al virtuților. În ea nu mai e nevoie de lăcaș de închinare, "pentru că Domnul Dumnezeu, Atotțiitorul, și Mielul este templul ei". Tot la fel, "cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o și făclia ei este Mielul" (21, 22-23). Cetatea descrisă este însuși Raiul, amintindu-se de râul și de pomul vieții, în ea locuind slugile lui Dumnezeu, fără a mai exista vreun blestem (22, 1-3), pentru că nu mai există pricinuitorul răului și al blestemului, adică diavolul.

Așteptarea vieții veșnice este dorința fiecărui creștin, așa cum o mărturisește și Sfântul Evanghelist Ioan: "Amin! Vino, Doamne Iisuse!" (Apocalipsa 22, 20).

Speranța MIRON

Miracolul razei albastre

Cartea scriitorului Viorel Darie, intitulată "Puterea razei albastre", a apărut în anul 2010 la editura InfoRapArt din Galați. Volumul cuprinde patru povestiri largi, una mai frumoasă decât alta: "Puterea razei albastre", "Balada tătară", "Eternele visări" și "Povestea sărmanului Tragodas".

În prima și cea mai lungă dintre ele, "Puterea razei albastre", cea care dă și titlul cărții și la care mă voi opri mai în detaliu, pe scurt, faptele se derulează astfel.

Un tânăr absolvent al Facultății de matematică, pe nume Marian Mateescu, eroul principal al povestirii, este repartizat la terminarea facultății la Observatorul Astronomic din Bucovina.

Fascinat de viitoarea sa meserie, în care-și pusese mare încredere pentru viitorul său, proaspătul absolvent studiază și analizează noapte de noapte, din observatorul său aflat într-un vârf de munte, cerul și astrii, totul petrecându-se ca după un ritual, cu un soi de religiozitate, descoperind un fel de comunicare stranie între cer și pământ, între stelele luminoase și spiritul său. O iluminare spirituală care-i ascute inima și conștiința, îi trezește ambiții nemăsurate și-i descoperă altfel de adevăruri despre lume. Totodată, tânărul simte și o înfrângere în fața astrilor veșnic enigmatici, veșnic tăcuți, veșnic veșnici... Până când, într-o bună zi va fi vizitat de un grup de studenți bucureșteni, printre ei aflându-se și o tânără frumoasă, cu un păr auriu și cu ochi negri tulburători (amintindu-ne de "Steaua fără nume" a lui M. Sebastian). Tânărul nostru se îndrăgostește pe loc de această ființă diafană, însă nu are nici inspirația dar nici puterea să-și mărturisească sentimentele.

Are totuși prezența de spirit să o invite pe Adelina (așa se numește eroina noastră) în observator și să-i arate o stea deosebită pe care tocmai o descoperise, o stea albastră, superbă, unică. Astrul are darul de a reuși să o impresioneze mult pe frumoasa tânără. Marian îi povestește, desigur, nu ca dezamăgire, că steaua aceea este de fapt o tragedie a Universului, totul traducându-se prin mărimea, căldura și radiațiile ucigătoare ale acesteia. Fata află pentru prima dată că există și contradicții mari în frumoasa natură, că până și frumusețea unei stele ar putea ucide.

După plecarea oaspeților săi Marian rămâne cu gândul ancorat permanent la fata cu părul de aur, trăind o întreagă gamă de sentimente de dragoste la tensiune maximă. Își va relua munca, însă fără prea mult entuziasm, gândurile fiindu-i îndreptate la ființa iubită.

Zbuciumul pe care îl trăiește tânărul nostru erou odată cu dragostea sa pentru Adelina se va împleti cu fapte la care participă și universul. Într-o noapte pe cer va apărea o nouă stea, exact lângă cea albastră, o stea firavă, sugerând cumva că iubirea lor își are izvorul în acest corp luminos. Noua stea însă nu se află în niciun catalog din lume. Minunea coincide cu momentul primirii unei scrisori de la Adelina, în care îi este împărtășită dragostea.

Apoi, totul se va precipita prin apariția neașteptată pe muntele vecin a unei nave cosmice, zguduind din temelii și umplând de neliniști locurile, dar și savanți de pe întreaga planetă. În final, lumea se așează pe făgașul ei normal, misterul este cumva rezolvat iar iubirea celor doi tineri continuată într-un episod spre limita veșniciei.

Deși povestirea este o ficțiune, ea conține un fel de magie ascunsă, precum un vis conducând la ascensiunea spre lumină prin eliberarea de energii, energii ce pot genera evenimente bizare, părând a proveni parcă dintr-o altă lume. Cititorul va înțelege că în natură există o simbioză care impresionează, perceptibilă adesea la nivel psihic, impresionând imaginarul, adevărata cheie a misterelor aflându-se undeva în străfundurile ființei umane.

"Cartea *"Puterea razei albastre"* este reflecția unei minți obișnuite să inventeze și a unei inimi în stare să dea piept cu o multitudine de frământări sufletești..." după cum precizează chiar pe coperta a 4-a a cărții, scriitorul Petre Rău, cel care semnează în dubla sa calitate de redactor și editor al volumului de povestiri al lui Viorel Darie.

În lumea scriitorilor există cărți pe care te gândești să le scrii, dar nu le vei scrie niciodată. Concepi adesea ordinea capitolelor, a faptelor și întâmplărilor, gândești personajele până la cel mai mic detaliu, dar până la urmă nu scrii cartea, ci o ții doar pentru tine în inimă, te bucuri de ea cu sufletul de fiecare dată când o rememorezi. Cam așa mi-a făcut impresia cartea de povestiri a lui Viorel Darie, pe care am simțit-o aproape de inima mea: te îmbie cu căldură spre lumi duioase, întâmplări curioase, personaje strălucitoare, pline de generozitate și nonșalanță.

Tania NICOLESCU

DINCOLO DE JALUZELE

Dincolo de jaluzele dimineața și-a făcut auzită prezența printr-un ciripit vesel de păsări, altele decât turturelele al căror uguit îi era familiar, dându-i senzația că este un explorator eșuat pe un țărm necunoscut, care fremăta de viață.

Ana deschise ochii, simțindu-se parcă străină în propria sa lume, dar percepând în același timp că este cuprinsă de o calmă senzație de libertate.

Era momentul zero al zilei, momentul în care se simțea neîncorsetată de nimic, așa cum stătea în acele secunde lenevind în atemporal și-n acorporal, percepând doar pe sub pleoapele încă închise lumina și intrând în rezonanță cu toate acele sunete, de parcă ar fi fost doar o strună de vioară peste care arcușul trecând, o făcea să vibreze așa cum doar el dorea. Era fracțiunea de secundă în care conștiința de sine, încă buimacă, nu pusese stăpânire pe ea și se simțea eliberată de toate acele speranțe deșarte, de senzația apăsătoare de amărăciune și într-un anume fel, simțea că nu-i mai pasă de ea; nu era o entitate distinctă, ci doar o particică din acel tot luminos și sonor care o înconjura sau mai degrabă o cuprindea.

În acel moment știa că nimic din ce-i era dat să i se întâmple nu putea fi de nedepășit și mai ales că nimic nu era bun sau rău în sine, ci pur și simplu era doar un moment, o situație în care se afla. Un timp, a ascultat ciripelile care o transpuneau în acea stare de liniște și iată că primul gând s-a și trezit, strigându-i în ureche în loc de bună-dimineața că oamenii suferă de o anume stare de nebunie, pentru că trec prin viață cu ochii închiși și cu urechile astupate. Așa încât nu observă că de fapt trăiesc în paradis și de aceea se agită și caută cu disperare să deschidă toate ușile iadului... pământean. Zâmbi; știa deja asta...

Gândurile începeau să-i apară unul după altul, plutind fără țință, pentru ca apoi să-i răsară pe neașteptate în față sub formă de clarificări pe care nu le mai aștepta de multă vreme și înțelegea că de fapt nu aparținea nimănui și că nimeni nu-i aparținea.

În acea clipă simțea că este doar o picătură din oceanul de viață, că rostul ei este să fie aici și acum și că adevărata bucurie ar consta în a-i fi de folos cu tot ce-i cere și atunci când îi cere... că fericirea există doar când încetează să cosească o clipă prezentă, dându-i voie să se manifeste și rămânând în ea... Și totuși, dincolo de ceea ce deja recunoștea a fi vocea conștiinței pe deplin trezite, care-i spunea toate

acestea, ca o elevă conștiincioasă care-și învățase bine lecția, ceva din ea revenea cu neliniște, parcă încercând să se asigure că tot ce simte în acel moment și tot ce vede deschizând ochii este cu adevărat... ea.

Ca și cum dacă ar fi fost să dea crezare celor citite pe diferite site-uri ezoterice accesate din curiozitate, nu ar fi reușit să se reîncorporeze pe deplin după acea călătorie nocturnă, pe care, așa cum susțineau acele informații, oamenii le fac în timpul somnului cu sau fără conștiință, susținuți de cordonul de argint - o imagine care-i plăcea mult - unde dorea sufletul fiecăruia. Și i se părea că pierduse o parte din sine pe nu se știe unde și că acum purta după ea doar o nevăzută și inconfortabilă haină de doliu... hmm... - zâmbi în sine sa - poate că șamanii știau ceva despre starea asta, poate că învățăturile șamanice ar putea fi luate în seamă...

Și gândurile continuau să treacă în goană venind nechemate de nicăieri și dispărând fără să aștepte răspunsuri...

Să cauți toată viața adevărul și să constăți la sfârșit că era la fel ca și cu... ochelarii pe nas - se ironiză - în sinea ei. Fragmente de amintiri fulgurante i se strecurau în conștiință; flash-uri ce dispăreau la fel de repede precum apăreau...

"- Nu iubești oamenii..." - îi spusese pe un ton neutru maestrul Reiki la care ajunsese la sugestia homeopatei pe care o consultase și care îi sugerase cu oarecare prudență această variantă, poate intuind că sugestia ei ar putea stârni fulgere de mânie în ochii neîncrăzători ai Anei. O parte din ea chiar s-a revoltat atunci auzind propunerea, poate pentru că nu credea în acel gen de tratament care-i părea în cel mai bun caz un fel de manipulare, sau poate pentru că simțea că doctorița homeopată refuză să-și asume responsabilitatea vindecării ei și din acest motiv simțea, pe de o parte o culpabilitate difuză, iar pe de alta se revolta pentru că se simțea respinsă. Însă, o altă parte din ea acceptă propunerea care-i părea provocatoare. Și o acceptă poate și pentru că undeva, în adâncul sufletului său, simțea încolțind speranța - ca o păpădie adusă de vânt - că va putea scăpa de stările de disperare bruscă care o cuprindeau pe nepusă masă pe stradă sau chiar la servici, făcând-o incapabilă să-și mai stăpânească lacrimile care începeau să-i șiroiască pe față.

Și era în acea acceptare speranță și curiozitate copilărească de a putea vedea cum se petrec aieva miracolele, mai ales că mai citise câte ceva despre corpul energetic al omului, despre acea aură energetică care-i amintea de un vesel curcubeu, aură în care - îi spusese cândva o clarvăzătoare - se poate citi ca pe filele unei cărți trecutul, prezentul și viitorul. Și pentru că homeopata tocmai pomenise de ansa energetică se simți brusc nu doar curioasă, ci și dornică să se confrunte cu ceea ce credea că va descoperi: adevărata imagine de sine, chiar dacă se simțea și destul de neliniștită la gândul că altcineva ar putea să o vadă așa cum era cu toate faptele ei bune și mai ales cu cele rele, de parcă ar fi urmat să se înfățișeze la judecata de apoi...

(continuare în pag. 27)

Și o senzație difuză de culpabilitate o făcu să ezite pe moment și să se teamă ca nu cumva să nu fie destul de acceptabilă și să se facă de răs... și cine știe, poate să fie admonestată ca un copil...

Dar amintirea acelei clarvăzătoare oarbe pe care o consultase cu ani în urmă într-un moment de criză existențială, când toată viața ei pe care până atunci o construise cărămidă cu cărămidă, părea să se fi prăbușit ca într-un taifun și care, simțindu-i neîncrederea, o întrebase de ce o privește ca pe "felul șapte", îi reveni în memorie. Și, odată cu ea, și speranța pe care clarvăzătoarea, în limbajul ei simplu, tradus de un medic, reușise să i-o transmită și care o ajutase să traverseze acea perioadă dificilă, speranță care în timp se pierduse pe undeva.

Dintr-o dată, dorința ca acel maestru Reiki să fie asemenea acelei clarvăzătoare și chiar mai mult de-atât, printr-o magie să preschimbe realitatea copleșitoare învinse, și nerăbdarea prinse să-i freacă-n suflet. Suflet de furtunar... își spuse în gând, văzând cu ochii minții zbaterea păsării cu care se simțea suflet geamăn, printre crevasele dintre care se ridicau până la cer brațele lichide încercând spumegânde să o cuprindă, la fel cum viața de multe ori încercase și ea să o prindă în vârtoarea-i devoratoare. Viața, gândurile prinseră să i se învârtă în jurul conceptului.

Oare ce semnificație avea acest cuvânt atât de banal, repetat până la saturație pe toate canalele, pe toate vocile? Însemna doar capacitatea de-a te manifesta trecător și restrâns ca posibilități într-o carcasă mai mult sau mai puțin mulțumitoare, pe măsură ce deveniai conștient de mai marea sau mai mica ei asemănare cu modelul ideal al vremurilor și, eventual dezamăgit sau chiar repulsiv, mai ales după ce tăvălugul anilor își făcea simțită tot mai persistent prezența, sau aceea... viață presupusă veșnică ca o formă sau... fără o formă, a spiritului ce aparținea conștiinței universale?

Oare există într-adevăr așa ceva, spiritul veșnic? Și dacă da - își continuă Ana monologul interior - ce rost ar mai avea atunci toate zbaterele astea, când mult mai eficient ar fi fost să te detașezi și să accepți toate experiențele care-ți vin desigur date, de... dar o voce interioară până atunci neuzită, prinse să chicotească, întrebând ironic cine și-ar bate capul să dea fiecăruia ins de pe această planetă o temă de viață cu scopul ca acesta să experimenteze și să învețe ceva... acel ceva pe baza căruia brusc, ar putea să treacă într-o nouă dimensiune... probabil tot o formă nedefinită și nematerializată... și tot așa, din dimensiune în dimensiune, până la ar ajunge în cea de-a noua, adică ultima, în care devii una cu Creatorul!?

Iar până atunci, cât mai alegi să mai rămâi pe această veritabilă Planetă a Maimuțelor, unde se pare că fiecare dintre locuitori a ales să vină, fie dintr-un spirit de sacrificiu, fie sperând să-și îndrepte greșelile anterioare și să învețe o anumită lecție care să-i ridice nivelul de vibrație, să devii un exemplu pentru cei a căror vibrație este prea joasă fiind legați prea mult de tot ce este material, pământean...

Plictisită de vălmășagul de gânduri care-și pierduseră orice urmă de bun simț agasând-o, Ana le puse punct, ridicându-se din pat să-și facă o cafea și trecând pe hol, zâmbi unei amintiri, dându-și seama că tare mai semănau învățăturile astea găsite pe diferite site-uri, cu cele pe care le auzise acasă la mama.

Mama... avea o piele atât de albă și ochi atât de albaștri, încât deseori, în copilărie, Ana cu tenul său creol, părea să se mire că-i este fiică și-și privea deseori cu ciudă pielea, mai ales vara când soarele i-o înnegrea, transformând-o într-o veritabilă țigăncușă, așa că de multe își privea mama cu invidie dar și cu o difuză nesiguranță, întreținută de atitudinea ei distantă.

Își amintea de faptul că, odată, pe când avea cam nouă ani și mergea pe strada orașelului de provincie - în care se stabiliseră pe atunci de puțin timp - împreună cu mama și cu fratele său mai mic, dolofan și la fel de alb și cu ochi albaștri ca ai ei, s-au întâlnit cu o cunoștință de-a mamei. Și-n timp ce sporovăiau ele două, acea doamnă i-a aruncat o privire scurtă și i-a spus mamei:

- Fata pare mai reușită decât băiatul...

În acel moment, Ana a simțit cum mamei parcă i s-a oprit brusc respirația, corpul i-a înțepenit și după ce a aruncat înțai o privire neliniștită fratelui său, a făcut o pauză care părea să nu se mai termine. Nu-și mai amintește ce i-a răspuns acelei cunoștințe.

Atunci a fost momentul în care i-a fost clar, pentru prima dată, că nu ea era preferata mamei sale... Și-n amintirile sale, acea clipă s-a dilatat părănd să fi oprit timpul din curgerea sa - oare pentru a câta oară! Dar până la urmă a trecut și ea cum au trecut atâtea altele asemănătoare, în care se simțea ignorată, privită precum ceva ce niciodată nu era în măsură să mulțumească criteriile mamei, însă niciodată nu și-a permis să-și simtă revolta sau gelozia față de fratele său nici măcar în gând, de teama a ceea ce-ar putea urma.

Amestecând gânditoare cafeaua în ibric Ana continua să se mire în sinea sa de dimensiunile catastrofice pe care mintea copilului de altădată le putuse imagina pentru ceea ce ar fi putut urma dacă ar fi îndrăznit să-și arate adevăratele sale gânduri, dorințe și sentimente, determinând-o să se baricadeze în propria sa lume, un adevărat castel cu metereze peste care planau în permanență nouri de griji și temeri pe care însă n-ar fi îndrăznit să le mărturisească de teama ridicolului. Nu-și amintea când anume se înrădăcinase teama asta în ea, însă imaginile i se derulau prin minte cu viteză, ca un film...

Iat-o pe la vârsta de trei ani. Mama lipsește, a plecat undeva cu bunica și, cu toate că a promis că se va întoarce repede, a trecut parcă prea mult timp de când lipsește, așa că Ana, cea de trei ani și jumătate, nemaiputând suporta așteptarea care-i părea fără sfârșit, privind încă o dată în josul străzii după mama care nu mai apărea, se hotărăște să plece în căutarea ei. Cu siguranță, se îmbărbăta ea în gând, nu poate fi departe.

(continuare în pag. 60)

Cristian PAVEL

salonul spa

pășesc spre moarte ca-ntr-un
beauty salon, ca-ntr-un spa
plin de afișe agățate de frânghii

și moartea mă-mbie
mă așteaptă în șorț
să-mi întindă violetul pe unghii

sunt un rocker, un punker ceva
aici, în scaunul ei de onoare

buzele-mi prind contururi lila
fardul bleu se împrăștie-n cearcăn
carnea mi-e gătită de plecare

astăzi nimeresc tura ei
și ajung și eu pe frânghie
un afiș haut couture, ca la carte

ție ți-e greu să te cațări
să ajungi pe vârfuri să vezi
ce frumos m-a făcut ce departe

habar n-am

habar n-am ce cafea să comand
să-mi aranjez gulerul să
privesc detașat mâinile tale

habar n-am unde să scrumez
cum să spun lucruri deștepte
să frânez la timp
când o iau de lângă tine la vale

ceartă

ești așa de scumpă la vorbă încât
fierea mea, nepermis, lenevește

tăcerea din jur mă scufundă și-adorm
și-aud tot mai clar
cum se ceartă-n adâncuri
pește cu pește

exerciții de liniște

știi să taci ca un maestru
ai centură neagră la exercițiile de liniște
liber alese
(ai un dulap plin de trofee și medalii)
abia ce vorbești cu tine
în circuit închis

te arăți lumii un pic surdo-mută
râzi în sinea ta
te-nfășori în vată și pâslă
te faci coconul unei
singurătăți fără fluturi

din când în când
comuni cu mine perfect
cotele apelor dunării cursul valutar
mersul trenurilor

între intersecții între cvartale
între stații
nici nu te mai recunoști
mâzgălită, înghițită-n mulțime
cu capul de pitic rebel cu
gluga trasă pe ochi ca misionarii
cu mustăți de cafea cu
dopuri de căști în urechi cu
frigul în oase setat by default
cu cincizeci de îngeri
dând la pedale
prin tăcerea ta

așa ajungi acasă la căldură
să muști merele din fructieră
să strângi în brațe tare ursul de pluș

să fumezi să faci tumbe să urli
să-ți fixezi la loc dimineața
foarte atentă
același căluș

toate râd de mine

până și câinele tău e mai fericit
că te adulmecă zilnic
că latră cu tine de față

până și laptopul căștile
playerul mobila ta
râd de mine pe sub mustață

(din volumul "Emoticons")

Clelia IFRIM

Un copac gol

"Bivalența este focar de frumusețe"
Gaston Bachelard

Sono Uchida, primul președinte al Asociației Internaționale de Haiku, poet, diplomat, într-un interviu publicat în cartea "Japonezii despre ei înșiși" de Kazuko Yamaguchi Diaconu și Paul Diaconu* amintea de cea mai simplă definiție, și chiar traducerea cuvântului "haiku", dată de poetul Seishi Yamaguchi. Acesta spunea: "Hai" din cuvântul haiku, înseamnă "ki, adică inteligență. Această inteligență constă în relevarea unei trăsături identice a două lucruri diferite".

Cred că putem aplica acest principiu nu numai în compunerea unui haiku, ci și în găsirea unei trăsături comune la două haiku-uri scrise de doi autori diferiți. Două haiku-uri care au un fond comun.

În nr. 41.1 din 2010 al revistei Modern Haiku este publicat acest poem scris de Herman Van Rompuy.

*În copacul gol
țipătul corbului împrăștie liniștea.
Dimineată de sîmbătă*

"O adiere din Basho", spune Max Verhart, traducătorul (împreună cu Marlene Buitelaar) în engleză al acestui haiku.

Ce apropie celebrul haiku al lui Basho de cel scris de Herman Van Rompuy? Ce le diferențiază? În amândouă locul este același: Un copac gol.

Un loc unde se adună lucrurile ca în haiku-ul lui Basho. Corbul se așază pe o creangă. Este spre seară, spre noapte. Într-un fel, negru pe negru. Pasărea neagră se așază, se adună în copacul gol. Negrul se adună în negru.

Într-un eseu**, David Burleigh, poet și profesor la Universitatea Waseda din Japonia, spunea că ultimul vers din haiku-ul lui Basho, "aki no kure" se poate traduce, "seară de toamnă", dar și "sfârșitul anului". Un lucru este la sfârșitul lui. Anul, un anotimp sau sfârșitul zilei. Golul se adună în gol.

Dar acest copac gol este și un loc de unde lucrurile se risipesc, ca în haiku-ul lui Herman Van Rompuy, scris la diferență de sute ani de cel al lui Basho. Este începutul zilei, este dimineată. Țipătul păsării negre în lumina dimineții, împrăștie golul liniștii și odată cu ea și copacul gol. Crengile goale se "risipesc" pe cerul dimineții iar corbul își ia zborul în această risipire.

Un loc gol care de adună în sine, ca în haiku-ul lui Basho. Un loc gol care se împrăștie în afara sa, ca în haiku-ul lui Herman Van Rompuy. Copacul gol din aceste două haiku-uri este un loc cu valoare ambivalentă.

Un copac gol este un loc perfect unde lucrurile se adună și se risipesc.

*Editura Nipponica, București, 1994

** Revista Ko, volumul 22, nr.4, toamnă-iarnă, 2007

Podul de piatră

În copilărie cântam, împreună cu ceilalți copii cu care mă jucam, un cântec pe care nu l-am uitat nici astăzi:

*Podul de piatră s-a sfărâmat,
A venit apa și l-a luat.
Vom face altul pe râu în jos,
Altul mai trainic și mai frumos.*

Din când în când, de-a lungul anilor, l-am cântat când aveam nevoie de el. Cântecul de joacă s-a transformat într-un cântec de viață și moarte.

L-am cântat și când am început să scriu piesa de teatru "Omul-rîndunică, pe numele său Abel-călătorul", dedicată fratelui meu Jean (1952-2002).

L-am cântat și când auzeam știrile despre războiul din fosta Yugoslavia, unde bombardamentele nu încetau nici în ziua de Paște, distrugînd în primul rînd oameni, biserici ortodoxe vechi de sute de ani și poduri. L-am cântat de câte ori apele revărsate au măturat podurile din calea lor.

Îl cânt și acum, când încep să scriu despre cartea de haiku a poetei Fay Aoyagi, "Pantofi împrumutați".

*Un pod de piatră - *
vechiul meu nume șoptit
în vîntul de nord.*

Prin vară am purtat cu Fay o mică corespondență electronică, rugînd-o să-mi dea permisiunea de a traduce în limba română haiku-uri din cartea ei. A fost de acord și printre lucrurile care m-a întrebă a fost dacă este posibil de a păstra în limba română numărul de silabe. I-am spus că da. În românește haiku-urile ei sună teribil de frumos și își păstrează forma de 5-7-5 silabe. A număra în limba maternă.

Fay Aoyagi trăiește în California. Dorul de Japonia natală răzbate în mai toate haiku-urile ei. Se poate scrie un scenariu de film după cartea ei. De altfel numele regizorului Kurosawa apare ca o "aluzie de toamnă".

Personajul principal: Umbra ei în ziua Hiroshimei.

(continuare în pag. 30)

O femeie oarbă însoțită de un băiat.

Decorul: Un bar, unde probabil Fay lucrează.

Femeia oarbă însoțită de băiat intră în bar și se așează la o masă. Băiatul își scoate masca de Astro Boy, de la Festivalul care s-a terminat. O pune pe masă. Îngerul Păzitor, despre care Fay vorbește în alt haiku, se vede în oglinda barului. Îi cântă un cântec de leagăn. În limba ei maternă.

Sunetul micilor monezi de un penny, bacșișul strâns într-un borcan. Ceață. Pahare goale sau pline. Fay numără în limba ei maternă, așa cum spune mai departe în alt haiku. Nu are importanță ce numără. Aniversările, citațiile de la tribunal, frunzele căzute, mărunțișul primit ca bacșiș, conservele de supe. Ea numără întotdeauna în limba ei maternă.

*Curmali japonezi - **
mă-ntreb singură de ce
am dat foc la pod*

Fay se duce în cămăruța ei din spatele barului și se descalță de pantofii împrumutați, care o strâng. Pe o măsuță, două castane verzi, cu țepi. Intră din nou în bar. Se duce la masa unde stau femeia oarbă și băiatul. Aceștia îi spun cine sunt. Îi spun că în memoria cerului se păstrează orice lucru pierdut. Chiar și cele arse.

Pe pământ, legăturile se pot șterge, se pot pierde sau uita. În cer, ele durează, cât durează cerul. Îi mai spun că are dreptul să ceară ce vrea. O dată în viață are acest privilegiu. Fay cere un pod. Femeia oarbă se ridică de la masă și iese afară din bar. Fay și băiatul o urmează. Deși este oarbă, sau tocmai de aceea, ea cunoaște toate drumurile.

*Muguri de copac - ***
ochi de piatră-ai păsării
încuiată-n cer*

Toate acestea și multe alte elemente, le găsiți în cartea lui Fay Aoyagi, sub formă de haiku.

Și în final, cei trei, Femeia oarbă, Fay și băiatul, se opresc o clipă pe un pod și privesc râul. Fay coboară și pune o pietricică în apa curgătoare, apoi se întoarce la Femeia oarbă și la băiat. Pleacă împreună mai departe.

O carte de dragoste, viață și moarte. Un film de dragoste, viață și moarte. Un pod de piatră. Cei trei călători se duc și dau drumul păsării încuiată în cer.

* / ** / *** Fay Aoyagi, "Pantofi împrumutați", Blue Willow Press, 2006, USA

**POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE
"NODURI ȘI SEMNE"
(www.cenacul.inforapart.ro)**

Carmen Mariana Zaniciuc

Mic

Munții sunt prea mici
îi cuprindem în brațele noastre
cu ochii împreunați
de viețile ce vor să fie.
Cine este altcineva?
Te-am cunoscut pe tine
de când a fost lumea
doar alb
doar tu
printre amintirile mele întunecate.

Vlad Turbure

Nimic nou despre îngeri

vai cum mai aplaudau îngerii
până la destrămarea aripilor
până la desprinderea lor de trup
aplaudau
pre urmă piept în piept
doi câte doi aplaudau
până la desprinderea
trupului de zbor
zborul însuși
în lipsa aripilor
se lepăda de sine
și se prefăcea în lumină
până vedeam
tot ce am dat de pomană!

Dorin Spiridonescu

De-argint

cu palmele căuș
lua argintul dintr-un lac
și-și da cu el pe față
și devenea și el de-argint.

deasupra, lună plină
ca și pe luciul apei
ca și pe udă fața lui.

și tot deasupra
dar mai jos
vârful pleșuv al muntelui
trăgea înspre albastru

Marin MOSCU

Surpriza Luminiței Moiescu

Deodată am devenit propriul meu prizonier. Mâna stângă și piciorul stâng, toată partea stângă a corpului meu a devenit un mușuroi de furnici. Chiar și creierul simțeam că mi se clatină în cap. Am întins mâna dreaptă spre mâna stângă și am început să mișc degetele ca pe un flaut neauzit. Totul devenise o absurditate.

- S-a întâmplat cu mine ceva, ceva care-mi va schimba destinul. Trebuie să lupt cu mine însumi. În câteva secunde părea că mi-am revenit.

- Revenit? O amăgire!

La câțiva zeci de metri era Dispensarul Uman. Aici, doctorul Lucian Ciupercuță îmi ia tensiunea, mă ascultă cu stetoscopul și-mi spune:

- De-acum trebuie să fii atent.

- Ce-nseamnă să fii atent?

El îmi explică și-mi dă trimitere la neurolog, încercând să cheme salvarea, salvare pe care am refuzat-o. M-am urcat la volanul propriului automobil și într-o oră am fost la ușa cabinetului de neurologie. Aici, înghesuiala mare îmi neliniștește și mai mult așteptarea. Totuși, noroc! O fată mă cunoaște. Roagă mulțimea să-mi dea voie să intru la medicul de serviciu. Lumea a înclinat! Ea, tânăra, îmi lăudase din răspuțeri opera poetică și am avut noroc. Ușa s-a deschis și sora a întrebat:

- Cine urmează?

- Dumnealui, poetul! strigă tânăra. Medicul, doctorița Luminița Moiescu, mă privește cu simpatie.

- Dezbrăcați-vă până la brâu, dați jos și ciorapii din picioare. Mă conformez cu greu. Simt că vocea-mi este schimbată. Mi se ia tensiunea. Sunt verificat cu mîgală de fermecătoarea doctoriță Luminița care-mi dă verdictul:

- Aveți un AIT pe cînte. Trebuie să faceți analizele pe care vi le prescriu și acum, acum, luați această pastilă, apoi mergeți la farmacia de peste drum și luați medicamentele pe care vi le-am prescris. Tratamentul trebuie să-l începeți imediat. Reveniți la control peste o lună. E bine?

I-am mulțumit și am ieșit pe ușa. Tânăra fată radia de bucurie că a fost în stare să mă ajute

- Îmi dați și mie o carte cu autograf?

- Cum să nu! Și-ți mulțumesc pentru gestul tău de mare noblete. Îi dau cartea și-mi spune:

- Este cadoul cel mai de preț pentru mine, azi este ziua mea de naștere.

Merg la farmacie, cumpăr pilulele indicate. Urc la volan și-mi iau drumul spre casă. În singurătatea mea trec la masa de lucru. Mă grăbesc să citesc broșura dată de frumoasa doctoriță. Surpriză: pe cartea de vizită pusă în broșură găsesc scris: "astăzi este ziua mea".

Pun mâna pe telefon. Formez numărul și când i-aud vocea mă luminez simțind cum îmi crește tensiunea. Mi-am cerut scuze și i-am promis că la primul control va avea cartea cea mai proaspăt publicată. Florăriile din Orașul Unirii sunt situate de ani buni doar în Piața Centrală și florile, vai de calitatea lor, din ele doar simbolul rămâne!

Alături de buchetul de flori, cartea cu dedicația de rigoare și emoția, mă fac să fiu neîndemânatic.

- Cu toată stângăcia de care dați dovadă, permiteți-mi să vă pup. Mult succes și multe cărți în viitor.

- Să înțeleg că-mi va fi bine?

- Așa sper. Colega mea de la RMN mi-a șoptit că totul este ok. Acum să vedem analizele, cică sunt zece înnegrite. Așa-i?

- Așa este! Dar de unde știți?

- Secret. Văd că ați mai dat jos câteva kilograme și nu mai vorbiți cu gura strânsă. Dezbrăcați-vă să vă consult din nou. M-am conformat. Vocea și privirea ei îmi vindeau sufletul și trupul. Măinile ei ce lunecau ușor pe corp îmi mângâiau inima și creierul.

- O, Doamne, de ce nu am jumătate din anii pe care-i am acum?

- Arătați ca la treizeci de ani și o să arătați și mai și...doar dacă-mi acceptați sfaturile. Nu uitați să citiți email-urile pe care vi le voi trimite. Numai așa o să am o mână pe creierul dumneavoastră și o mână pe inima dumneavoastră.

- Și sufletul, cu sufletul cum rămâne?

- El se vindecă prin inimă și creier și asta după ce iese din AIT.

- Înțeleg luminoasele dumneavoastră cuvinte și orizontul bunătății prin care-mi scăldați sufletul, seducătoare și angelică!

Luminița zâmbi parcă deslușind și împlinind tainele unui mister.

- De ce zâmbiți? Sau, poate ...

- Sau poate, ce?...

- Poate visez eu cu ochii deschiși adevărul.

- Care adevăr?

- Sunt singur pe lume. Soția mi-a murit acum un an într-un accident de circulație. Copiii sunt la casele lor, au copiii lor și greutățile lor.

- Totuși, de un copil ați uitat. Ați uitat de Cristi și de mine. Surpriză, nu? Veniți în camera alăturată dacă credeți că sunteți în stare. Surprizele nu s-au terminat.

Deschise ușa și în fața mea apăru Maria. Uluit cum eram, m-am sprijinit de Luminița.

- Chiar că este un mister, un mister nedeslușit! Cum, tu ești?

- Eu sunt. Vino să te pup. Luminița Moiescu, frumoasa doctoriță este cea care mi-a dat viață din nou.

(continuare în pag. 58)

Ana Maria CHEȘCU

0 pagină din istoria comunismului. Corneliu Coposu

N-am fost în viață ce am vrut să fiu. N-am fost decăt ceea ce sunt: ceva prea devreme și ceva prea târziu.

Cel supranumit Călin de Securitate s-a născut pe 20 mai 1940, într-o perioadă în care pe arena politică europeană se înfruntau doi mari pioni, democrația și totalitarismul. Până în anii '30 modelul occidental a dominat viața politică din România, care s-a axat pe o guvernare democratică și implicit pe votul universal dar, după marea criză economică din 1933, zilele democrației au fost numărate, iar Corneliu Zelea Codreanu și discipolii săi s-au aflat pe culmile gloriei în această perioadă. În acest timp bătrânul continent european suferea de pe urma ascensiunii naziste și fasciste, dar și de pe urma politicii conciliatoriste promovate de democrațiile occidentale. Profitând de conjunctura favorabilă Carol al II-lea și-a impus dictatura, sub aripa protectoare partidele politice dispărând unul câte unul.

În 1926 se va forma PNȚ, care-l va avea ca prim-lider pe Iuliu Maniu. Liderul național-țărăniștilor va avea o influență covârșitoare asupra lui Corneliu Coposu, tatăl său, Valentin Coposu fiind unul dintre cei mai buni prieteni ai acestuia. Datorită luptei sale pentru drepturile românilor din Transilvania, Valentin Coposu va fi închis împreună cu mama și sora lui Iuliu Maniu la Vaț, Seghedin și Budapesta, de către oficialitățile austro-ungare, sub acuzația de înaltă trădare.

Lipsit de prezența unui tată, tânărul Coposu este trimis încă de la vârsta de 5 ani la școală, iar 5 ani mai târziu este înscris la Colegiul Sf. Vasile din Blaj, deși vârsta minimă de înscriere era de 12 ani. La numai 16 ani reușește să intre la Facultatea de Drept din Cluj, pe care o absolvă în 1934. Încă din perioada studenției organizează filiala PNȚ din Cluj, pentru ca la numai 21 de ani să devină președintele tineretului național-țărănesc. Din păcate, drumul său nu a fost lipsit de obstacole, el fiind implicat în afacerea Skoda care-i va aduce trei ani de închisoare sub acuzația de lezmaiestate. Pe perioada primei detenții o va cunoaște pe Ana Pauker care-l va impresiona: *păstrez despre ea amintirea unei persoane foarte inteligente, foarte instruite cu o cultură livrescă impresionantă.* Cei doi se vor revedea în 1945 cu ocazia unei recepții date la Palat, iar Pauker îl va întreba dacă și-a schimbat convingerile privind regalitatea. Coposu îi va răspunde într-un mod elegant: *nu mi-am schimbat convingerile, ci regele.*

Între 1938-1940 partidul lui Maniu a traversat o perioadă de declin pe fondul instaurării dictaturii regale, național-țărăniștii semnând un pact de neagresiune cu Mișcarea Legionară pentru a avea câștig de cauză în alegeri. Totul a fost în zadar, deoarece Carol al II-lea îl va însărcina pe O. Goga cu formarea noului guvern, deși partidul său obținuse doar 9,15% din voturi. În această perioadă Coposu este secretarul personal a lui Maniu cu un salariu de 5.000 lei. Este arestat pentru a doua oară în 1939, fiind acuzat de propagandă împotriva Frontului Renașterii Naționale dar și pentru că în locuința sa s-au găsit părți necenzurate din procesul Skoda. Pe marginea acestor evenimente începe cel de-al doilea război mondial, la 21 martie România decretând mobilizarea generală iar două zile mai târziu se semna tratatul economic cu Germania. În timpul războiului, Coposu a asigurat legăturile cu guvernul englez de la Liverpool, cu trimișii români la Stockholm și cu misiunea de la Cairo. Tot în calitate de secretar a lui Maniu, Coposu a participat la întâlnirea dintre liderul național țărănist și Antonescu, de pe 2 septembrie 1940, prin care s-a hotărât abdicarea lui Carol al II-lea. Despre Antonescu, Coposu afirma: *Antonescu era un mare om și împrejurarea că se bucura de o stimă deosebită din partea lui Hitler a ferit România de multe necazuri. Se pare că această orientare pro-germană i-a cauzat înfrângerea, orchestrată din umbră de sovietici.*

Treptat-trept directivele Moscovei au devenit tot mai imperioase. După guvernările Sănătescu și Groza au fost organizate alegeri pentru numirea unui nou guvern. La aceste alegeri, Coposu a candidat pentru circumscripția Sălaj, fără a fi ales. El a fost convins că pe 19 mai 1946 țărăniștilor li s-au furat 50.000 de voturi. Afirmatiile sale la adresa noului regim, dar și legăturile cu Maniu i-au adus a treia condamnare și cea mai lungă. Perioada petrecută aici a fost descrisă în arhivele Securității. Iată ce spun acestea: *Deținuții înnebuniți de foame recurgeau la cele mai năstrușnice metode de supaalimentare și anume: mâncau iarbă, câini, pisici vâdate de pe cuprinsul canalului. S-au mâncat și larve de cărbuși și tot felul de plante și vietăți care erau socotite nutritive pentru salvarea vieții sau prelungirea agoniei.*

Pe perioada detenției Coposu va fi pedepsit de mai multe ori la carceră sub diferite pretexte. Erau selectați mai ales cei care făcuseră parte din partidele istorice. O carceră era prevăzută de regulă pentru o singură persoană, dar Coposu a împărțit-o alături de altă persoană. Detenția sa s-a sfârșit pe 9 iulie 1963, iar timp de doi ani este mutat cu domiciliu obligatoriu în comuna Rubla, raionul Brăila. Despre perioada petrecută aici Coposu scria: *Mă gândesc cu foarte multă nostalgie la perioada petrecută la Rubla, deși în timpul iernii localitatea era expusă la toate intemperiiile. Eram ca în romanul "Satul uitat", o categorie de oameni fără contact cu civilizația comunistă, care mai purta însemnele civilizației de dinainte.* După alegerea lui Ceaușescu în funcția de prim-secretar la 22 martie 1965 și ridicarea

(continuare în pag. 33)

domiciliului forțat, Coposu se stabilește împreună cu toată familia la București și rând pe rând lucrează ca muncitor într-un atelier de confecții metalice, apoi într-un șantier de construcții de pe lângă Casa Scânteii. Nici în timpul regimului Ceaușescu, Coposu nu a scăpat de ghearele Securității care-l va urmări în mod constant. Dintr-un raport al Securității aflăm: Corneliu Coposu trăiește singuratic, evită foștii lui prieteni și colaboratori politici din cauza cercetărilor la care este supus în mod constant. De la jumătatea anilor '80 politica lui Ceaușescu începe să fie tot mai contestată de către liderii mondiali. În iulie 1987 Coposu are o întrevedere cu Jean Marie Doyer care-i va propune să adere la Uniunea Creștin Democrată. Dintr-o scrisoare trimisă de aceasta lui Coposu aflăm: Știm că Gorbaciov nu-l are la inimă pe Ceaușescu, zilele lui fiind însă numărate. La 8 ianuarie 1990 se reînființează PNT sub președenția lui Coposu. Cinci ani mai târziu Coposu se stinge din viață, biruit de boală și de anii grei petrecuți în temniță.

Liga Culturală în sprijinul românilor transilvăneni

Azi vorbim înaintea Europei!
Vasile Lucaciu.

Liga culturală a fost unul dintre principalii piloni ai luptei de eliberare națională care, pe toată perioada procesului memorandiștilor, i-a susținut pe membrii PNR din punct de vedere financiar ca și moral. Atât Liga Culturală cât și societățile Astra și Carpați au jucat un rol important în desăvârșirea unității naționale.

Tinerii plecați la studii în străinătate au adus cu ei spiritul unei noi Europe renăscută după revoluțiile europene din 1848-1849. Pe de altă parte, transformarea României într-un regat independent prin Unirea din 1859, războiul de Independență din 1877-1878, proclamarea regatului în 1881 dădea speranțe românilor de pretutindeni că într-o zi toți se vor găsi sub același conducător. Cunoscutul scriitor Ioan Slavici afirma cu convingere „Pentru toți românii soarele de la București răsare”².

Liga Culturală a fost înființată la 24 ianuarie 1891 în Sala Mare a Universității din București, având ca prim-președinte pe Grigorie Brătianu. Deși inițial avea drept scop răspândirea culturii naționale printre românii din toate provinciile istorice, ulterior va deveni o societate cu un pronunțat caracter politic și național. Cele mai multe secții au fost înființate în Austria (17) și Germania (16), deoarece conducătorii Ligii sperau în secret că alianța României cu Puterile Centrale putea ameliora situația românilor din cadrul monarhiei bicefale. Activitatea secțiilor din străinătate era dirijată de la București de Comitetul Central Executiv al Ligii, care stabilea legături directe cu societățile culturale și politice, întreținând o amplă corespondență cu presa europeană, care va propaga în toată Europa acest subiect. Se poate spune că Memorandumul și mișcarea națională din Transilvania au constituit

germenii apariției acestei societăți, „motivându-i rațiunea de a fi încă de la prima manifestare”³.

În 1893 este numit președinte al Ligii Culturale V. A. Urechia „veneratul pater” al românilor transilvăneni, care va lega o frumoasă prietenie cu frații de peste Carpați până la sfârșitul vieții.

Dacă, pentru N. Iorga, Liga a fost o operă de entuziasm tineresc, pentru Urechia Transilvania era „copilul suferinței” de aceea își va canaliza toate eforturile pentru eliberarea memorandiștilor. Putem spune că, fără îndoială, existența și prestigiul Ligii se leagă de numele său.

Mandatul său debutează într-o perioadă în care chestiunea transilvană devenise obiect de litigiu între conservatori și liberali „marele blamat” fiind D. A. Sturdza⁴. Sturdza s-a compromis total în ochii opiniei publice, deși el a fost doar un pion în jocurile politice dintre monarhia dualistă și România.

După precipitarea evenimentelor, Urechia a adresat un apel tuturor membrilor Ligii – publicat în numărul din iunie 1893 al ziarului „Tribuna”. În acest apel, Urechia trecea în revistă toate evenimentele semnificative ale procesului și totodată convins că opinia publică nu poate rămâne împietrită la „strigătul unui neam întreg animat de dorința de a se jertfi fără preget și fără apel pentru eliberarea națională a tuturor românilor”⁵.

Tot la inițiativa lui Urechia a apărut și volumul „Voci latine. De la frați la frați”. Foarte elocvent în ceea ce privește solidaritatea „celor mai importante voci”⁶ politico-diplomatice din Europa. Ziarul „Berlin” atrăgea atenția asupra posibilității ca „Voci latine să devină vocile Europei”⁷.

Publicarea acestui volum nu i-a adus lui Urechia numai laude, ci și critici. Redactorul revistei „Ungaria” îi va adresa un mesaj în paginile revistei sale, afirmând că „cel mai fericit moment al vieții mele va fi acela în care d-ta vei fi aruncat din fruntea Ligii”⁸. Succesul pe care l-a înregistrat acest prim volum l-a făcut pe neobositul Urechia să se mai gândească la publicarea altor două volume care să cuprindă adeziunile din:

- Germania și Anglia (țările germanice)
- țările slave

Din păcate această acțiune a rămas doar în faza de proiect, ea nerealizându-se.

Proces intentat de către Curtea de la Budapesta în 1892, liderilor politici din Transilvania, în urma înaintării unui Memorandum, în care se regăseau principalele doleanțe ale românilor din cadrul Imperiului Austro-Ungar.

² V. Popovici, *op. cit.*, p. 21.

³ Vistian Goia, V. A. Urechia, București, 1979, p. 212.

⁴ Acuzat că s-a folosit de acest scandal pentru a câștiga alegerile.

⁵ Apud V. Goia, *op. cit.*, p. 214.

⁶ Volum reeditat și la Galați la Editura Porto-Franco.

⁷ George Moroianu, *Luptele de emancipare ale românilor din Ardeal în lumina europeană*, București, 1929, p. 50.

⁸ Milton G. Lehrer, *Ardealul pământ românesc*, București, 1989, p. 35.

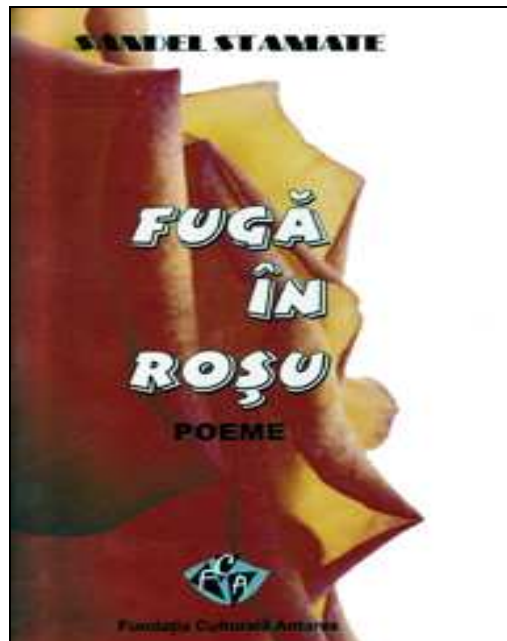

Petre RĂU

Fugă spectrală pe portativul poeziei

[Săndel Stamate - "Fugă în roșu", Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2009]

După primele două volume de versuri ("Antologia zăpezilor", editura Sinteze, Galați, 2005 și "Cuvinte și îngeri", editura Eleonora, Tecuci, 2007), iată că Săndel Stamate, tot la doi ani reușește să scoată la lumina tiparului și cel de-al treilea volum al său intitulat "Fugă în roșu" și apărut în 2009 la editura Antares din Galați.

În acest ultim volum de poezie autorul ia cu și mai mare asalt poezia, de data asta într-un registru cu mult mai sever și autentic. Cartea conține câteva cicluri de poeme care, la prima vedere, ar părea că fac parte din registre poetice distincte, că sunt scrise în perioade diferite. În realitate avem de-a face doar cu un singur registru stilistic și o concentrare maximă a temelor.

Deși nu se află în pragul senectuții, autorul se remarcă printr-un ton grav, reflexiv, fără prea multe căutări și îndoieli, toate aceste elemente contribuind din plin la conturarea unei poezii bine șlefuite, în general curată ca formă literară și profundă în sensibilitate. Fiecare poem pare rațional și explicit, din frazele sale limpezi configurându-se viziuni și ideatici surprinzătoare. Pentru că, până la urmă, avem de-a face cu o poezie discursivă, remarcabilă prin vigoare și rezoluție.

Cartea cuprinde 44 de poeme, desfășurate pe un total de numai 50 de pagini și organizate în patru cicluri care, în afară de primul, poartă fiecare un titlu mai lung sau mai scurt, titlu care, la rândul lui, nu pare să fie susținut suficient de conținut.

De fapt, autorul, poate și impulsivat de o anumită pioșenie în fața poeziei sau de oniricele sale trăiri, se simte tentat să atribuie peste tot titluri, ajungându-se până acolo încât acestora li se acordă mai multă atenție decât înseși poemelor. De pildă, pe coperta cărții apare subtitlul "Poeme", în pagina de gardă acesta nu mai apare, în schimb apare pe foaia următoare un alt subtitlu, în mod surprinzător, "tratat de

patetică" și, cu mult mai surprinzător apare, tot în interior, pentru a treia oară, o altă pagină de titlu, de data asta purtând un subtitlu puțin mai dezvoltat, într-un dulce stil clasic: "tratat de patetică sau din preaplinul inimii vorbire".

În primul ciclu de poeme poetul glorifică poezia. După Săndel Stamate poezia se scrie numai cu majuscule, fiind totodată mai apropiată de eul poetic decât de sinele său, așa cum se declară chiar în primul poem din volum intitulat Apologie (p. 7): "Mai aproape de mine / decât mine / doar tu ești, / POEZIE, / nicidecum Sinele meu".

Poetul definește poezia la superlativ, nu doar în poemele din interiorul volumului, ci chiar și în panseul plasat pe coperta a treia: "... POEZIA este doar... TRECUT, iar trecutul este VEȘNICIE". El atribuie un sens larg, incomensurabil, poeziei. De altfel, autorul nu ia în seamă nici măcar sublinierea de pe prima pagină a volumului în care citează dintr-o sublimă definiție a poeziei dată de către cunoscutul poet american Carl Sandburg: "Poezia este deschiderea și închiderea unei uși, lăsându-i pe cei care privesc prin deschizătură să ghicească ce s-a văzut în frântura aceea de clipă". De aici se înțelege că poezia nu este accesibilă oricui, ci doar celor care apucă să se uite prin deschizătura aceea a ușii poetului. Și nici aceștia nu au toți șansa să li se dezvăluie totul, ci numai atât cât au apucat să vadă în clipa aceea. Tradusă altfel această definiție (deși știm bine că nici până astăzi nu s-a căzut de acord asupra unei definiții clare a poeziei), în poezie nu se spun lucruri banale, descurajant de evidente, nu se apasă pe pedala repetiției pentru a întări conținutul ideatic al expresiei, probabil că singura pedală care ar trebui să fie surescitată este cea a incitării emoției, indiferent cât de avizat este sau nu cititorul.

Accente, adesea încărcate de patetism, par însă să transfigureze o glorificare a poeziei până dincolo de limitele întrevăzute până acum de oricare al predecesor, deși din toată această venerație transpare o oarecare neputință a cuvintelor, între care omenescul (sinele) tinde să fie cu greu recuperat. Dar, în fața acestor motive oarecum îngrijorătoare, Săndel Stamate nu înclină deloc spre un abandon descurajant. El pare mai degrabă un îndrăgostit lulea de poezie. Sau cel puțin de noțiunea de poezie. Până și titlurile poemelor sale manipulează acest concept. Autorul ridică poezia la rang de divinitate și îi închină în carte elogi și torrente de slavă, sau cade pur și simplu în genunchi în fața poeziei și îi invită și pe cititori să-i urmeze prosternarea.

Clădindu-și alt Dumnezeu ("Pe necredință urcă omul la SINE", p. 18), Săndel Stamate nedumirește întrucâtva pentru că, uneori, cuvinte pe care altădată le-ai fi întâlnit aplicate în slava divinității, sunt acum rotulate întru slava Poeziei.

Alături de poezie, desigur, se află poetul, marele întregitor și reconciliator între etos și eros ("Cine poate sluji cu mai mare iubire / decât poetul?", "Glasul poetului în Pustie", p. 9), este și el la fel de demn de a fi scris cu literă mare: "Poetul a învins lumea / Pentru ca în lume să fie" (Glasul poetului în

(continuare în pag. 35)

Pustie, p. 9), și definit precum: *"Fiind începutul și capătul vederii / El e vedere în-cân-ta-tă / de veșnicie"* (Doar poetul..., p. 8).

Deseori putem avea senzația că poetul face greșeala de a-și căuta salvarea în poemele sale și nu în poezie. De altfel, nu întâlnim un autoportret al poetului pentru simplul motiv că poetul e peste tot. El se autodefiniște prin eul său deseori inegal cu sinele, ceea ce poate părea ciudat într-un anume fel, poate chiar șocant.

Când și când autorul decelează câte un cuvânt, scriindu-l cu majuscule: POEZIE, TOTUL, VIAȚA, EU, EL, MINE, SOARE, SINE, BIBLIOTECA, AMIN, NIMICUL, ILUZIA, CERTITUDINI, accentuarea vrând să dedubleze conceptul, sau poate numai să întărească ideea, deși în multe din cazuri nu era deloc necesar.

Totodată, autorul reconstruiește cu sârg concepte noi, din simpla împreunare a unor cuvinte expresive: *Umbră-măreață-a-ființei*, *Ideea-de-Inimă*, *Numele-Tău-Poezie*, *Țara-Cuvintelor-Sfinte*, *Ființă-vindecătoare-de-uimiri-și-de-însingurare*.

În cea mai mare parte poezia lui Săndel Stamate stă sub semnul reflecției, reprodușă în anumite contururi stereotipe. De pildă, grupările de versuri sunt întrerupte în unele poeme după reguli distincte, dar artificiale, ușor de anticipat, fragmentările părând mai degrabă opera unui robot.

Nu avem de-a face cu un ludic abundent, deși acesta nu lipsește. Avem de-a face cu un ludic moderat, dar transparent, iar jocurile de cuvinte și de idei, formele cele mai răspândite, dau senzația unei lipse de profunzime poetică: *"Pentru că TOTUL / nu există / decât prin mine / nu mă doare altceva / decât MINE // Pentru că VIAȚA / nu e decât aceasta / nu mă gândesc / decât la A-STA"* (Întoarcere la UN-ul, p. 14), sau *"EU ară în stele / căci EU nu are destul pământ / pe pământ"* (V, p. 22), sau *"Mărginirea Ta, Doamne, dezsmărginește / mărginirea-mi"* (Unica realitate, p. 27), sau încă *"Numărul nu-i deschidere nici închidere / e des-în-chi-de-re"* (Izgonirea din rând, p. 38).

Uneori astfel de versuri trimit în banal substanța poetică: *"Pentru că EL / e-n fiecare / oricine se socotește / un SOARE"* (Întoarcere la UN-ul, p. 14), și nici nu apuci să sesizezi cât de ușor o încălcătură ludică poate face versul și mai prozaic: *"Și pentru că EU / nu îmi găsesc drumul / mă voi ruga mereu / la UN-ul"* (Întoarcere la UN-ul, p. 14).

Casa cărții - biblioteca - rămâne, după Săndel Stamate, singura casă a omului, singura certitudine în noianul de ispite: *"Singura certitudine / Pentru înotătorul / În marea de amăgiri / Profunde"* (Biblioteca din noi, p. 42).

După autor, lumea ar trebui să se dăruie fără rezerve spațiului interior al poetului. Sinele este deseori vinovat, în vreme ce prin neatingerea lui suntem pedepsiți veșnic la o cunoaștere incompletă a lucrurilor, iubirea rămâne neîmplinită, speranțele nu se mai întrevăd decât la modul superficial, adică: *"Până nu-și află Sinele"* (Atingând stelele, p. 26), stelele nu pot fi atinse nici măcar de poet, ceea ce ar contrazice într-un fel declarațiile vădit stimulatoare din primul poem.

Dar poetul trece uneori și la "mâna a doua", precum în versurile: *"O viață am sprijinit / coloanele templului acestuia / cu insomnia mea"* (Poiima, p. 10). Imaginea, de altfel una memorabilă și spectrul unui tâlc hermeneutic în substanța ei, este cea a unui templu sprijinit de multiseolarele sale coloane care, la rândul lor, sunt susținute de insomnia eroului liric. Conotațiile la acest nivel sunt suficient de largi și însemnate ca să reziste și numai sub această formă. Și totuși, poate că salvarea imaginii poetului - aceea de cuceritor universal, susținută de Săndel Stamate în atâtea alte ipostaze - ar fi fost posibilă dacă, din acest lanț de ocrotire care, chiar și la nivel metafizic nu promite mai mult decât o improvizație riscantă de tip reazem, nesomnul poetului ar fi substituit efemerele coloane ale templului.

De altfel, într-o subiectivitate inocentă dar asumată de autor, întâlnim în carte o ubicuă bătaie între Eu și Sine: *"Eul se roagă / Sinele împovărat / Nu-l mai aude"* (Zăvor uitat netras, p. 59). Sinele se regăsește și în ipostaza omniprezentului Agathon: *"Tu ești sinele, Agathon / Eu sunt nimicul // Înspre sine întors / Ca o pagină de carte"* (Stări, p. 53).

Pe ici, pe colo întâlnim și unele pierderi de acorduri lingvistice: *"Presupun / că prădătorul / când se apleacă / asupra prăzii / o face / nu doar pentru a-și potoli foamea / ci și o dragoste imensă"* (Nespusa singură a eului, p.34). Aș mai putea remarca totodată și câteva neglijențe deloc neobservabile privind alinierea începutului de vers care, neavând nicio conotație postmodernistă, pot stingheri ochiul concentrat la lectură.

Încercările de reflecție asupra morții sunt, în general, dacă nu ratate, atunci trimise în prozaic: *"Știu / Moartea nu există / Moartea se naște odată cu noi"* (Consolidarea discipolului, p. 39). Dar moartea are mai multe conotații în poezia lui Săndel Stamate. De pildă, ea stă la baza tuturor lucrurilor, ca în poemul Entelehie de la pagina 47: *"... sunt ieșire din timp / Numai prezent // Iar pe fragezii mei umeri / Se sprijină Totul / AMIN"*.

Curios lucru, cel puțin asta a fost senzația mea după ce am parcurs întregul volum, cele mai bune poeme sunt îngrămădite înspre finalul cărții.

Iată ce aș putea numi a fi poem total în acest volum (citez în întregime): *Rugăciunea pornește din clopot / Și urcă în Evanghelie // Izvorul țâșnește din munte / Adună ape / Își caută voios drumul / Și-și pierde ființa în mare // Un prunc se naște / Viața / Cu lăcomie se revarsă / În moarte // Ca versul în Evanghelie / Ca izvorul în mare / Ca lumina în întuneric // Prin lege, toate își trădează hotarele"* (Cu plăcerea căderii nimic nu rămâne în loc, p. 40). Aici, dincolo de veșnicia apei, izvorul sfârșește în mare, dincolo de veșnicia vieții, nașterea se îndreaptă către moarte, toate au un sfârșit și poate de aceea omul ar trebui să-și accepte condiția vremelnice sale pe pământ. În plus, finalul este superb încoronat de o deducție simplă, aforistică și plină de deferență.

La fel, citez în totalitate și din poemul Martie (p. 48): *"Ninge // Ni se întorc / Morții din cer // Peregrini jucăuși / Veseli / De parcă nu știu / Cât de ușor / Pot*

(continuare în pag. 36)

să moară // A doua oară". De asemenea, cu vădită încărcătură lirică și la fel de bogate și integre sunt și alte poemele: "Recurs la idee" - p. 41, "Viața în 21 de silabe" - p. 56, dar și acesta, citat și el complet: "Resemnat / îmi aprind / ultima țigară / și mă sting / precum silueta unui vapor / în zare" (Taifasuri cu Ea, p. 32).

Surprinzătoare pare însă prospețimea unor poeme îndatorată capacității de a filtra ceva din aerul de clasicitate al poeziei. Chiar și cu riscul de a da într-o incantație, de altfel mai rar întâlnită în poezia sa, Săndel Stamate știe a construi versuri sublimе: "Mănăstire atârnată-n văzduh / Luna-și întinde sfioase cărările / În toate zările / Pe toate mările / Stingând durerile" (Elegie nocturnă, p. 51). Sunt versuri de o frumusețe îndrăzneată și rafinată, de o mare densitate lirică.

Unele versuri îmbracă forme aforistice: "Folosim cu toții / Aceleași obosite cuvinte", "Avem cu toții același mers / Numai cărările-s neștiute" (De braț cu îngerul, p. 45), sau "Omul înzestrat cu știință / Are ochii limpezi / El pe toate le vede / Dar TOTUL îi scapă / Până nu-și află Sinele" (Atingând stelele, p. 27), sau încă: "... îngerii învață gustul lacrimii / Îngropându-și tristețea / La subsuara păcatului" (VII, p. 24).

În spirit de haiku - formă artistică cu care când și când Săndel Stamate obișnuiește să chocheteze - întâlnim poemul "Pastel sumar" (p. 57): "Amurgul - / căderea în păcat / a zilei / Ca o fugă / în roșu / cicatrizat", sugerând cumva și titlul volumului, cu toate că pentru aceasta există un poem cu același nume. Desigur, "fuga în roșu" din acest micropoem nu are nicio legătură cu vestita "pată de sânge" a lui Nichita Stănescu, dar reușește, într-adevăr, să ne rețină atenția.

Cu toate acestea, emoția însă, cel mai adesea, e ținută sub control, erosul aproape că nu există, iar credința încă nu și-a stabilit pe deplin sensul. Poate din aceste motive dar și dintr-o evidentă lipsă de patetism (în afară de cel manifestat pentru poezie), melancoliile nu sunt eliberate complet, nostalgiile rămân încă vulnerabile și se întrevăd doar puține elemente care susțin o adaptare liberă la percepția poetică.

Înverșunarea poetului - stăpânul lumii - e mai curând una tandră, revolta nu există, iar dacă se mai manifestă pe ici, pe colo, este una fin ironică. Intensitatea calmă a trăirilor are totuși puterea să producă o impresie plăcută în timpul lecturării acestui volum.

Încă nu știu să spun - fără riscul de a greși - dacă acest al treilea volum al lui Săndel Stamate îi fixează definitiv coordonatele universului său poetic și maniera sa scripturală. Cel mai probabil, discursul său se află în acord cu stările pe care le trăiește. În vremurile în care poezia tinde să preia aproape orice străfulgerare de gânduri și fiecare poet își caută locul în "raiul" literaturii, adică printre aleile umbroase ale unei grădini presupuse a fi sublimă, nu-i simplu să discerni asupra valorii autentice.

Ce este sigur e faptul că poezia lui Săndel Stamate încearcă să "traducă" vocea ființei, cu finele modulații ale propriilor sale trăiri.

Paul BLAJ

pe lângă parcul de 9 luni curge tecucelul
mai venea câte un skater
făcea câteva ture
nu mă plectiseam cu tine

în zilele frumoase coboram aproape de apă
infectă știu
dar eram tineri
sângele curgea parfumat

întârziam mult
ne alegeam o bancă
aveai trupul tânăr încât mi se lipeau mâinile
de tricoul galben
noaptea aerul era mai rece în plămâni
pleca și trupa de karate

locuiai la celălalt capăt al orașului
primul crăciun mi-a plăcut
eram la tine și moș nicolae
chiar ne-a adus 10 ron
în papucii de casă
a fost frumos gestul
sub bradul împodobit erau multe cadouri
ca și cum am fi avut deja copii
apoi a plouat în loc să ningă

te furișai în patul meu
nu pot să zic nimic la faza asta
dar întotdeauna rămâneau evidențe
de care râdeam amândoi
ai noștri erau tineri
și mâncarea era foarte bună

luasem un inel și aveam bicicletă
pe la două noaptea
am străbătut orașul
când ți l-ai pus pe deget mi-am dat seama
că e frig și că ești în pijamale
îmi priveam logodnica și momentul
nu știam ce să aleg

Săndel STAMATE

Poem despre un-do-i-re(a) (poetului)

Vine la mine cineva
 Un-fel-de-nimeni-și-de-nimic
 Vine
 Și mă întreabă
 Cine ești tu, poete, cine te crezi
 Și atunci îi răspund
 Ca și cum mie mi-aș spune
 Are vreo importanță
 Nimicule-și-Nimeni?
 Eu sunt „și”
 Fragedă poartă
 Între lăuntru(l) și afara (ta)
 Fiind
 Pentru ca tu să nu fii
 Ceea-ce-ești
 În vederea
 Ca tu să fii
 Odată
 Eu
 Și partea de vorbire „tu”
 Cu partea de vorbire „eu”
 Să facă (norocos?)
 Partea de iubire „noi”

Revolta îngerului însoțitor

Istovit
 Exasperat să-l tot urmeze
 Pe omul său
 Pătîmind de foame de frică de sete de frig
 Cu inima arsă de focul iubirii
 Ori de gheața urii
 Gol rănit înghețat
 Nădușind în tribunale
 Strivit pe roată
 Rătăcind prin măruntaiele pământului
 Ars pe rug
 Orbit
 Încântat ori scârbit

Sătul de omul culegător
 de omul păstor
 de omul cuceritor
 de omul universal
 de omul nou
 de omul religios
 Negăsind ultimul sens
 Îngerul a mers la Dumnezeu
 Și a cerut răspicat
 Dezlegarea de om

Lamentația sinelui

A ieșit din mine Cineva
 Ochiul drept din timp nu l-a văzut
 Ochiul stâng dormind nu s-a zbatut
 Inima din mers nu s-a oprit
 A fugit din mine unul blând
 Ce-l știam acolo așteptând
 A plecat și astăzi îi duc dorul
 Mi-a plecat tiptil însoțitorul

Invocație

Cât de slugarnic mai curge-ntre noi
 Firul subțire al acestui cuvânt
 Care, Doamne, nu este decât
 Adunare de vânt
 Cât de firesc se strecoară-ntre noi
 Această bătrână-ntrebare
 Care poate, Doamne, că este
 Întâlnirea cea mare
 Rogu-te, Doamne, adună-le laolaltă,
 Casa plânsului zăvorăște
 Dinspre aproapea cealaltă

Himéra

Afundată in superbă lumină
 răspândid lumină
 hrănindu-se cu lumină
 Sinele-Izvorător-de-Lumină
 cutreieră TOTUL

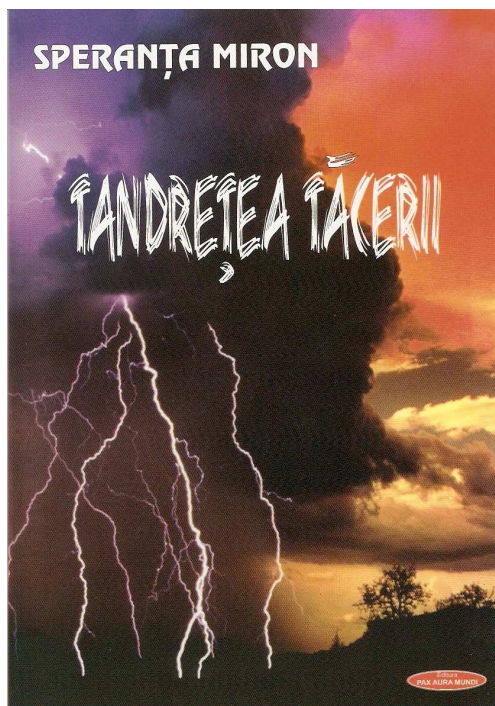
Golul de dinaintea sa
 nu e decât așteptare
 numai așteptare
 doar așteptare

Până se umple cu grăitoare lumină
 și devine
 fericită prezență

Gheorghe A. STROIA

**„Tandrețea tăcerii” de Speranța Miron sau
Tandrețea unui destin poetic, îmbogățit de o nouă
simbolistică a tăcerii**

Speranța Miron, poeta „micilor filosofări notate în stil blagian” – așa cum este caracterizată de Cristian Petru Bălan (scriitor, membru al Academiei Româno–Americane), ne surprinde din nou cu o carte de poeme, cu o simbolistică aparte, intitulată „Tandrețea tăcerii”, Editura Pax Aura Mundi, 2007. Așa după cum ne-a obișnuit deja, cărțile sale nu au nevoie de ilustrații sau de o grafică specială. Pentru aceasta sunt suficiente cuvintele, creionate cu penița înmuiată în cerneala sufletului său nobil și menite să creeze adevărate simfonii vizuale – proiecțiile artistice ale profundelor sale simțiri. Cartea are o simbolistică aparte, proprie inovatoarei Speranței Miron, ce are puterea de a-și transforma cuvintele în licențe poetice. Domnia sa face din cuvintele rostite simplu și delicat, adevărate giuvaieruri, prin care se desăvârșește actul poetic. Un act al unei tăceri profunde, ce poate împrumuta tandrețea unei ființe - cu siguranță - ființa iubită.

Cuvintele folosite de poetă în exprimarea gândurilor și trăirilor sale nu depășește limitele fondului lexical de bază al limbii române. Într-o lucrare reprezentativă, intitulată: „Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice” (Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988), Marius Sala (coordonator) preciza că fondul lexical de bază al limbii române este constituit din aproximativ 2581 de cuvinte. Totuși, acestea se dovedesc a fi insuficiente unor scriitori care caută, sondează, găsesc și utilizează cuvintele din afara lexicului comun, pentru a-și putea exprima mai bine erudiția, cu riscul de a „crea” o poezie - uneori prea încălțată și ale cărei sensuri nu pot fi lesne deslușite.

Poezia Speranței Miron dovedește contrariul acestor tendințe „livrești”, postmoderniste. Poeta, ca un artist autentic, dotat cu un simț estetic de o rară expresivitate, stăpânește arta de a îmbogăți cuvintele, de a le adăuga noi sensuri, revelatoare. În acest sens, Speranța completează poezia prin cuvinte inovatoare, care să exprime, ceea ce nu putea fi altfel exprimat. Astfel, apare „ningsoarea” – un cuvânt care exprimă multiplele stări, menite să te facă să strălucești în lumina soarelui și să te învâluie în albul ninsorii desprinsă din puritatea simțurilor.

Cartea este o pledoarie pentru lumină, care trebuie căutată, poate fi descoperită și apoi convertită în finalitate a vieții - amprentă indubitabilă a împlinirii destinului. Autoarea sugerează prin poemele sale, ajungerea către această stare, a „înluminării”, a dobândirii luminii, ca singura cale de împăcare cu propria persoană și de împăcare cu Dumnezeu. Speranța Miron își creează din culorile florilor un univers aparte, omniprezența crinului alb simbolizând nevoia poetei și puterea sa de a se dăruia luminii. Însuși motoul cărții este un simbol, care amestecă în el crinul, albastrul, cântecul și lacrima.: „*Am bățut la ușa unui crin albastru,/ Mi-a deschis încet un cântec măiastru./ Am pășit cu grija celui ce știa/ Că melodia aceea/ Era/ Lacrima mea*”. Liniștea, căpătată printr-o suferință profundă, este văzută acum ca un examen al maturității. Un examen prin care poeta s-a îmbogățit prin lumina culorilor și sentimentelor sale. Poeta nu știe să urască, știe doar să regrete, să regrete întunericul existențial, care o poate transforma – fie și pentru o clipă – în ceva, în care nu se regăsește, în acel „ceva”, cu care nu dorește să se identifice: „*Să știi că n-am uitat/ Arsura ce te-a-nngenunchiat,/ Și-atunci și astrul meu s-a-ntunecat,/ Iar ziua în care noapte eu eram/ A fost un tot ce îl uram*.” (Să știi).

Dacă îi este teamă de ceva Speranței Miron, cu siguranță îi este teamă, nu de întunericul însuși, ci de eternitatea lui. Acest presentiment provoacă durere și incumbă multă suferință. Suferință prin care poeta și de ce nu poezia sa, se valorizează, se îmbogățește și își găsește o cale de evadare, de supraviețuire în fața oricăror stihii. Poeta ne surprinde din nou, cu o inovatoare asociere de cuvinte prin care dorește să dăruiască oricui puterea de a se transforma din noapte în zi, din întunericul nocturn în lumina diurnă: „*Voi înzori!*” (Să știi). Talentul de „pictor” al Speranței Miron, constă nu în mânguirea pensulei, ci în utilizarea a ceva mult mai mult decât atât, CEVA care poate străluci în milioane de culori, care poate purta în esența lui milioane de stări, care poate rosti, care poate tăcea, care poate „înlumina” și pe care cu siguranță îl numim CUVÂNT.

De multe ori prezentă în versurile poetei, apare ploaia. Dar nu o ploaie bacoviană, încărcată de regrete și tristeți, ci o ploaie „color”. Ploile Speranței Miron îmbracă culorile stărilor pe care poeta le trăiește și pe care dorește să le transmită.

(continuare în pag. 39)

Ele pot fi uneori albe, alteori albastre, uneori pot fi verzi, alteori incolore și insipide. Ba mai mult decât atât, pentru a se putea integra în universul poetic, ploaia trebuie să înflorească, să capete valențele unei inflorescențe plină de culoare: „*Dacă schelele nu s-ar fi năruit,/ Cu siguranță ploile ar fi înflorit/Mierea de salcâm/ În duzii de peste drum.*” Poeta, printr-un vers înzestrat cu o muzicalitate aparte, cântă simfonii menite să deschidă larg porțile sufletului celui care îi citește poezia. Până și visul este o transcendere spre Raiul Liniștii, care nu poate fi altul decât sufletul său. În sufletul Speranței Miron, până și îngerii se închină la trăirile devenite icoane și-i conferă puterea de a se metamorfoza într-o sacră grădină: „*Albastrul din cer îmi adoarme/ Pereții din mine plini de icoane./ Visez un înger care se-nchină, / Iar eu mă transform în grădină*” (Conturul mâinii). Tot în vis, autoarea migrează prin spații atemporale, dincolo de timp, către „acolo” unde-și poate regăsi inocența copilăriei, fie doar și pentru o clipă, suficientă cât să simtă din nou: „*Conturul mâinii mamei/ Ce mă-mbie.*” (Conturul mâinii).

Poeta respiră credință, prin fiecare vers al său, respiră Lumina, în care găsește forța universală a vieții. Putem spune că fiecare slovă scrisă este o asociere de corpusculi (fotoni), care sincronizați prin cuvânt și apoi direcționați prin vers, generează efectele speciale de lumină și culoare ale poeziei sale. Speranța Miron te îndeamnă să simți o nevoie acută de echilibru, de acea „tandă tăcere”, în care fiecare își poate simți creatorul, își poate simți aura, desprinsă din sacra Lumină a Învierii: „*Există totuși Cineva / Cu cruci de Dimineți în spate: E CEL ce-a înviat din moarte.*” Credința fermă a poetei este uneori dubitativă, alternând într-un continuu crescendo și descrescendo, străpunsă de întrebările esențiale ale unei retorici speciale. Indiferent de inflexiunile semantice sau de poziționarea în sintaxă, autoarea scrie „Dimineața”, doar cu literă mare, încercând să ne atenționeze asupra evenimentului care anunță biruința Luminii asupra întunericului, a smulgerii din moarte, prin speranța Învierii: „*Un dor, o stea, o greșeală,/ Un vânt cernut de tristeți,/ Lacrimă-mbrăcată de gală/ În fața unei Dimineți!*” (Poetul).

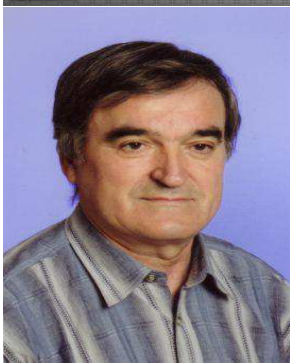
Aproape totul capătă viață în poezia Speranței Miron, totul se însufletește, grație unei credințe miraculoase și vindecătoare, ca ultim refugiu. Comuniunea cu Dumnezeu se face printr-un sublim act al unei noi creații, ce convertește omul într-o altă ființă, cu siguranță mai vie, mai pură. În această pură stare, poeta își găsește puterea de a se identifica cu jertfa lui Christos, de a se înnobila cu sângele Mântuitorului: „*Icoanele toate cad în genunchi,/ Zorii de zi fac din noaptea mea trunchi/ De zarzăr, nuc și cais/ Și crengile mele parcă-s Crucea lui Christ!*” (Trunchiul lui Christ). Identificarea cu jertfa Mântuitorului, ca notă a unei trăiri profunde, o obligă pe poetă să parcurgă un lanț întreg de metamorfoze, fiecare stare metamorfică ulterioară fiind, de fapt, mai pură decât cea anterioară. Acesta este de fapt auto-portretul Speranței Miron – conturat aici ca o lipsă:

„*Mă caut prin găze și seri,/ Prin ninsele raze de primăveri,/ Mă caut cu sânge prin apă și foc,/ Mă caut prin scoici ca-ntr-un ghioc*” (Lipseșc).

Regretul dragostei neîmpărtășite, lipsa persoanei adorate, sunt câteva din motivele romantice omniprezente în opera Speranței Miron. Dacă fiecare respirație fără persoana iubită e grea, e lesne să ne imaginăm ce înseamnă anii trecuți - ani în care iubirea nu mai înflorește, lipsește dar, a cărei amintire nu se va stinge niciodată: „*Ploaia mea frântă/ E cămașa de nuntă/ Țesută din lacrimi/ Cu urzeli de patimi*”. Tot dintr-o imensă dragoste de oameni, poeta încearcă să sintetizeze viața și omul – în speță, ca pe un amalgam în care se topesc umbre și lumini, se amestecă frumosul cu decadentul, se răsucesc - ca într-o amplă tornadă – binele și răul. O definiție, căreia poeta îi dedică două poeme, ce poartă în ele substanța sufletului său luminos și iertător, care prin tandrețea tăcerii sale poate înțelege multe și exprima și mai multe lucruri. (Există I și Există II).

Conștientă de profunzimea actului său poetic, Speranța Miron explicitează adevăratul sens al vieții - transformarea întunericului în lumină – printr-un act gratuit și simplu, pe care ni-l oferă, cu generozitate: „*Uneori îmi place/ Să-mbrățișez întunericul...E un fel de a-i spune/ Că am lumină/ Și pot să dăruiesc din ea.../Are și ea pe cineva/ De la care să ia Lumină,/ Fără să ceară.*” Verticalitatea unei astfel de scrieri este indubitabilă. În deplină consonanță cu scrierile simboliste franceze (precum cele ale lui Rimbaud, Mallarmé sau Beaudelaire), Speranța Miron ridică tăcerea la rang de simbol primordial – un simbol al unei modestii care poate spune foarte multe lucruri. O tăcere care poate fi tandră, așa cum se descoperă sufletul poetei, revelat cu generozitate, în notele clasice ale unei muzicalități speciale. Speranța Miron transformă poezia într-un perpetuum mobile, într-un pretext al unui act artistic, convertit în motorul spiritual care o face să nu se oprească niciodată. Fiecare vers al poetei este apa unei limpede fântâni, în care se întâlnesc claritatea viziunii poetice, cu forța izvorului dătător de viață. O carte aparte, o apariție tandră în contextul literar contemporan, prin care poeta reușește să-și impresioneze din nou publicul-cititor, căruia îi dăruiește o parte din sufletul său de o noblete și de o generozitate rară. O carte care-și merită numele „Tandrețea tăcerii”- ce va deveni o scriere simbol, zămislită de un om cu nume de simbol: Speranța. Simbol care ne însoțește dincolo de limitele noastre fizice, de neputințele sau de necunoscuturile eului, pentru a ne purta pașii spre un tărâm plin de flori de crin, stropit de ploile în culori ale unui suflet curcubeu. Lectură plăcută!

Vasile LARCO

Jurământul

Sabina și Viorel sunt căsătoriți de cincisprezece ani. Rodul căsniciei, doi copii, unul mai frumos ca celălalt. Un băiat și o fetiță. Băiatul seamănă leit cu mama, așa le potrivește Dumnezeu, iar fetița nu seamănă cu tatăl frățiorului ei.

Tata este constructor, execută amenajări interioare, după ce a căpătat experiență în străinătate vreo zece ani. Scumpa lui soțioară, acum este casnică, dar a lucrat și ea peste granițele țării noastre, tot un deceniu și în aceeași perioadă cu soțul ei, dar în localități diferite. Copii au apărut în familia lor după întoarcerea în țară. Au revenit în locurile natale cu două priorități: doi copii și o vilă, adică o casă așa cum au văzut ei prin locurile pe unde au umblat. Copiii nu s-au lăsat așteptați prea mult, iar vila este aproape gata, amplasată la ieșirea din localitate, la marginea orașului: aer mereu proaspăt, liniște deplină, departe de ochii și urechile vecinilor. Aici au un singur vecin, pe nume Ursu.

Viața își urmează cursul, copiii cresc, iar vila este pregătită pentru a fi stropită cu agheasmă și cu șampanie. Ultimele finisări exterioare, straturi cu flori, grătarul din curte pentru mici și fripturi, alei betonate, porți telecomandate, sonerie și așa mai departe. Se stabilește ziua sfințirii noii locuințe. Vin invitații, preotul, totul e pregătit pentru ceremonie. Toți sunt ochi și urechi. Dar, în timpul slujbei religioase, soțului, adică lui Viorel îi ajung la urechi, de undeva din spate, abia percepute, vorbele: „ce bine seamănă fata cu Ursu!”. Privește și Viorel mai atent la amândoi, vecinul Ursu fiind și el de față. Parcă seamănă, parcă nu. Se termină ceremonia, pleacă toată lumea, iar Viorel nu avea astâmpăr și deschide discuția:

- Sabina, am aflat că fetița nu este a mea!
- Ei, cum așa? Ce-ți veni?
- Ascultă, spune-mi drept, fata nu-mi seamănă!

Nu-i a mea! E a lui Ursu.

- Viorele dragă, ce-i cu tine? Cum să fie a lui Ursu? E a ta, a noastră.

- Nu-i adevărat! Am auzit ce vorbește lumea, iar acum observ și eu.

- Mă jur că-i fata ta! E a noastră!

- Bine jură!... Nu așa, nu aici. Mergem la biserică, în fața preotului.

Merg la biserică, Viorel îi spune preotului despre ce e vorba, acesta acceptă înfățișarea, iar la întrebarea: „ai păcătuit cu Ursu, te-ai culcat cu el”, femeia răspunde hotărâtă: „NU!” Soțul, mulțumit de răspuns, plătește duhovnicului pentru serviciu, o ia pe Sabina de mână și

pleacă acasă. După câteva zile, Ursu se întâlnește cu Sabina, care îl informase pe învinuit de jurământ și-o întreabă cum a jurat, la care ea zice: „Am jurat cum trebuia, că nu m-am culcat niciodată cu ursul. Dar, tot timpul m-am gândit la ursul din pădure, nu la tine, dragul meu!”

Schimbul de locuință

Pentru a treia oară îmi despachetez bagajele, pun sandvișurile pregătite pentru drum în frigider, golesc termosul de cafeaua fierbinte ce urma a fi savurată în acceleratul de clasa a doua de Mangalia și blestem în fel și chip pe nu știu cine, adică știu, pe cel ce-a inventat **porcăria asta**! Câte visuri, câte planuri îmi făcusem pentru cele două săptămâni ce urmau a fi petrecute departe de ceea ce a fost sufocant un an de zile, de stresul zilnic, de vecinii care au ochi și urechi peste tot, de vânzătoarele care cresc prețurile de la o zi la alta, precum și de reclamele insistente de la televizor, care apar atunci când aștepti să apară altceva! Dar, decât să mi se întâmple ceva rău, ferească Dumnezeu, mai bine evit, renunț. De ce să plâng după aceea, că nu degeaba am fost prevenit, se pot întâmpla atâtea: deraieri de trenuri, ruperi de poduri, cutremure (și... aveam cazare la etajul zece), electrocutări etc. Dumnezeu ține cu mine, de aceea mi-a trimis un semn. Să renunț, că e mai bine. Și renunț. Dar... fir-ar să fie, chiar nu mai pot pleca nicăieri?! Ei, lasă că vă arăt eu vouă! Până la anul mă mut! Mă mut lângă gară. Lângă peronul gării! Să vă văd eu atunci, **pisicilor negre**, pe unde o să-mi mai tăiați calea!

Acuzatul nevinovat

- Onorată instanță, nu-s vinovat! E drept că i-am tras domnului de față patru perechi de palme, dar am făcut-o ca să-l trezesc! Îi venise rău. Era galben la față, ca unul ieșit din ajutorul de șomaj. Eu nu-s vinovat că a căzut în șanț și s-a lovit la cap.

- Dar portofelul, portofelul, de ce i l-ai luat?

- A! Da. Îi căutam buletinul, să văd cum îl cheamă, să pot anunța Salvarea. Deodată am văzut că și-a revenit, nu mai mișca și l-am așezat pe bancă. Nu aveam eu inimă să-l las jos, că putea răci. Cum portofelul avea bani, l-am pus la mine în buzunar, să nu i-l fure cineva.

- Dar, ceasul de la mână, verigheta, căciula, haina de piele, de ce i le-ai luat? Probabil tot din grija ce i-o purtai...

- Da, onorată instanță! Le-am luat să nu i le fure cineva. Știți dumneavoastră câți borfași sunt pe aici! Îl puteau jefui...

- Ei, dacă ai fost atât de „grijuliu”, știi acum cât îți dăm pentru asta? Cam cât crezi că poți primi?

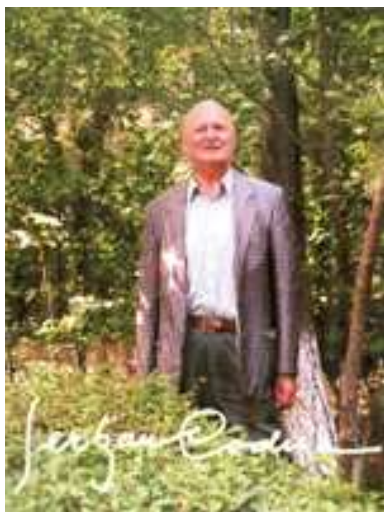
- De primit, primesc oricât, onorată instanță! Numai să nu-mi luați nimic!

Maria TIRENESCU

**Poetul Șerban Codrin a primit titlul de
„Mare Maestru Tanka, Renku și Haiku”**

Societatea Română de Haiku din București și Societatea de Haiku din Constanța, la întrunirea anuală poezilor români de haiku, întrunire care a avut loc în 25 septembrie 2010 la Constanța, cu prilejul aniversării a 20 de ani de la organizarea școlii românești de haiku, i-au acordat și i-au recunoscut poetului **Șerban Codrin**, membru al Uniunii Scriitorilor din România, titlul de „Mare Maestru Tanka, Renku și Haiku”.

Acest titlu îi este acordat poetului: „Pentru crearea volumelor «Grădin zen», «O sărbătoare a felinarelor stinse», «Scoici fără perle», «Missa Requiem», «Vedere prin oglindă», «Sălcii vechi și noi», «O pată pe zid», «Păsări ezoterice», «Între patru anotimpuri», «Dincolo de tăcere», antologate și clasificate cu supratitlul «MAREA TĂCERE» (2001), pentru întocmirea antologiei sezonale comentate «Stâlpi de Felinar», editată de Romanian Kukai, pentru întreaga activitate de inițiat, eseist, memorialist, editor și îndrumător în poezia zen”.

În 1997, poetului i s-a atribuit titlul de „Mare maestru al mesei de lemn”, după premiarea sa pentru următoarele tanka:

*Calea laptelui –
în strachina cu apă
a tâmplarului.
M-așez la masa de lemn
cu lingura în mână.*

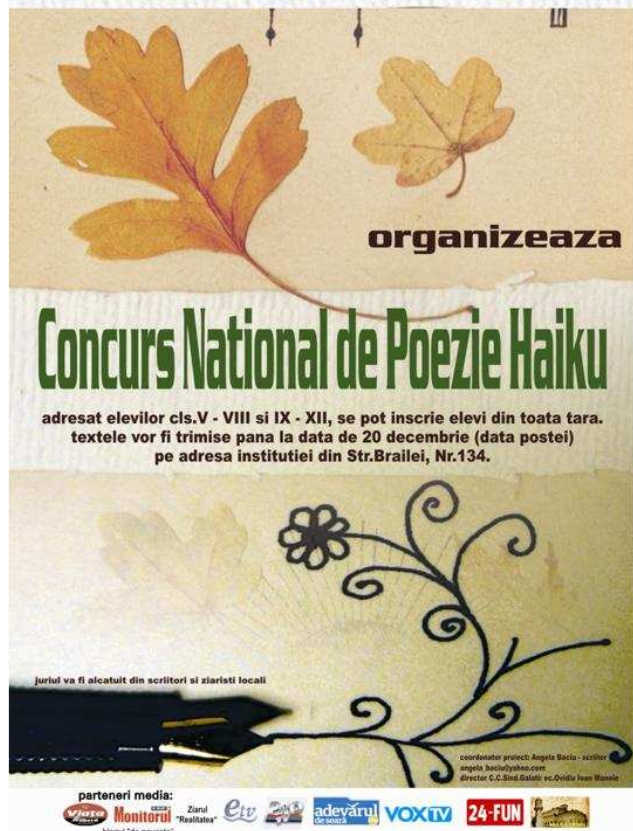
În același an, scriitorul mai fusese premiat. Pentru haiku-ul:

*Noaptea fără greieri –
ceva i se întâmplă
Universului*

A fost distins cu mai multe premii literare, între care Premiul pentru poezie pe anul 2000 al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Dobrogea.

CASA DE CULTURA A SINDICATELOR GALATI

Comunicat:

**CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR
GALAȚI**

organizează

CONCURS NAȚIONAL DE POEZIE HAIKU

adresat elevilor din toată țara - clasele V-VIII și IX-XII.

Se vor trimite 15 poezii haiku semnate cu un motto într-un plic închis - separat în plic să fie și un curriculum vitae și datele de contact - până la data de **20 decembrie** (data poștei), pe adresa instituției din Galați, Str.Brăilei, Nr.134.

Premiile vor fi acordate pe 15 ianuarie 2010.

Coordonator proiect:

Angela BACIU

scriitor, membru U.S.R., consilier cultural
C.C.Sind.Galați

Melania CUC

Slavomir Almăjan - Zbor căzut între aripi

Se pare că Apocalipsa, ca fenomen social al prezentului, incită mase tot mai largi de oameni, dar, mai ales, creează acel fluid propice gânditorilor, duce la un spațiu și timp prin care personalitățile cele mai diverse ale Planetei se întorc cu mintea și cu sufletul spre Divinitate. Omul religios al zilelor noastre nu este doar eșantion de percepțe însușite în numele unei religii anume, nu se zbate, la polul opus, să cucerească ceea ce a mai rămas întreg din natură. Omul de azi își caută latura sa pierdută, spirituală, și interacționează cu semenii săi - nu mai rămâne singur în fața întrebărilor esențiale.

Dincolo de dogme religioase și granițe istorice aparent ca fără de trecut, tot mai mulți scriitori caută esența translatării umanității prin segmentul temporar, revin la ideea de Zbor.

„Zbor căzut între aripi” se numește și noua carte semnată de Slavomir Almăjan, un român stabilit prin voia Domnului, în umbra frunzei de arțar canadian, dar care este încă bântuit de dorul cel mare al Meșterului Manole, dor ancestral.

„Vom încerca să pătrundem împreună prin labirintul gândului uman în încercarea de a dovedi prin Duhul, că ignoranța sau lenea intelectuală sunt cauzele primare ale stării perpetue de conflict în care există specia umană. Vom face asta ca să înțelegem că Dumnezeu ne-a scris cu condeiul iubirii într-un context mare, pe care suntem datori să-l citim”.

Iată un citat din cartea despre care vorbim și care ne avertizează, cititori fiind, că aveam de-a face, aici, cu un discurs ce are drept țintă tagma intelectualilor, spița celor care, indiferent de ideea care îi animă, - vin în agora cetății universale pentru a-și mărturisi starea de conflict, în care se află laolaltă cu toată specia noastră umană.

Slavomir Almăjan este un intelectual creștin indiscutabil și nu face rabat la sintagmele biblice pentru a-și arăta poziția pe care o are aici, pe Pământ.

ZBORUL este doar un motiv pentru reflecția în fața unei oglinzi unde, cerul și pământul devin, prin filosofie, Act cultural și... drept la Credință.

Zborul, privit de autor ca simbol al libertății „nu există în spațiul actual decât, prin corelarea lui cu aripile”. Interesantă, deși defel nouă, ideea prin care scriitorul creștin se oprește într-o viziune dincolo de care lumea nu mai este antheică, nu mai ține de gravitația lutului din care, ca oameni, am fost plămădiți. Ba, mai mult, Slavomir merge mai departe, ne asigură că „...Dacă ar fi să desenăm diagrama arborelui genealogic al aripei, originea ei s-ar găsi în vremea de zămislire a primei respirații”.

Frumos spus și pentru că autorul acestui volum de reflecție este un poet înăscut.

Poezia cuvintelor de care se folosește autorul în cartea de față, este o poezie a Vieții și a Morții care nu pune punct creației divine.

Prima privire în sus a Creatorului a creat aripile(...)”, iată un gând de care omul Slavomir Almăjan îndrăznește, aș zice, prometeic, să se apropie ca de soarele dumnezeirii.

Acestă lucrare, cartea, este ca un poem în proză, are puterea de-a despica frumos apele neliniștii noastre generale, să ne facă părtași la aventura prin care Știința și Lucrarea Divinității sunt Alfa și Omega, - Dumnezeuul Întreg spre care privim punând întrebări, căutând răspunsuri. Dar, autorul intervine mereu, punctează fără să-și aroge paternitate ideii:

Slavomir Almăjan

„Procesul cunoașterii este mai degrabă un proces al punerii întrebărilor decât un proces al găsirii răspunsurilor”. Punctum!

„Zbor căzut între aripi” este o carte care potrivește în același puzzle al paginilor idei creștine și idei profane. O Carte în care limitele umane sunt ridicate, prin cunoașterea de sine, la apoteoza Înălțării, a drumului în Lumină.

„Da, omul este un zbor căzut între aripi dar numai în tendința lui de a fi independent față de Dumnezeu. El este o revoltă a firii pământești împotriva divinității, dar mai ales el este un revoltat împotriva lui însuși. Indiferent de atitudine, omul nu poate fi desprins din contextul eternității”.

În viața autorului omul, frumosul-răzvrătit, ține mereu să aibă ultimul cuvânt chiar și în relația lui cu Dumnezeu dar, tot el, omul, conștientizează că... face parte, fără doar și poate, din procesul creației, al continuității.

Mi se pare a fi de bun augur modul analitic în care autorul face disecția mentală a omului modern, reușește să vadă din unghiuri aparent diferite, aceeași imagine, - Divinul, - un întreg din care monada umanității se desprinde firesc, natural, - închizând cerul Zborului, al perfecțiunii și aventurii umane, în contextual spiritual.

Slavomir Almăjan este un intelectual care nu lenește în turnul său de fildeş, el își folosește capacitatea, tot mai rară, de-a sintetiza stări și percepțe, pentru a-și stabili propria-i dimensiune umană, creativă.

Cu incursiuni în incunabile apstolice și în altele din lirica profană, autorul se situează într-un univers special, particular, din care privește sfera ridicării prin propria sa putere, apoi, prin omenire, el privește spre Cer. Cerul său, - spațiu al zburătorilor cu aripi adevărate și nu de hârtie.

(continuare în pag. 64)

Andrei P. VELEA

[omul vag se răstește la propria umbră]

*

omul vag se răstește la propria umbră!
dorind singurătatea absolută, omul vag nu concepe
ca pata de răcoare să se țină cu dinții de el;

sau, chiar dac-ar accepta pe cineva, omul vag
ar vrea pe cineva la înălțimea spiritului său,
nu un desen atât de prost schițat.

de-aceea omul vag se vede în oglindă sfârșit,
cu interiorul violat;
neînțeles, nu există joc de lumini
care să nu-l frustreze într-un fel sau altul.

[omul vag mimează libertatea]

*

omul vag mimează libertatea: cu umerii
pe sprâncene,
el își ascunde ochii dincolo de coaste;
sub formele de mlaștină ale pieptului,
pare năucit de-atâta căutare interioară.

[principiu absolut]

*

principiu absolut pe lângă care omul vag trece
cu mâinile în buzunare;
nu de alta, dar nu-l vede...
trece pe-alături, fluieră, scuipă în stânga,
scuipă în dreapta

și-aruncă o înjurătură când se împiedică de-o piatră.
iar când, din greșeală, dă în cele din urmă
cu ochii de principiu,
își scoate repede mâinile din buzunare,
își șterge balele,

bâlbâie niște cuvinte, după care fuge mai departe,
cu buzele atârând încă de uimire.
în același timp, pe față i se citește o revelație

ai cărei sâni au sfârcurile mai mari chiar decât
ochii omului vag
după neașteptata întâlnire.

[examen al vieții]

*

examen al vieții la care omul vag vrea să copieze:
pe cortina pleoapelor și-a scris, mărunț, totul;
nu are decât să tragă de pleoape,
să facă-n așa fel încât lumina
să cadă pe text și gata!, examenul e ca și trecut.

dar vremea nu ține cu el: ziua examenului e mohorâtă,
schopenhauriană, o păcură densă acoperă
orice fir de lumină;
omul vag se chinuie, trage de pleoape,
aprinde o brichetă chiar,
dar degeaba – lumina e slabă, mult prea slabă...

așa că dă foaia goală... cu mâinile în buzunare,
omul vag iese din examen fluierând.
îi pare rău, desigur,
dar nu că n-a luat examenul – îi pare rău
de migala cu fițuica,
de cele câteva zile pe care le-a pierdut
cu scrisul pe pleoape,

zile în care n-a închis un ochi pentru ca textul
să nu se ștergă!

[relativitatea lucrului vag]

*

relativitatea lucrului vag:

privindu-se pe sine, se vede dens,
exemplar chiar. își mângâie asperitățile,
le laudă, le dă cu ciment, le imortalizează;

își toarnă ghips în urechi,
admiră forma gândurilor sale, le pipăie duritatea...

cum să fii vag, când până și gândurile tale
au o asemenea concretețe?

[pielea omului vag pe-o sârmă]

*

pielea omului vag pe-o sârmă, într-un balcon, la uscat;
sub foile ei, o căldură de foc evaporă nădușeala zilei;
omul vag o privește emoționat, ca și cum ar privi
o haină pe care-a purtat-o ani de zile la rând.

un curent de aer mișcă mănuașă cu unghii;
totul e acolo, doar zâmbetul omul vag
și l-a mai păstrat.

niciodată lipsit de el,
omul vag aproape că nu l-a dat jos vreodată.

[omul vag este în vervă]

*

omul vag este în vervă azi: gălăgios, miștocar,
el îi înțeapă pe toți,
îi trece prin transpirațiile sale, după care îi dă jos
pentru câteva minute, apoi reia, cu energiile
date la maxim,
cu fața și mai roșie încă.

înjură prietenește, spune bancuri, doar bancuri,
de-și ascund cu toții urechile în buzunare;
și, întrucât nici așa nu tace,
omul vag se trezește exilat în propriu-i buzunar.

când toți pleacă, buzunarul omului vag
răgâie, țopăie, hăhăie

și turuie bancuri, doar bancuri...

(din volumul "Gimnastul fără plămâni")

Valeriu VALEGI

UN DEBUT CONVINCĂTOR

Andrei P. Velea debutează convingător în poezie prin volumul **"Gimnastul fără plămâni"** (Editura Centrul Cultural Dunărea de Jos, Galați, 2010, 119 pag; preț neprecizat) atentând conștient la imaginea de peste vremi a Galațiului de „oraș cumplit de negustori”...

Autorul se bazează pe girul a doi oameni de cultură avizați: profesorul Constantin S. Dimofte, în calitate de redactor de carte („Andrei Velea este, în fond, un temperament clasic ce se sprijină pe o logică structurală strictă”) și scriitorul și criticul A. G. Secară, editor consultant și layout („...marele merit al scrierilor lui Velea este autenticitatea rememorării trăirii ori visă-rii...”).

Demersul său artistic cuprinde o perioadă de circa șase ani (2001-2006), o perioadă tumultuoasă, cunoscută prin cenaclurile frecventate des, plină și împlinită prin lecturi, încercări, confruntări, lămuriri, iluminări.

Așa cum a afirmat de mai multe ori, autorul empatizează cu doi iluștri predecesori: Gellu Naum și Mircea Cărtărescu. Dacă prin primul și-a sublimat spiritul, conținutul și problematica textelor s-au hrănit din seva cărtărescului...

Stiința cenzurii își pune amprenta pe discurs, împlânzindu-i în cea mai mare parte pornirile contrare.

Din rebelul de altă dată mai răzbat rare ecouri (o fi fost Velea rebel cu adevărat?). Adept al preciziei deci, poetul își construiește cu acribie propriul areal, conștientizând la vedere importanța demersului său.

Cartea, apărută în condiții grafice excelente, este alcătuită din șase secțiuni, în fond șase expirări ale unui evadat dintr-o realitate adesea contondentă, dar oricum compleșitoare.

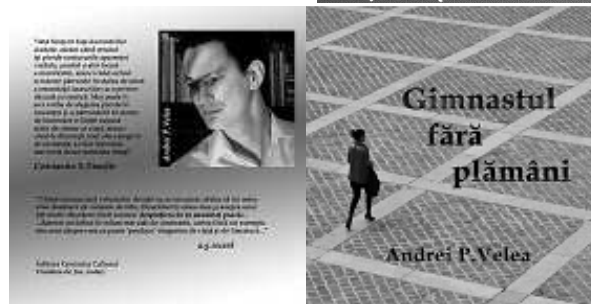
Ce rezultă? O altă realitate în care aceleași obiecte îi dau alura unui gimnast „fără plămâni” – un altfel de gimnast, un gimnast în oglindă „încă alergând totul de la pietre la Dumnezeu” (pag.88).

Deși apar destule personaje (omul vag, Lolita, vecinul voltaire, parizianca blondă), autorul nu le supralicitează vocile; reținem propria-i voce cu timbrul unei sirene.

Din următoarele considerații cu siguranță că se vor desprinde destule motive pentru o lecturare atentă.

În secțiunea I – *cinci poeme* (2002) detectăm deziideratele eului creator dintr-o perspectivă stelară. O necesară evoluție a Poemului dinspre interiorul arbitrar spre poemul plinar, al consistenței depline. Materia primă a acestei evoluții este dialogul cu EA – Ființa iubită („...nu poți înțelege faptul că poezia nu se scrie, / ci după ea se-nșiră palmele ori se-aruncă brațele, / la fel cum nu poți înțelege faptul că poezia nu se explică. // nu poți, nu poți să știi nimic, / deoarece, paradoxal lucru, poezie ești tu” – poem).

În secțiunea a II-a - *omul vag* (2001) întâlnim o mai veche obsesie a poetului pentru omul-fantășă, omul-fragmentar, omul cenușiu, omul fără contur (al meu, al tău, al nimănui...), omul care „mimează libertatea”, omul care pică „examenul vieții”, omul care... și pentru că trebuia să poarte un nume, poetul i-a numit scurt și sigur „omul vag” („omul vag își odihnește numele pe-o etajeră /...apoi își pozează scâfârliă alături de el, dezvoltă

filmul, scoate / fotografia, o privește atent, însă ceva parcă lipsește...” – numele omului vag).

Secțiunea a III-a – *versuri pentru Lolita* (2003) este dedicată în întregime de autor Ei - Lolita. S-ar putea numi simplu: studiu de femeie în mișcare. Ea este singura inspiratoare a poemelor scrise. Despre aceste poeme editorul A. G. Secară spune: „...confirmă erotismul literar complicat (dar nu „scandalos”) al tânărului poet”. Doar autorul are misia de a ține în echilibru naturalul firesc cu „scandalosul” nonșalant, lucru care-i și reușește.

Cele 19 secvențe ale secțiunii a IV-a - *printre obiecte* (jurnal liric 2004) sunt scurtcircuitate de aiuritoare verdictes precum: „între un obiect și o operă de artă e o distanță mai scurtă / decât aceea dintre numele tău și titlul imprecis al acestui poem” - tu mi-ai rămas ca orice risipă).

Dialogul continuat cu Ea se află sub domnia înfloritoare a firelor, cablurilor, ecranelor, obiectelor de tot felul. Este un dialog al unui ins mare iubitor de liniște dar și de Kant, Pessoa, chiar și ușor misogin...

În secțiunea a V-a – *psalmii recentți sau poemele cu Dumnezeu* (2004-2005) autorul trăiește o superbie a existenței printre obiecte (iarăși obiectele?!). Vrea să dizloce spații și locuri, altfel sacre.

Riscând uimiri îndreptățite, jocul, umorul și ironia îndepărtează poetul de chipul lui Dumnezeu: „la urechea lui Dumnezeu nu mai ajung de ceva timp să delirez nimic... / sunt straturi și straturi de guri / ... și nu mai are nici un farmec jocul” (la urechea lui Dumnezeu nu ajung de câteva zile).

„Peisajele pariziene” (2005-2006) din secțiunea a VI-a a cărții alcătuiesc o radiografie a sufletului marelui oraș. Un oraș configurat mai mult de destine umane decât de clădiri, locuri și... perisabile obiecte.

Poetul își exhibă aici întreg frisonul existențial, coabitând cu el însuși în texte scrise cu o debordantă încordare: „eu fac, în poemele mele, trafic cu fete din Europa de est; / le-agăț versuri de buric și le ascund într-un volum / cu cravata oranj a lui baudelaire drept copertă; / însă pariziencele preferă proza, au dosurile cât toate romanele lui proust deodată!” (travestiți prost bărbieriți...)

Pare că nimic nu-l mai poate opri pe acest tânăr poet din cursa ce abia a început-o. Vânt bun din suflet!

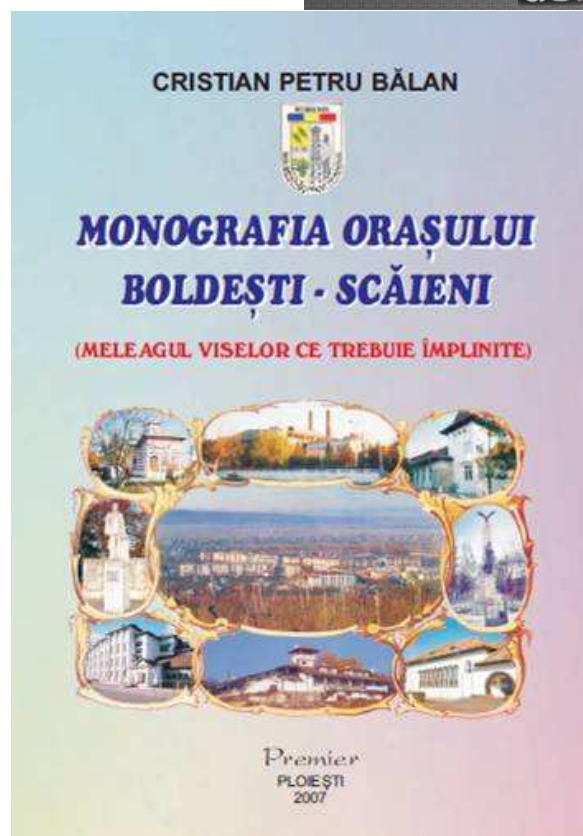

Gheorghe A. Stroia

**„Meleagul viselor ce trebuie împlinite” sau
„Monografia orașului Boldești-Scăieni”
de Cristian Petru Bălan**

Cristian Petru Bălan este fiul lui Tănase Bălan - profesor și al Margaretei Bălan - învățătoare (născută Vasilescu). S-a născut la Sibiu la 27 iunie 1936, dar a locuit mai mult în Prahova (la Ploiești și Boldești-Scăieni). Este căsătorit cu Dorina (născută Chivulescu) și are două fiice, profesoare: Codrina - profesoară de limbile italiană-franceză și Ozana - directoarea „Muzeului apelor” din Chicago. În 1954, a absolvit liceul „Ion Luca Caragiale” din Ploiești, unde a fost coleg de clasă cu pictorul Vladimir Zamfirescu și cu scriitorii Bujor Nedelcovici, Alexandru Sincu, Mihai Negulescu și Corneliu Șerban. A urmat Facultatea de Zootehnie din București din 1956. Și-a continuat studiile, absolvind Universitatea din București, Facultatea de română-istorie (1964), precum și Colegiul Harry S. Truman din Chicago (1989), cu bursă Pell Grant, pentru cursuri de artă. În țară, timp de 26 de ani, a fost profesor gradul I de limba română, limba latină și istorie, la diferite școli generale și licee din județul Prahova și a fost directorul celei mai vechi școli din Ploiești (Școala nr. 3). În 1985 a emigrat politic cu familia în Austria, apoi în America, la Chicago. Aici a lucrat ca asistent la Colegiul Truman, apoi ca traducător pentru limbile franceză, spaniolă, portugheză, italiană și rusă la două mari companii americane, succesiv. La Chicago a înființat prima emisiune de televiziune în limba română și a editat pentru Academia Româno-Americană de Științe și Arte buletinele ARA. A fost corespondent al Vocii Americii și al Europei Libere mai mulți ani. Cristian Petru Bălan este membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, și este consemnat în diferite cărți și dicționare din SUA, Canada și din țară (*Date luate din interviul realizat de scriitoarea și prezentatoarea tv Adina Sas-Simoniak din Chicago*).

Abordând diverse domenii culturale, talent nativ, ce excelează în activitatea literară (proză, poezie și dramaturgie), Cristian Petru Bălan reușește să ne surprindă (din nou) cu o frumoasă monografie a satului copilăriei sale, intitulată: **„Monografia orașului Boldești-Scăieni”**, având un subtitlu foarte expresiv și anume: **„Meleagul viselor ce trebuie împlinite”**, apărută la **Editura Premier, Ploiești, în anul 2007**. Din păcate, cartea s-a epuizat încă de la lansare. Unul dintre cititorii ei a fost regretatul Adrian Păunescu, cu care autorul se întâlnea destul de des în vizitele sale anuale făcute la Boldești-Scăieni. Cartea i-a fost oferită de autor, cu autograf, dar se pare că în ciuda promisiunii sale că va scrie despre ea, regretatul Adrian Păunescu nu a mai avut suficient timp pentru aceasta. Aș dori să fac, în primul rând, o precizare legată de modul în care pot să aduc la cunoștința publicului, notele mele de lector, legate

de prezenta monografie. Aș dori să spun că, dincolo de valențele sale științifice, istorice, monografice, enciclopedice, voi încerca să descopăr valențele literare ale cărții, tocmai cu scopul de a vă stimula interesul pentru lecturarea ei. O astfel de prezentare a monografiei, nu va scădea cu nimic din exemplara valoare documentară a cărții – care nici măcar nu poate face obiectul vreunei dispute sau polemici nefavorabile.

Scopul lucrării este cel de a oferi comunității orașului Boldești-Scăieni o carte de identitate a istoriei sale. De a rescrie încă o filă din cartea de aur a neamului românesc - ca stâlp de susținere a civilizației europene - așezat în calea tuturor vicisitudinilor istoriei. Motivația autorului pentru a scrie o astfel de monografie este foarte puternică și explicată foarte clar, în cuprinsul cărții sale: „S-a afirmat de multe ori că orice monografie dedicată unei localități este, de fapt, un capitol necesar al istoriei țării noastre. Conștient de acest adevăr, am scris monografia localității Boldești-Scăieni cu un mare dor și profund respect față de oamenii ei; am scris-o și pentru că sosise de mult timpul să o scrie cineva. Speram ca vreun băștinaș din partea locului se va apleca peste pagini să o redacteze. Văzând însă că anii se scurg cu repeziciune și că nimeni nu are timp să se consacre unui asemenea studiu nu prea simplu de cărat în spinare, am vrut să văd dacă cineva din exil o poate face iar acela am decis să fiu chiar eu. Nu am auzit pe nimeni din exil să mai încerce așa ceva, pentru că în străinătate nu ai toate datele la îndemână ca în țara ta.”

(continuare în pag. 46)

Ar fi oarecum nepotrivit, din partea mea, să încerc să detaliez caracteristicile esențiale ale unei monografii, încercând să demonstrez care sunt argumentele de sprijin ale catalogării scrierii de față ca monografie. Eu - personal - o consider mai mult decât atât. Cartea este o monografie, viu colorată, prezentată într-o manieră de o certă valoare literară, în care se împletesc armonios contraste epice, lirice și dramatice - evidente. Cu toate acestea, trebuie reamintit faptul că, spre reconfirmarea valorii scrierilor sale, Cristian Petru Bălan se bazează în susținerea documentării științifice a lucrării, pe o observație: pătrunzătoare și completă - verificată, controlată - colectivă, informată și pregătită - intuitivă. Iată câteva dintre caracteristicile observației autorului în fundamentarea lucrării sale. Acestea sunt de fapt și punctele forte ale cărții, care-i conferă un plus de valoare și de autenticitate. Dacă ar fi să comparăm acest tip de observație, cu cel din literatura de specialitate (metoda monografică), atunci putem spune că autorul respectă caracteristicile de bază al observației, necesare unui studiu monografic (detaliat de Dimitrie Gusti, în *Opere*, vol. I, Ed. Academiei, 1968).

Trebuie să spunem că metoda monografică insistă mai ales pe obiectivitatea documentelor științifice utilizate, făcând din monografie o prezentare exactă a vieții comunității pe care o studiază. Rezultă - în general - un document istoric, susținut cu argumente științifice dar (și este un punct de vedere strict personal) destul de rece și care nu poate fi accesat cu o vădită plăcere de către orice cititor. Monografia lui Cristian Petru Bălan este mult mai mult decât atât. Dincolo de multitudinea de date (istorice, arheologice, antropologice, paleontologice, cosmologice, sociale, statistice), autorul reușește să însușească monografia, cititorul său având de multe ori senzația, că însăși cartea îi vorbește, într-o limbă pe care o recunoaște și care nu poate fi altfel decât aproape de sufletul tău. Iată în acest sens, cuvintele autorului, care dau cărții sale...viață. Cuvinte care picură pe fiecare filă a monografiei, lacrimile unui fiu smuls de la pieptul mamei sale, lacrimi îmbogățite cu lumina desprinsă din sufletul său, plin de dragoste către semenii: „...vă declar aici tuturor că, înainte de toate, eu mi-s foarte mândru mai ales de faptul că sunt, în primul rând, Român, că indiferent de limbile

străine pe care le vorbesc și în ce țară trăiesc, am rămas Român, că voi fi Român și voi muri Român, îndrăgostit nebunește de România, cu toate plaiurile ei, cu toate luminile și umbrele ei, mai mult ca de orice altă noțiune materială din această lume trecătoare. Am făcut totul pentru a dovedi acest lucru. Însăși cartea de față, pe lângă multe altele pe care le-am publicat, este tot o dovadă a dragostei mele pentru Țara Mamă din care m-am rupt. De-a lungul paginilor ei se poate vedea clar nu numai prețuirea mea aleasă pentru aceste minunate plaiuri prahovene, ci pentru tot poporul nostru, pentru toată cultura și istoria lui măreață, plină de glorie strălucite, chiar dacă aceste glorie au răsărit din sânge și din lacrimi amare și sfinte.”

De asemenea, spre confirmarea celor expuse mai-sus, trebuie să amintesc cititorilor că în Boldești-Scăieni se poate vedea cel mai mare portret al lui Mihai Eminescu din țară, pictat pe fațada Casei de Cultură din oraș, de către Cristian Petru Bălan, precum și alte picturi religioase ale sale, aflate pe fațada capelei de la cimitirul sectorului Scăieni. Toate aceste opere plastice sunt reproduse color în „Monografia orașului Boldești-Scăieni”. Aș dori să vă reamintesc importanța istorică a orașului, unde a fost înființat Falansterul de la Scăieni - o asociație condusă după principiile utopistului francez Fourier (retribuire după calitatea, cantitatea și importanța socială a muncii depuse) - precursora a dogmelor comuniste de mai târziu. Deși nu s-a scris despre această monografie după cum ar fi meritat, eu - personal - am rămas foarte impresionat de faptele ce au fost dezvăluite de autor în premieră. Așa am aflat de bravii tineri din Scăieni și luptele lor armate cu securitatea, tineri pe care Cristian Petru Bălan i-a cunoscut personal. Tineri despre care în istoria țării noastre nu s-a pomenit absolut nimic. Autorul prezintă astfel în capitolul al XVI-lea al monografiei lupta anticomunistă a comunității Boldești-Scăieni. Ni se reamintește că aici a avut loc prima grevă generală muncitorească din România, în 14 noiembrie 1981, cu 6 ani înainte de greva din noiembrie de la Brașov. Cu regret spun că sunt lucruri, despre care eu - personal - nu am cunoștință și nici nu am auzit comentându-se despre ele. Acei oameni au luptat cu siguranță pentru un ideal: acela de a fi liberi, într-o țară liberă și pentru aceasta merită toată cinstea și considerația noastră. Sper că istoria va rescrie și acest adevăr, pe care cu bună știință, conducătorii noștri fie l-au ignorat, fie l-au ascuns cu nerușinare. Ce poate fi mai frumos decât voința tinerilor (plini de dăruire și sacrificiu), de a-și construi viitorul într-o țară eliberată de teamă și de sărăcie. Deși, idealul nației române rămâne ideal - un „dat” de neatins și extrem de îndepărtat (având în vedere circumstanțele prezentului).

Autorul monografiei îmbogățește cartea prin amintirile personale legate de propria sa familie, de părinții săi. Pe tot parcursul scrierii, există o multitudine de date biobibliografice despre autor, pe deplin justificate și întemeiate, având în vedere notorietatea acestuia și locul pe care l-a câștigat, prin activitatea sa prolifică, în rândul personalităților orașului Boldești-Scăieni. Sentimentul rușinii de țară

(continuare în pag. 47)

este dramatic și reușește să-l tulbure chiar și după atâția ani (fac precizarea că autorul a fost obligat să emigreze, pentru a-și salva viața și nu din pură plăcere - așa cum mulți au făcut-o și încă o mai fac). Simțămintele patriotice ale lui Cristian Petru Bălan sunt indubitabile, fără echivoc, profunde și înălțătoare. Vă rog să-mi permiteți să exemplific cu câteva versuri ale poetului român, stabilit în SUA, ca o reconfirmare a adevăratelor sentimente pe care scriitorul le are pentru pământul țării sale natale, din poezia „**Rugăciune pentru țara îndurerată**” : „*lisuse bun, Părinte peste ceruri/ Și împărat pe veci al României,/ Ascultă-mă: avem o Țară tristă,/ Tu n-o lăsa osândeii și urgiei!/ Cu al Tău sânge, spal-o Tu de sânge/ Și resfințește-i țarina bătrână;/ E-ncovoiată de nevoi și plânge,/ Iar lacrima-i se stinge în țărână.../ Năprasnică, a vremilor vârtoare/ S-a năpustit să 'năbușe Carpații/ Și-o plânge în văzduhuri ciocârlia,/ Cum plâng în umbra ei moșnegii, frații./ Din tremurarea lacrimii sub pleoape,/ Ajuns-a că să tremure pământul;/ Și cerul plânge și-l inundă-n ape -/ Tu, Doamne, ogoiește-i focul, vântul!/ Fiorul doinelor dospite în suspine/ Și vaierul amarnic din amurguri/ Ajuns-au, Doamne, sus, până la Tine,/ Urcat de praf de-altare și de burguri./ Fărădelegea vine să strivească/ Lumini țâșnind din desprimăvărare,/ Dormin pe ghimpi și ne-afumăm cu iască,/ Pășind din disperare-n disperare.../ Frumoasă țară, cu cârpită ie,/ Cu buzele lipite ca să tacă,/ Cât taci, dă-mi gândurile tale mie -/ Eu nu le las în mine ca să zacă !”.*

O astfel de paranteză am considerat-o necesară, pentru a ne reaminti versurile pline de o nețărmurită dragoste de țară, a unui suflet care râde și plânge , respirând credința și speranța de mai bine pentru toți românii. Pe tot parcursul monografiei sale, Cristian Petru Bălan oferă lămuriri, explicații suplimentare, are mici intervenții, aflându-se de multe ori în postura de a da sfaturi, de a dezvălui adevăruri usturătoare, de a spune lucrurilor pe nume, chiar cu riscul căderii sale în dizgrație. Dar, pe autor nu îl interesează disprețul oamenilor care nu simt românește, ci are un extraordinar simț combativ, în sprijinul românului de bun-simț, a românului muncitor, care a făcut și va face cinste țării sale, oriunde îl va îndrepta destinul. Cartea, dincolo de caracteristicile sale monografice (așa după cum spuneam), este o scriere de o certă valoare literară. Cartea are un fir epic interesant, colorat uneori cu accentele dramatice ale faptelor prezentate. Unele pasaje ale cărții sunt adevărate poeme în proză, ca probă indubitabilă a veleităților poetice ale autorului. De multe ori, suntem surprinși cu un umor subtil și rafinat. Aș dori să vă mărturisesc că deși citeam o carte - document, o lucrare cu caracter enciclopedic, m-au amuzat copios unele pasaje ale cărții. Stilul lui Cristian Petru Bălan este de multe ori încărcat cu un umor (pur românesc) desprins când din scrierile lui Creangă, când din pamfletul politico-social al inegalabilului Caragiale, pe care autorul l-a admirat dintotdeauna.

Consider că scopul lucrării a fost atins și că monografia în sine este cât se poate de completă. Aș încheia, prin a cita din nou autorul care, în finalul cărții

sale, afirmă: „*Lumea evoluează rapid, tehnologia de asemenea. În oraș există destule resurse materiale și umane ce pot fi valorificate. În perspectiva viitorului, știm că Boldești-Scăieni va arata ca un oraș ultramodern, cu totul diferit de felul cum îl cunoaștem noi astăzi. Fără îndoială, el va fi un cartier nordic al viitoarei Metropole Ploiești. Ceea ce am dori cu toții este ca urmașii urmașilor noștri să nu uite că aceste generații - numite fără exagerare generații de sacrificiu - au pus bazele fundamentale ale noii cetăți. Ei vor trebui să fie mândri că am existat și că am trăit înaintea lor pe aceste blânde meleaguri ale visurilor ce trebuie împlinite, construindu-le o pistă de decolare spre viitor. Autorul s-a străduit să ofere tuturor cititorilor o mică enciclopedie despre orașul pe care cu drag l-a descris, în speranța că va fi și va rămâne o carte de referință, chiar dacă au mai rămas încă multe de spus”.*

Nu putem decât să-i mulțumim prestigiosului scriitor că s-a aplecat cu foarte mult sărg spre studierea genezei și istoriei locurilor copilăriei sale și pentru că ne lasă o lucrare cu caracter monografic și enciclopedic de o indubitabilă valoare, care poate fi lecturată cu plăcere, de orice cititor. Practic, Cristian Petru Bălan deschide un nou drum al scrierilor cu caracter monografic: acela al monografiilor „calde” - „despre oameni și pentru oameni”. Cu siguranță, ar mai fi multe de spus despre această lucrare. Dar, trebuie să mai existe suficient suspans, cât să permită cititorilor să se aplece asupra cărții și să o lectureze cu o plăcere și cu o bucurie, pe care și eu am resimțit-o din plin. Din punctul meu de vedere, concluzionând, opinez că lucrarea lui Cristian Petru Bălan este una de factură enciclopedică. Trebuie să spun, că nu multe așezări rurale sau urbane ale țării noastre beneficiază de o monografie atât de bine încheiată și structurată, atât de minuțios realizată, descoperirea faptelor implicând o muncă de adevărat detectiv. Cartea sa este o reușită, care îmbină excelent rigurozitatea științifică cu stilul literar unic și insolit al autorului, plin de căldură și de umanitate. Cuvintele din moto-ul cărții sunt respectate cu sfințenie de către autor, care analizează fiecare cuvânt scris, pe deplin conștient de însemnătatea lui și de impactul pe care l-ar putea avea asupra semenilor. Din dragoste față de aceștia, își înmoaie condeiul în izvorul nesecat al datoriei față de țară, făcând din carte o ctitorie, o catedrală, ale cărei turle vor străluci în conștiința poporului român. Astfel, lucrarea devine o ființă vie, o torță cu flacăra veșnic nestinsă, care va lumina calea prin necunoscut a generațiilor viitoare. Să-i urăm maestrului mulți ani cu sănătate, spre bucuria noastră și pentru a putea spune cu adâncă rostire și recunoștință că suntem contemporani cu domnia sa.

Ana Maria CHEȘCU

Mircea Goga

Veturia Goga, "Privighetoarea lui Hitler"

*Editura Rao International Publishing Company,
Colecția RAO Class, București, 2007*

Mircea Goga este profesor la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj și la Universitatea din Sorbona, fiind autorul a numeroase volume de versuri și studii lingvistice. Domeniul său de studiu este viața și activitatea lui O. Goga, iar cartea este cu siguranță o inițiativă îndrăznească, deoarece aduce în prim planul creației istoriografice românești informații necunoscute. Lucrarea nu este o biografie romanțată, așa cum pare la prima vedere, ci este rodul a zeci de ani de cercetări, autorul fiind strănepotul lui Octavian Goga. Principalul său scop este reabilitarea celui supranumit "poetul pătimirii noastre" pe scena istoriei, cartea fiind, după cum afirmă el însuși, *o modestă ofrandă personală adusă celui care mi-a călăuzit și mi-a însoțit pașii*. De ce o carte dedicată Veturiei și nu Poetului totuși? Încă din lunga introducere (p.11-45), acesta se justifică: "m-au încercat tot felul de scrupule când Veturia Goga m-a obligat să îi promit că îi voi așterne pe hârtie viața". Rolul său este unul ingrat, dacă ne gândim că, timp de 30 ani, istoriografia românească a privit-o pe Veturia Goga doar ca pe femeia din umbra poetului. Autorul consideră că aceasta a jucat rolul de cal troian în cadrul relațiilor germano-sovietice, jucând la doi stăpâni în același timp. Personal, mi-e greu să cred că aceasta a fost un factor de decizie în aceste relații, ci mai degrabă a fost un intermediar. Cu toate acestea, Mircea Goga nu lasă întâmplării nici un detaliu, acuzând-o fără milă pe cea care în perioada interbelică și cea de început a comunismului, a ținut în mână destinele unor oameni politici importanți precum O. Goga, Ion Antonescu, Maria Antonescu. După introducere, lucrarea continuă cu o notă asupra ediției (p.47-48), în care autorul dezvăluie principalele surse la care a apelat. Dintre acestea demne de menționat sunt: Arhiva Muzeului memorial "Octavian Goga", Arhiva Mircea Goga, dar și mărturiile Geanei, fiica adoptivă a Veturiei, și a altor apropiați ai acesteia. Lucrarea se termină cu o postfață (p.559-568), intitulată în mod sugestiv, *Octavian Goga - magistrul vieții mele*, o veritabilă pledoarie în favoarea poetului.

Lucrarea nu este structurată pe capitole, pe parcursul a 700 de pagini prezentându-se, în mod cronologic, viața Veturiei, care ar putea fi rezumată în trei cuvinte: începutul, mărirea și decăderea, iar fragmentele din mărturii sunt incluse în textul cărții, autorul comentând pe marginea lor. Alături de acestea cartea mai cuprinde 14 poze cu Goga și femeile din viața sa - Hortensia, prima soție, Veturia, eterna obsesie gogiană și mama poetului, Aurelia Goga.

În prima parte a lucrării autorul prezintă începuturile Veturiei, plasate în străvechiul Ardeal austro-ungar. la Sebes, cetate medievală atestată

încă din 1245. Autorul realizează o radiografie a vieții culturale la început de veac, viață culturală adumbrată de intrigi și jocuri politice. André Gide spunea că "nimic din ce ni se întâmplă nu este destinat altui om". Citatul mi s-a părut reprezentativ, deoarece viața eroinei de la Ciucea s-a derulat încă de la început sub imperiul predestinării, idee susținută și de autor: "Veturia a fost ceea ce se numește o răsfățată a destinului... N-a cerut și n-a așteptat nimic de la viață. A luat-o în mâini și i-a smuls după propria mărturisire tot ceea ce nu a venit de la sine". Crescută în sânul unei familii cu veleități muzicale, Veturia a ales instinctiv scena artistică, apoi pe cea politică, unde ambițiile ei puteau prinde viață. La începutul secolului al XIX-lea, Sibiu se impusese în viața artistică a Transilvaniei, artiști precum Augustin Bena, Gheorghe Dima, Nicolaie Popovici înnobilând cu talentul lor cetatea medievală. Eroina noastră debutează pe scena artistică a Sibiului în 1903, la Concertul Reuniunii Române de Muzică cu piesa "Răsunetul de la Crișana" de Ion Vidu. Este o perioadă de ucenicie pentru Veturia, ea devenind apropiata reginei Elisabeta: "Carmen Sylva mă îndrăgise mult. Cu mine putea vorbi nemțește spre deosebire de celelalte Doamne de Onoare cu care, necunoscându-i limba, se putea înțelege doar în franțuzește... Mergeam la palat ca la Moară". Datorită recunoașterii de care se bucura ca artistă, va cunoaște o serie de personalități politice. Printre acestea, Siegfried Wagner, fiul reputatului muzician Richard Wagner, bun prieten cu regele Ferdinand și lordul Houston Stewart Chamberlain, soțul Evei Wagner și confidentul lui Wilhelm al II-lea. Acesta din urmă era promotor al rasei unice și al exterminării raselor așa-zis inferioare. Autorul consideră că în această atmosferă artistică și-a început Veturia ucenicia în ale spionajului, el aducând drept dovadă notele lui Siegfried Wagner, în care aceasta apare ca fermecătoarea româncă, ființa încântătoare. Perioada de aici este umbră de norii grei ai primului război mondial, Veturia fiind nevoită să se întoarcă. În decembrie 1919, O. Goga este numit ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, multe voci afirmând că de fapt amanta sa, Veturia, era ministru.

În continuare autorul prezintă cu lux de amănunte, activitățile ascunse ale acesteia, realizând un tablou al vieții politice interbelice, perioadă în care cele mai multe hotărâri s-au luat în spatele ușilor închise. Lipsa de experiență și dezinteresul cetățenilor față de introducerea votului universal au bulversat viața politică a României. De acest lucru au profitat grupările extremiste, care au speculat din plin nemulțumirile cetățenilor.

Autorul consideră că, din a doua jumătate a anilor '30, mariajul celor doi a fost de fapt un paravan pentru activitățile oculte ale proaspetei soții. În 1938, Goga este ales prim-ministru de către Carol al II-lea, care intenționa să-și impună

(continuare în pag. 49)

puterea astfel. Partidul lui Goga avea drept obiectiv transformarea României într-un stat corporatist, iar pe plan extern menținerea unor bune relații cu Germania și Italia. Multe voci considerau această politică o amenințare la adresa integrității teritoriale și a independenței României. Autorul consideră că în această perioadă aveau loc manevre politice intense, Veturia nefiind străină de aceste jocuri de culise. Politica autoritară a regelui Carol crea nemulțumiri în rândul oamenilor politici, care încercau să-l înlăture de la putere. Printre aceștia Goga și Ion Antonescu, care din păcate au fost "ciripiți" de Veturia. În spatele acesteia s-au aliniat toți adversarii lui Goga, ea devenind singura traducătoare acceptată în contactele Fuhrerului cu Antonescu. În 1938 O. Goga era doar o palidă amintire a omului care fusese odată. Scârbit de viață, poetul a decis să plece la Berna, dar dușmanii săi nu l-au lăsat să-și găsească liniștea, orchestrând din umbră un mișelesc asasinat. Deși autorul o consideră pe Veturia principala vinovată de moartea poetului, personal cred că Goga a dus o politică destul de periculoasă în ceea ce privește cercurile evreiești și politica externă, politică ce l-a împins în brațele morții. De altfel, poetul a fost asasinat de un mason, Sebastian Bornemisa.

După moartea poetului, Veturia se putea dedica în sfârșit marii sale pasiunii, spionajul. Nagy Talavera, profesor la California State University și supraviețuitor al lagărelor de la Auschwitz afirma: "Contactele neoficiale germano-românești aveau loc la doamna Veturia Goga..., văduva lui O. Goga". După smulgerea Transilvaniei și Bucovinei din trupul țării noastre, în urma dictatului de la Viena din 30 august, dictatura regelui Carol s-a îndreptat către dezastru. Ambiia lui Antonescu a fost mai mare decât a regelui, Germania găsim în persoana sa un militar de încredere capabil să asigure ordinea în țară. La 5 septembrie Carol al II-lea a abdicat, iar la 15 septembrie, generalul Antonescu și-a asumat conducerea statului legionar român și guvernarea în trio alături de Maria Antonescu și Veturia Goga. Despre perioada Antonescu, istoricul Florin Constantiniu scria: "acesta nu a găsit decât doi oameni de încredere, a căror companie i-a devenit indispensabilă: văduva lui O. Goga, Veturia, o adevărată egerie a lui Antonescu și Mihai Antonescu, un fidel executant de care Antonescu nu s-a despărțit nici când Hitler i-a cerut s-o facă". Autorul consideră că Antonescu a fost atras într-un complot, orchestrat cu abilitate de Veturia, ceea ce eu, să-mi fie cu iertare, mă cam îndoiesc. Antonescu a fost un om politic abil, dar a avut un mare păcat care s-a numit Germania. El a considerat războiul împotriva URSS-ului un război de apărare împotriva civilizației europene, luptând într-un război al iluziilor.

Cel de-al doilea război mondial a schimbat însă totul, aducând o nouă conducere, care venea de la Moscova. Nu a fost nici o problemă pentru Veturia, de la Berlin și până la Moscova nefiind decât un singur pas. Inițial declarată criminală de război și vinovată de crime împotriva umanității, a scăpat basma curată servindu-și cu evlavie noii stăpâni.

Pentru a-și arăta recunoștința, aceasta nu a ezitat să-și vândă vechii prieteni, pe mareșalul Antonescu și pe Maria Antonescu, căci de, Veturia schimbase stăpânii nu și năravurile. La procesul lui Antonescu numele acesteia nici măcar nu a fost pronunțat. Poate KGB-iștii erau adevărați gentlemen care doreau să menajeze sentimentele unei Doamne? Principala vinovată de arestarea lui Antonescu, în opinia autorului este tot Veturia, deși politica pro-germană l-a împins pe acesta în brațele rușilor. Sabia sovietică plana deasupra acestuia, cu sau fără ajutorul Veturiei. A fost un proces care a dezlănțuit reacții furibunde în rândul militarilor care scandau pe străzi după cum mărturisea și Paul Goma: "... curva de Veturia Goga, ibovnica lui Groza, spioana englezilor și a rușilor, ea l-a împins prin Maria Antonescu, ca să mai poată fura ceva plane și tablouri de maeștri". Această luda, care își ciripise toți apropiații s-a retras în ultima parte a vieții la Ciucea, așteptând reabilitarea. Nu a avut de așteptat decât doi ani. Într-o perioadă în care majoritatea chiaburilor luau drumul canalului Dunăre-Marea Neagră, Veturia era în continuare proprietara castelului de la Ciucea, ba mai mult, ca directoare a Muzeului Memorial Octavian Goga primea un salariu de 1700 de lei.

Încă din 1945 Gheorghe Gheorghiu-Dej este ales prim secretar, întreaga societate românească trăind într-o continuă teroare bazată pe exterminări și gulaguri. După moartea lui Stalin România se va îndepărta treptat-treptat de Moscova promovând noțiuni precum patrie și naționalism. După moartea lui Dej în 1965, a urmat perioada Ceaușescu. Elena, analfabetă notorie, a devenit peste noapte savant internațional, iar celebrul CO₂ a rămas de-a pururea în istorie. În paralel, România a cunoscut o mare dezvoltare: bisericile au fost demolate, dușmanii statului aruncați în închisori iar Ceaușeștii au devenit zei supremi.

Închisă într-un turn de fildeș la Ciucea, Veturia își amintea cu nostalgie de vremurile de altădată. Zilele curgeau una după alta, într-un ritm monoton, iar timpul parcă se oprise la Ciucea. În lipsă de alte distracții, Veturia își tortura sistematic servitorii (probabil luase modelul de la Securități). După 1965 domeniul va fi trecut pe lista onorifică a PCR-ului, Veturia devenind o doamnă de încredere pentru comuniști, la fel ca și în cazul KGB-iștilor, a lui Carol al II-lea, Antonescu, Goga. În sfârșit, un adevărat model de încredere! Pentru a trece timpul, scria zilnic în jurnal, dar sfârșitul era tot mai aproape. La 15 iunie 1979, Veturia părăsea această lume după un lung exil la Ciucea. Ultimele sale cuvinte scrise în jurnal au fost: resemnată, tristă.

Deși scrisă într-o manieră personală, lucrarea lui Mircea Goga este o lucrare benefică pe scena istoriografiei românești. Meritul autorului este că a spus lucruri care nu s-au spus până acum. Cu toate acestea informațiile nu trebuie luate ad-litteram ci trebuie privite critic, dincolo de farmecul lucrării autorul rămânând totuși strănepotul marelui poet.

Ion CAESORION

Joc

Numere pare,
ecuații, emoții, sentimente la pătrat,
cuvinte aproape sintagme
fără plus și minus, suprapuse
în acolade rotunde
invers proporționale,
și gândul fluent
impar și difuz,
împărțit și multiplicat
în integrale bizare
cu rezultate totdeauna incerte
și aproximative,
doamne, ideile, numerele și eu
ne contopim imperfect
în spațiul și timpul
ce lor le aparținem,
ne integrăm straniu, cuminiți
în panoplia întâmplării,
ireal,
visător,
imemorial...

Din pământ ies sentimentele

Din pământ ies sentimentele
unele zboară, altele nu,
sau pur și simplu așteaptă un alt moment,
o altă vară, o altă zi, o altă stea,
din pământ ies sentimentele,
înfloresc,
strigă precum pietrele
sau tac precum apele,
uneori mor până când te întrebi de ce,
alteori trăiesc până când te întrebi de ce,
mai cad ca merele ionatan,
ca frunzele pe asfalt,
ca roua pe gleznele dimineții,
din pământ ies sentimentele
și urcă până la cer,
se fac păsări, se fac lăute
se fac izvoare și păduri,
se fac sentimente
întâi mai puțin crude,
apoi din ce în ce mai coapte
până când te întrebi de ce,
până când te întrebi de ce

Acolo...

Acolo unde cântecele curg doar seara
printre aripile lebedelor fericite
pe șapte viori orașul freamătă a istorie,
pe șapte coline Aegyssus tresare dintre veacuri,

acolo poet e nufărul gânditor
și sălciile pletoase se-oglesc
în sălbaticul cerului,
apele se prind în horă până târziu
pe șapte viori, pe șapte coline albastre.

Cuvintele

Cuvintele
ni le-au dăruit păsările
și au rămas fără cuvinte,

iubirea
ne-a dăruit-o cerul
și s-a împrăștiat în impuritățile întâmplării,

trupurile
ni le-au dăruit pomii rotați
și au rămas fără trupuri

Intrând pe fereastra luminii

Intrând pe fereastra luminii
lași trupul afară
gol cum e trestia,
trist cum e vântul,
nu mai pronunți verbul "a vrea"
nu-ți mai tocești zilele
pe caldarâmul dorințelor,
nu mai vrei concurență, egalitate,
țigări sau lanțuri extrafine
în care dorm concepții pierdute-n filigrane,
intrând pe fereastra luminii
visezi despre tine însuși,
despre paharul cu vin
sau pâinea în fața căreia
te-ai închinat și ziua și noaptea,
ți-arunci privirea departe
și te-ntrebi: cine sunt?
dincolo-n neant e-nceputul
surâzător, enigmatic, prietenos
cum e floarea de mai,
intrând pe fereastra luminii
lumea devine mai pură,
atât de pură încât îți curge printre degete
ca apa de izvor, ca orele dimineții,
intrând pe fereastra luminii
lași trupul afară
gol cum e trestia,
trist cum e vântul.

Dan Ion SANDA

Bastardizarea nemului românesc

Deși în privința bastardizării neamului românesc toată lumea tace mîlc, acest fenomen constituie cea mai rafinată formă de subjugare a popoarelor mici de către cele mari, făcându-și-le nu chiar colonii, ci dependențele lor. Și nu este îndeajuns răul că, în loc să rămână și să pună umărul să ne săltăm cu toții, cei care se duc se vînd pentru un trai mai bun, dar își lasă și ai lor copii vînduți încă din sîmbure, (ne)norocindu-le viitorul deoarece, fără a le da posibilitatea de a alege, îi constrîng să trăiască în țări adoptive, pentru ca apoi asta să se repete perpetuu cu generațiile viitoare.

Astfel, dăm pentru câțiva taleri în plus și însuși neamul strămoșesc, spiritul de autoapărare, adică solidaritatea națională.

Țara respectivă își întinerește astfel populația, se vor plăti la ei asigurări sociale, și nu la noi. Cine să mai facă urât, oamenii obosiți care și-au mîncat tinerețea chinuindu-se cu creșutul acestor copii care acum pleacă pe capete? Cine oare să cîrtească, prăpădiții aceștia de oameni nefericiți care rămân într-o țară goală, singuri în fața bătrîneții ce va să vină?

Dacă străinătatea ar atrage numai junghieri ce în școală au băut cerneala ar fi mai acceptabil, dar în afară de vîrfuri și de acești prăpădiți - după care nu ar fi cazul să plîngem -, mai ales de prin satele uitate de vreme, ei ademenesc de regulă tineretul cu înzestrare medie, însă integru.

E tot un șmen, căci orice s-ar zice lumea e xenofobă și așa va fi mereu, și ni-i folosesc mult sub pregătirea lor. Majoritatea ajung tot muncitorime de cărcă și slugi sub genunchi străin.

Se alege praful de integritatea lor. Dar ei se duc ca fluturii spre lampa aprinsă, mai ales cei de pe la sate obișnuiți să trăiască în sărăcie, și devin imbecili care ignoră lanțul robiei și maxima umilință.

Se adună la aeroportul Băneasa, sau la autocare, ca muștele pe bubă, deși uneori sunt atenționați că "pentru cazare, lucrătorii trebuie să-și aducă cu sine un cort". Bătrâna ciupercă a aeroportului, cu turnul de control rămas acum pitic, era cândva emblema României. Acum e drena prin care ni se scurge vlaga țării și, încet, și demnitatea noastră de români. Mass media ni-i strică pe tineri și vestul ni-i ia de tot.

Acum poate zbura oricine și fără bilet tradițional ci comandat pe internet la prețuri ridicole. Sunt transportați muncitori de ambe sexe prin aer de către companiile low cost, și nu interesează pe careva din ei nicidecum implicațiile de viitor asupra națiunii la sânul căreia au fost alăptați.

Se duc orbește ca și cum ar călări de-a-ndoaselea pe vreun animal. România chiar o fi blestemată să își alunge oamenii?

Noi românii, chiar om fi sclavi înnăscuți?!

Autoritățile nu or fi știind că forța vie a unei țări e tineretul sedentar, nu telegarii ce bat Europa? În loc să-i determine să-și onoreze patria, îi încurajează pe toți să fugă de ea și de un mediu social statornic.

Practic, autoritățile îi alungă din țară și pe oamenii cumsecade, care se întorc și încearcă să-și reia viața la noi. Li se pun bețe-n roate, adică sunt "scupați" ca să plece înapoi. Pare că se gîndesc doar să scape de ei, să nu facă vreo concurență celor care au ales să rămână, sau în cazul mării mase a poporului neinstruit sau școlit precar să nu mai conteze la procentaj ca șomeri. Da, se gîndesc să se confrunte cu mai puține cereri de ajutor social.

Nu se gîndesc că facem export și de carne fresh pentru toate bordelurile din vest.

Noroc că vindem copiii de sugari și fetele la proxeneți. Noroc că a apărut „oportunitatea” ca mulți de-ai noștri să devină pârliti de sclavi ai serelor de căpșuni din Spania, din provincia Almeria, sau de aiurea. Mare "noroc" pe țară, căci altfel s-ar fi adîncit contrastele atît de mult încît un sfert din români ar fi cerșit.

Nu că nu cerșesc, însă nu o fac neapărat numai pe străzi, tradițional, ci și scriind scrisori disperate la televiziuni, sau pe la potenți. Se adună ciopor la pomeni electorale, la izvoare de tămăduire, la icoane care plîng. Se îmbulzesc și se îmbrîncesc pentru aghiazmă dată en gros din buți pîntecoase cu doage cercuite, sau vîndută cu amănuntul în peturi cu eticheta Arhiepiscopiei...

Se îmbărbătează bînd apă din fîntâni sfințite de vreo față bisericească. Cerșesc grația divină datorită naivității caracteristice românului, și din lipsă totală de combativitate.

E tot un fel de șmecherlîc la nivel de gîndire populară. Pupă gloata patrafire și icoane, căutînd mîntuirea. Sunt cîtă frunză și iarbă să atingă moaște de sfinți, ce sunt purtate prin țară la ordinul mai marilor bisericii. Se înghesuie ca hulubii pe grăunțe. Vin din toate părțile ca și furnicile la dulce. Sunt resemnați în fața destinului și cerșesc grația divină. Speră să li se dea după credință. Dar Dumnezeu nu bifează în carnet dovezile lor de cucernicie și nu li se dă.

Petre RĂU

Deducerea din ceasul lui Ion Barbu

Sensul orar sau sensul acelor de ceasornic este identic cu cel descris de limbile ceasului: de sus spre dreapta, jos, apoi spre stânga și înapoi sus. Sensul opus rotirii în sens orar este sensul antiorar, cunoscut în matematică sub denumirea de sens trigonometric.

Înainte de utilizarea ceasurilor se foloseau termeni referitori la evoluția soarelui pe boltă. Tehnic, termenii de orar și antiorar se pot aplica numai unei mișcări de rotație atunci când este specificată partea planului rotirii din care este urmărită mișcarea. De exemplu, rotirea diurnă a pământului, văzută de la Polul Sud, este orară, dar privită de la Polul Nord este antiorară.

Ceasul urmează prin tradiție un sens de rotire, inspirat de la predecesorul lui, cadranul solar. Distincțiile „orar” și „antiorar” apar și în natură, determinând conotații și rezultate finale diferite. De pildă, au existat și ceasuri ale căror limbi se deplasau în sens antiorar.

Una din variantele poemului lui Ion Barbu „Din ceas, dedus...” conținea sintagma „*Un ceas invers*”. Aceasta nu semnifică altceva decât sensul antiorar, sensul geometric (sau trigonometric) al lucrurilor, deci un sens aplicabil numai unei mișcări de rotație.

În același poem deducerea din ceas este invocată pentru a sugera eliberarea din temporalitate și spațialitate a profunzimii actului creator: „*Din ceas, dedus adâncul acestei calme creste*”. Ceasul esențializează o lume cu profunde simboluri temporale. El închistează creația, o fixează definitiv într-un spațiu care nu i se potrivește. Ea, creația, nu are nevoie de margini, de aceea trebuie să i se indice un drum prin abstractizare spre esență, spre o formă pură. Totul trebuie reflectat „*în grupurile apei*” printr-un „*joc secund, mai pur*”, în care timpul rupt din ceas își pierde unidirecționalitatea și unidimensionalitatea, transformându-se într-o mărime complexă cu dimensiuni care să sugereze infinitatea, prin reflectare în spiritul uman, el însuși esențializat și devenit „*mântuit azur*”.

În particular, poezia, fiind o creație divină, se cere a fi protejată, scoasă din universul real și siluitor reprezentat de „ceas”. Ea este un joc secund, o reflectare a realității într-o apă sau oglindă.

Din poemul „Statură” se desprinde un timp al memoriei, măsurat de un ceas monumental: „*Vedeau din ceasul ce nu bate / - Din timp tăiat cu săbii reci*”. Timpul veșniciei, rupt din amintire și purtând o amprentă statuară, devine simbol al continuității. Sub lupa memoriei lucrurile par glaciale, adeseori prea îndepărtate, dar ne călăuzesc prin puterea exemplului lor spiritual și ne îndeamnă la prosternare. „*Ceasul ce nu bate*” nu este nicidecum un ceas stătut, ci se manifestă prin forța și înălțimea unei siluete imortalizate, permițându-ne să-i sustragem veșnicia lucrului împlinit.

În poemul „Mod” cerul ne dă dimensiunea timpului: „*O ceasuri verticale, frunți târzii! / Cer simplu, timpul. Dimensiunea, două; / Iar sufletul impur, în calorii, / Și ochiul, unghi și lumea-aceasta – nouă*”. De la el, de la soarele de pe cuprinsul lui și de la mișcarea planetelor a inventat omul ceasul. O dimensiune verticală a ceasului ne este oferită de ridicarea frunții spre cer pentru a revela timpul. Ceasul adevărat ne este dezvăluit numai de pe bolta cerească, cea care, prin întinderea planică infinită, pentru o privire întârziată și pentru mințile noastre contemplative, are doar două dimensiuni: „*Înaltă-n vânt te frângi, să mă aștern / O, iarba mea din toate mai frumoasă. / Noroasă pata-aceasta de infern! / Dar ceasul - sus; trec valea răcoroasă*”.

Ceasul lui Ion Barbu este invocat și ca instrument sau unitate de măsură a timpului, cu sens de oră, în versuri precum: „*Verzi investiții, prin câte-un gang, / Sub ceasuri largi - balang, balang!*” (Paralel romantic), sau „*Ceas în cristalin Lângă fecioara Geraldine*” (Uvedenrode), sau încă „*Și-n acel fapt de seară, uitându-mă spre Nord / În ceasul când penumbra la orizont descrește / Iar seara întârzie un somnolent acord, / Mi s-a părut că domul de ghiață se topește*” (Umanizare).

Dar ceasul apare și idealizat, precum în „Oul dogmatic”, în credința populară că banalul gălbenuș de ou întruchipează forța miraculoasă de a măsura timpul de dinainte și de după creație: „*Și mai ales te înfioară / De acel galben icusar, / Ceasornic fără minutar / Ce singur scrie când să moară / Și ou și lume. Te-înfioară / De ceasul, galben necesar... / A morții frunte - acolo i toată. / În gălbenuș*”.

Jaan MALIN

- ESTONIA -

A absolvit filologia la Universitatea din Tartu, Estonia (1990). Este poet, curator și editor de carte. A publicat 5 volume de poezie, dintre care amintim: *Mitu ühte* (Mai mulți, 1990), *Paraluulud* (Parapoeme, 2001), *Sulle. Juhtumata juhuluulet* (Ție. Poeme ocazionale care nu s-au petrecut niciodată, 2003), etc. Scrie poezie sonoră. A publicat de asemenea articole și eseuri despre literatură și artă în diferite reviste literare și cotidiene și a fost editorul unui lunar câțiva ani. A fost curatorul, spre pildă, a expoziției de artă a estonianului Ilmar Malin, 1999. A analizat opera lui Ilmar Labaan, poet estonian de factură suprarealistă.

Este membru a Uniunii Scriitorilor din Estonia și a Societății Estoniene de Literatură. Operele sale au fost traduse în engleză, olandeză, lituaniană, slovenă, rusă, finlandeză și suedeză. Premii: Premiul Concursului de Poezie Slam la Viljandi (2009) și locul 3 la Zilele Europene de Poezie Slam de la Berlin (2009).

În România a participat la ediția a XII-a, Galați-Brăila-Buzău 2010) ale Festivalului Internațional de Poezie "*Serile de literatură ale revistei Antares*".

O seară

Mă uit la parfumul tău cu umbre roșietice
îl inspir. Îmi doresc să trăiesc
alături de tine și mai târziu să-mi amintesc
bucuria trecută. Aproape de inima mea.

Nepăsare blestemată frumoasă.
Îmi amintește de-o veche revistă, „Western”.
Un acrobat înțepenit pe frânghie. O fotografie.
Spatele tău și ochii tăi încrezători.

Muzicianul, pilit cu bere
cântându-și melodia, bătând ritmul cu piciorul.
Știi să râzi atât de simplu.
Mașina se-ndepărtează de drumul nostru.

Noi însă mergem către alt loc.
Indicatoare licărind reflectând lumina.
Mașina înaintând rapid, zbârnâind.
Profilul tău sclipind pe întuneric.

O adresă I

Aici este țara vieții tale.
Aici știi cum stai.
Aici nimeni nu poate fi fără Credință.

Aici cuvântul tău este sacru.
Aici poți trage direct la țintă.
Aici poți pricepe cum negru nu-i negru.

Aici poți lupta cu suferința și deprimarea ta.
Aici nu te conformezi niciodată.
Aici Credința îți judecă faptele.

Loial și consistent

Nu te contrazici niciodată
pentru că ai crezut mereu
într-un fel de sfințenie cinstită.
În interiorul vieții eterne.
Nicăând nu va fi pierdut timpul
care încerca să nege existența.
Poate le va scădea puterea.
Acum gâfâi aproape sufocat,
sufocându-te într-un spațiu aproape
curat care-ți frânge inime.
Ți-e teamă de umbre și cauți puțină esență
memoria ei pretinzându-ți loialitate
și consecvență
în această lume
delicată fragilă.
Stai aproape de atmosfera
înnăbușitoare-a nopții
precum un castel de speranță
în sala răcoroasă a acestui castel
se aude un țipăt insolent.
Apuci tamburina amintirilor
și umbrele sunt deodată guvernate
de o secret născută
tot mai amplă
dorință de
libertate.

traduceri de Peter Sragher

Imagine de la festivalul Antares 2010

Radu DANIELESCU

A-35-A VICTORIE A LUI ȘTEFAN CEL MARE

**sau
BAȘCANII
sau
STAT UE**

**- comedie satirică în 3 acte -
- fragment -**

ACTUL I. Decor unic: vila familiei Poteraș

Vila este compusă dintr-un living mare mobilat modern, în care se pătrunde pe ușa principală (din culise), dintr-un hol (spre culise) în care sunt camerele de jos, baie (spre culise), bucătărie (spre culise), terasă în spate (spre culise), scări spre etaj și etajul, unde se află alte camere (tot spre culise).

(ELENA este singura la masa din centrul livingului uriaș. Are un creion și desenează ceva. Șterge și iar desenează. E nemulțumită de ce-i iese).

(În acest timp vine dinspre holul de la parter MADAM SMARANDA. N-o observă, ci merge spre ușă. Se încălță. Apoi stă câteva secunde nemișcată, ca pe gânduri).

ELENA: Madam Smaranda, ce faceți?

M. SMARANDA: A! Tu etait ici? Drăguț, dit moi: știi cumva, plecam în oraș sau veneam din oraș?

ELENA: Plecați.

M. SMARANDA: Ești sigură? Că eu de două ori nu ies în oraș, că obosesc. Je me fatigue...

ELENA: Sigur, madam Smaranda.

M. SMARANDA: Mersi, drăguț. Mă duc un peu la biserică. A l'église... Cât e ceasul? (*Privește la ceasul de perete*). Aproape opt. Trebuie să-nceapă slujba de duminică...

ELENA: Nu-ncepe... Că azi e joi.

M. SMARANDA: Jeudi?! Ești sigură? Pfi! Și ce chef aveam de-o slujbă... Dar dacă e joi părintele Drăcea e la piață să-și vândă legumele, că are miniseră. A făcut o recoltă anul ăsta!... A! Atunci mă duc până la piață să cumpăr niște roșii de la părinte... Des tomates...

ELENA: Mergeți, madam Smaranda. Dar vedeți că la piață ați fost și ieri și ați luat o plasă de roșii. Deja au început să se strice...

M. SMARANDA: Auzi, drăguț, aflu eu ce interes ai să mă-mpiedici să ies în oraș... Și să știi că am să vorbesc cu fie-mea să te dea afară, că nu-mi placi deloc. (*Elena se amuză neostentativ. M. SMARANDA dă să se încălze. Se oprește; iar câteva secunde de reflexie*). Auzi, drăguț, știi cumva dacă plecam în oraș sau veneam din oraș?

ELENA: Veneați.

M. SMARANDA: Ești sigură? Că picioarele nu mă dor pas du tout.

ELENA: Sigură. Mergeți pe terasă să vă odihniți.

M. SMARANDA: Tu as raison. În hamac. Îmi place tare mult să mă legăn în hamac... Auzi, n-am mai văzut pisicuța aia tărcată... N-ai văzut-o? (*Merge spre terasă,*

în drum). Să știi, drăguț, că am să vorbesc cu fie-mea să-ți mărească salariul, că-mi placi tare mult.

(ELENA se amuză neostentativ și își reia desenul. În capul scărilor apare de pe holul de la etaj POTERAȘ, îmbrăcat în pijama).

POTERAȘ: Elena! Mi-ai călcat hainele?

ELENA: Da, domnu' Traian, aseară... Sunt acolo, pe umerăș, în dressing room...

POTERAȘ: Ce faci? Stai? N-ai de lucru?... Fugi și pregătește-mi niște sandwich-uri... Cu cașcaval și șunca... A! Fă-mi unul și cu salam.

(ELENA se conformează și merge spre bucătărie, aflată la parter, ieșind din scenă. POTERAȘ reintră în camera de la etaj. Pe ușa principală intră BOBBY și ULPIA DANUBIA).

BOBBY: Spune-mi și mie, cum s-au gândit ai tăi să-ți pună numele ăsta, Ulpia Danubia?

ULPIA DANUBIA: Tata e arheolog... Mare admirator al civilizației geto-dacice... (*Dar are altă problemă; se vede că e ușor traumatizată*). Auzi! Lasă asta... Sigur nu am murit?

BOBBY: Știu și eu... având în vedere că arăți ca un înger...

ULPIA DANUBIA: Merci. Iar tu ești un drac...

BOBBY: Merci și io.

ULPIA DANUBIA: Nu pot să cred: sunt vie. Mă pipăi și mă simt...

BOBBY: Dă-mi voie să te pipăi și eu... (*Pune mâna în anumite zone fierbinți ale Ulpiei. Justificativ*). Unde-s două păreri... Într-adevăr, ești vie. Te simt și eu... (*Râde zgomotos*).

ULPIA DANUBIA: Jos labelle! Râzi?! Râzi?! Tu știi că ai mers cu peste o sută optzeci la bord?...

BOBBY: Nu se poate! Doar cu atât?! Mă dezamăgesc...

ULPIA DANUBIA: Și, mai mult ca sigur, cu peste trei sute de votcă la celălalt bord...

BOBBY: Mai mult ca sigur.

ULPIA DANUBIA: La semafoarele din fața Casei de Cultură era să calci o bătrână...

BOBBY: Mi-a scăpat faza.

ULPIA DANUBIA: Noroc că ți-a scăpat și baba. Văd că nu ți-e teamă de ce ți s-ar putea întâmpla...

BOBBY: O, ba da! Nu pot dormi noaptea când mă gândesc că m-ar putea prinde Poliția. (*Râde iar*).

ULPIA DANUBIA: Te bazezi cam mult pe tăticu. Ce-ai să te faci când n-o să mai fie șeful Poliției?... În ziua de azi posturile nu mai sunt așa sigure ca pe vremuri... Cutremurele din structurile administrative sunt tot mai frecvente...

BOBBY: No problem. Mă strofoc să fiu adoptat de noul șef... Dar tu?

ULPIA DANUBIA: Eu, ce?

BOBBY: Ce sunt ai tăi? Taică-tu știu, arheolog...

ULPIA DANUBIA: De ce mă-ntrebi? Să vezi dacă ne potrivim din punct de vedere social?...

BOBBY: N-ai nimerit-o. Sincer, eu sunt curios dacă ne potrivim din alt punct de vedere...

(continuare în pag. 55)

ULPIA DANUBIA: Mai ai de așteptat până îți vei putea satisface curiozitatea asta... Dacă se va-ntâmpla!

BOBBY: A, nu vreau s-aud asta... Viața e scurtă, trebuie să ne bucurăm de ea...

ULPIA DANUBIA: Ești direct, nu glumă!

BOBBY: Sunt genul de vânător care nimerește de la primul glonț...

ULPIA DANUBIA: Ohoho! Te crezi vânătorul brav iar eu o biată păsărică ce ți-a apărut în bătaia puștii și care, conștientă că soarta i-a fost pecetluită, ar trebui să se bage chiar singură în traista cu vânat?... Scumpule, s-ar putea ca rолurile să fie inversate de data asta...

BOBBY: Adică eu să fiu vânatul? Ce-ai să-mi faci? Ai să scrii despre mine în fișuica lui Spinescu? Mă demolezi la SPIN TV? De-asta mi-ai acceptat invitația? Baby, trebuie să te dezamăgesc: lucrurile astea mă lasă rece. Am apărut pân-acum de treizecișipatru de ori în mass-media, atât locală, cât și națională. Iar pe blogulugogu nici nu am mai ținut socoteala... Și, crede-mă, nu în rol pozitiv. Nu mă afectează...

ULPIA DANUBIA: Dimpotrivă, chiar îți place să-istrici imaginea babacului.

BOBBY: Nu eu l-am pus să fie tatăl meu... Gata cu vorba!... Păzea, Ulpia Danubia, că vine El Toro Municipale! Așa sunt supranumit, nu știai?... *(O aleargă în jurul mesei, imitând un taur. Ea țipă încet, jucăuș și ferindu-se. De la etaj apare POTERAȘ, îmbrăcat la costum. Îi vede pe cei doi).*

POTERAȘ: Ce se întâmplă aici? *(Îi vede pe cei doi).* Bobby! Ulpia... Domnișoara ziarist!...

ULPIA DANUBIA: Bună ziua!

BOBBY: Babacus Copoius... Tată, la ora asta pleci la serviciu?

POTERAȘ: Lasă-ne oleacă singuri...

BOBBY: I-auzi, Ulpia... la o pauză!

POTERAȘ: Tu, Bobby... Am ceva de rezolvat cu domnișoara ziarist... pe linie profesională...

BOBBY: Bine, dar și eu aveam ceva de rezolvat cu Ulpia Danubia... e drept, pe alt gen de linie...

POTERAȘ: Bobby!

ULPIA DANUBIA: Lasă-ne singuri, Bobby! Hai, te rog! Mi-a plăcut tare mult plimbarea cu motocicletă, să știi... Dar am, într-adevăr, ceva important de discutat cu tatăl tău...

BOBBY: Știi ce, mă duc să mă culc... Mi-a pierit chef de orice, inclusiv... Mă doare și capul... E la dispoziția dumată, d-le copoi! Rezolv-o!... Pe linie profesională, desigur... *(Merge la etaj, spre camera sa).*

POTERAȘ: Ce mama lui proces-verbal, Ulpia! Nu ți se pare că întreci măsura?... Ți-am dat papucii, iar tu te dai la fiu-meu...

ULPIA DANUBIA: Unu la mână: să restabilim adevărul în legătură cu papucii. Eu am fost cea generoasă, nu tu. Doi la mână: Bobby s-a dat la mine, nu eu... Dar dacă te liniștește, nu are șanse, căci nu e genul meu. Am predilecție spre bărbații maturi...

POTERAȘ: Și cu funcții.

ULPIA DANUBIA: Sine qua non...

POTERAȘ: Ulpia, trebuie să înțelegi, ce mama lui proces-verbal. Relația noastră este de domeniul trecutului...

ULPIA DANUBIA: Din fericire... Însă vroiam să te anunț că rezultatul relației noastre este de domeniul viitorului...

POTERAȘ: Nu-nțeleg...

ULPIA DANUBIA: Într-adevăr, una dintre constatările referitoare la tine este și aceea că ești greu de cap...

POTERAȘ: Ascultă, domnișoară...

ULPIA DANUBIA: "Domnișoară"!... Nu-mi mai zici Ulpia? Ai uitat cum mă strigai în nopțile fierbinți de vară? "Ulpia Danubia, supune-te lui Traian!"... Iar eu îți răspundeam: "Cotropește-mă, centurionule, dar cu blândețe!"...

POTERAȘ: Nu-mi amintesc așa ceva... Ceea ce ar trebui să faci și tu. Ești în posesia unor amintiri care ar putea să-ți dăuneze. Și nu te baza pe forța presei, căci e abia a patra putere în stat...

ULPIA DANUBIA: Dimpotrivă, eu îmi pun mari speranțe în amintirile mele... Temelia viitorului meu este tocmai trecutul meu...

POTERAȘ: Te joci în mod periculos cu focul, domnișoară... S-ar putea să te arzi cumplit.

ULPIA DANUBIA: Nu-mi fac griji. Am trecut și prin patul Șefului Pompierilor... Bine, să te iau altfel... la spune, nu ți se pare că m-am cam îngrășat?

POTERAȘ: Nu mă interesează...

ULPIA DANUBIA: Ar trebui. Fiindcă porți responsabilitatea directă a acestui fenomen... Cucerirea Ulpiei de către Traian se va lăsa cu nașterea unui viitor românaș, cetățean UE...

POTERAȘ *(după câteva secunde; începe să râdă)*: Ha, ha, ha!

ULPIA DANUBIA: Dacă tot râzi, fă-o cu râsul tău...

POTERAȘ: Și vrei să cred că progenitura e a mea?

ULPIA DANUBIA: Progenitura, cum o numești tu, este sânge din sângele tău... Și dacă ai dubii, sunt gata să facem test de paternitate... Firește, cu consecințele de rigoare, inclusiv devoalarea către opinia publică...

POTERAȘ: Mama lui proces-verbal! Mă ameninți?

ULPIA DANUBIA: Vai de mine! Știi doar că nu sunt capabilă de amenințări... De șantaj, da, îmi mai stă în caracter...

POTERAȘ: Trebuia să-mi dau seama ce secătură ești!

ULPIA DANUBIA: Ce cuvinte grele! În relația cu femeile dovedești neconținut un comportament tipic carpato-danubiano-pontic... Sau, mai pe-ntelesul tău, un comportament mioritic... Ce-i drept, nu m-așteptam să fii un gentleman, când ești născut în Bașcani...

POTERAȘ: Bine, Ulpia. Scurt! Ce vrei?... *(Apare Elena de la bucătărie).* Sst! Îți expui pretențiile pe drum. Te conduc...

ELENA: Sandwich-urile, domnu' Traian. *(I le înmânează, într-un pachetel. Acesta le bagă în geantă).*

(continuare în pag. 56)

POTERAȘ: Mersi. Vezi că trebuie să sosească cumnatu-meu... I-ai pregătit camera?

ELENA: Da.

POTERAȘ: Hai! (POTERAȘ o trage pe ULPIA DANUBIA. Ies. Elena își reia locul la masă. Începe iar să deseneze schițe de modele de rochii. De pe scări apare încet BOBBY, în spatele ei)

BOBBY: Superb!... Elena din Troieni, chiar ai talent? Dar parcă ți-am mai spus asta...

ELENA: A! Domnu Bobby!

BOBBY: "Domnu Bobby"! Nu mă mai domni atâta... Ce naiba, suntem de-o vârstă... Și, să fie clar, eu nu sunt stăpânul tău... Urâsc sclavagismul! Jos sclavagismul! Militez pentru asta cu toată forța... Dovadă, fiul exploatatorilor invită exploatata la un suc... Ce zici?

ELENA: Acum?... Nu pot. Sunt în orele de program...

BOBBY: Ce scuză bună!... Dar azi chiar sunt refuzat în linie... Îmi miroase cumva gura? (Își suflă în palmă).

ELENA: A alcool... De ce n-o lași mai moale? Chiar îți place așa mult să bei?

BOBBY: Bună întrebare! Pe care eu nu mi-am pus-o încă... Ce superficial sunt!... E chiar posibil să nu beau din plăcere, ci din plictiseală... Asta ar fi culmea, nu?

ELENA: Auzi, am și eu o curiozitate...

BOBBY: Te rog, satisfă-ți-o!

ELENA: De ce ești strigat Bobby? Care e prenumele tău real?

BOBBY: Spre uimirea ta, Bobby provine de la... Bobby. În schimb, prenumele meu oficial este Codrin.

ELENA: Codrin?! Un nume foarte frumos. Îmi place foarte mult... De ce nu ai vrut să ți se spună așa?

BOBBY: E o poveste... scurtă, deci n-o să te plictisesc... Încă de la un an mama a decis să-mi zică toată lumea Bobby. Pentru că era îndrăgostită de celebrul Bobby, din Dallas, serial care tocmai făcea furori la TV... Așa că numele acela foarte inspirat ales apare numai în acte... A, dar să știi că mi-ar face plăcere să mă strigi pe numele meu, Codrin...

ELENA: Nu pot să te strig așa...

BOBBY: Fă-mi plăcerea, te rog!

ELENA (zâmbind): Bine... Codrin. (Cei doi râd. Se privesc destul de galeș).

(În acel moment se deschide ușa și apare un obiect mare introdus pe ușa de doi zdrahoni. Obiectul este acoperit cu o prelată. În urma celor doi zdrahoni apare DĂNILĂ).

DĂNILĂ: Gata, lăsați-o aici! (Le indică un loc din mijlocul încăperii. Cei doi așează obiectul în locul indicat). Acum treceți la faza a doua... Știți ce aveți de făcut...

UN ZDRAHON: Da, șefu! Stați liniștit... (Cei doi ies).

BOBBY: Verișoare! (Se salută cu DĂNILĂ).

DĂNILĂ: Salut, obby! Domnișoară!...

BOBBY: Ce-i aia?

DĂNILĂ: Așteaptă oleacă! (Iese. În schimb, pe ușă intră PAVELESCO, cu o gentuță mică).

PAVELESCO: Unde te duci?

DĂNILĂ (șoptit): Ursulețu! Vi l-ați uitat în portbagaj...

PAVELESCO (tot încet): Lasă-l, măi! Mai târziu...

(DĂNILĂ rămâne).

BOBBY: Unchiule! Fii binevenit!

PAVELESCO: Bobby! Trândăvești, trândăvești... Când eram de vârsta ta la o oră ca asta deja eram sătul de muncă. Ehei, vremuri grele! Eu la opște ani munceam, făceam rugby și eram, paralel, și la școală...

BOBBY: Alte vremuri, unchiule!... Dar ce-i obiectul ăla?

PAVELESCO: Obiect? Dănică, dezvelește! (DĂNILĂ dezvelește. Obiectul este nimic altceva decât statuia din bronz reprezentând pe PAVELESCO, în mărime naturală, într-o poziție demnă).

BOBBY: Uau! Unchiule, dar trebuia s-o faci ecvestră... Îți ședea bine... Călare pe cal și cu o bardă în mână, tăind răul de la rădăcină...

PAVELESCO: Bobby, nu fi ghiolban! Respectă-ți neamul... (Către DĂNILĂ). Învelește-mă la loc, Dănică!... (DĂNILĂ se execută. Către ELENA). Fătucio, mi-ai pregătit camera? Și pe-a lui Dănel?

ELENA: Da, domnule senator.

(PAVELESCO, urmat de DĂNILĂ, merg pe holul de la parter, spre camerele rezervate lor).

BOBBY: Hai la bucătărie! Am nevoie de un ness, de-ăla cum faci numai tu... Nu mă mai culc... Are dreptate unchiu... L-ai auzit, la vârsta mea muncea, făcea rugby și era paralel și la școală... Și nu minte, să știi... Era paralel.

ELENA (râde): Dar nu-l fac tare, să știi... Bei cam mult ness...

BOBBY: Ești prea grijulie cu mine. Nu merit asta...

(Merg în bucătărie).

desen de Elena-Liliana Fluture

Petre RĂU

Au fost prieteni Goethe și Beethoven?

Beethoven, cel mai mare compozitor din istoria muzicii, desigur, frecventa adesea sălile de concert, cafenelele de artiști sau birourile editurilor muzicale.

Cu privire la povestea întâlnirii dintre Goethe și Beethoven cu cortegiul imperial, Andrei Cornea susținea în cartea sa intitulată "Noul - o poveste veche" (Ed. Humanitas, București, 2008) că Goethe era un om al trecutului care face reverențe unei ordini universale, un individ aplecat spre permanent spre recunoașterea tradiției, în timp ce Beethoven, dimpotrivă, sfida toate regulile, le încălca fără prea mari scrupule, interpreta mereu rolul rebelului, al omului modern.

În aceste condiții au putut fi prieteni adevărați cei doi titani ai începutului de secol XIX? Goethe și Beethoven s-au întâlnit pentru prima dată în vara anului 1812, la Teplitz, o localitate balneară, în prezent o localitate din Cehia, prin intermediul unei bune prietene Bettina von Arnim (născută Brentano).

Critica îl consideră de Johann Wolfgang Goethe drept cel mai important scriitor al Germaniei, trăind într-o perioadă de glorie a romantismului german. Însă mulți nu știu că el s-a impus și prin contribuții însemnate în domeniul științei, fiind în dese ipostaze, pe lângă un cunoscut critic și teoretician al literaturii și artei, un adevărat geolog, botanist, anatomist, fizician sau istoric al științelor.

Încă din copilărie Goethe a luat lecții de muzică. Dar lui i-a fost dat să devină un adevărat monument cultural al Germaniei, iar ca scriitor a fost adulat și invidiat de admiratori din întreaga lume. Beethoven însuși, dar și Schubert și alții, au pus pe note multe din poemele de dragoste ale lui Goethe.

Prin contrast, viața lui Ludwig van Beethoven a însemnat o grea încărcătură de suferințe, traversând adevărate crize de disperare, în special în fața infirmității pe care avusese grijă să și-o mascheze suficient de bine în primii ani, dar care a ieșit la iveală în primăvara lui 1801. S-au scris multe lucruri - și nu se știe nici azi cât este adevăr și cât este legendă - despre caracterul său taciturn, de om închis, aproape impenetrabil, despre lipsa de menajamente cu care îi trata pe cei care îi erau antipatici etc. Dar se spune adesea la fel de apăsător că era taciturn, dar și volubil, închis și impenetrabil cu unii, dar sincer până la candoare cu alții. Nu s-a sfârșit însă niciodată să dea glas opiniilor sale, să se manifeste ca un consecvent adversar al opresiunii și nedreptăților de orice natură.

Beethoven îl considera pe Goethe „*luceafărul literaturii germane*”, așa cum obișnuia uneori să-l numească. DE fapt, Goethe era pentru el scriitorul pe care îl admira cel mai mult. Această admirație părea una sinceră, așa cum reiese dintr-o declarație cu referire la fanfaronada celor din suita imperială care reușea să-l irite de multe ori pe compozitor: „*Când*

Goethe și cu mine suntem împreună, domnii aceștia trebuie să simtă măreția noastră”.

Cu doi ani înainte de a-l întâlni personal pe bardul de la Weimar, Beethoven i-a închinat câteva lieduri și a compus uvertura Egmont - inspirată din piesa cu același nume, susținând că a făcut asta „*numai din dragoste pentru poezia sa, care mă face fericit*”.

Goethe era cu două decenii mai în vârstă decât Beethoven. Și totuși, nu diferența aceasta semnificativă de vârstă i-a împiedicat pe cei doi să lege o veritabilă și traică prietenie, ci mai degrabă caracterele lor mult prea deosebite.

Spirit rafinat, cunoscător complet al codului bunelor maniere din epoca sa, cu tactul și finețea gesturilor unui adevărat diplomat de carieră, Goethe nu putea accepta cu ușurință purtările lipsite de orice convenționalism ale lui Beethoven, comportamentul lui impetuos care deseori evidenția mai degrabă impolitețea decât gentilețea. Cu toate acestea, Goethe era impresionat de personalitatea și talentul autentic al compozitorului. Însă, așa cum o și mărturisea, uneori era de-a dreptul intrigat și incomodat de tumultozitatea personalității acestuia. Adresându-se unui critic muzical al vremii, după ce împreună îl ascultaseră pe Beethoven cântând la pian, poetul și-a manifestat condescendența, dar și nelineștea sa, astfel: „*Talentul lui m-a uluit. Dar este o personalitate eminamente rebelă și de fapt nu greșește atunci când găsește că lumea este detestabilă... E foarte scuzabil și merită să fie foarte compătimit, pentru că auzul îl părăsește, lucru poate mai puțin dăunător pentru creația sa muzicală, cât pentru contactele lui cu societatea. Taciturn din fire, infirmitatea îl face și mai închis în sine*”.

În mod paradoxal, Goethe nu a lăsat, nicăieri în scrierile sale, vreo urmă că l-ar fi cunoscut pe Beethoven. Unii biografi ai scriitorului argumentează că acesta s-ar fi temut cumva de muzician, a cărui furtunoasă creație îi tulbura o seninătate dobândită cu mare trudă și cu prețul a nenumărate renunțări. De altfel, în acest sens se invocă și o mărturie a compozitorului Mendelssohn-Bartholdy în care relatează că genialului creator al lui Faust nu-i făcea deloc plăcere să aducă vorba despre Beethoven, chiar și l-a câțiva ani după moartea acestuia.

Se mai povestește că Goethe s-a lăsat foarte greu convins să meargă la un concert în care se interpreta Simfonia a V-a (a Destinului). Cel care afirma cândva despre Beethoven că „*nu am văzut niciodată un artist mai concentrat, mai energic și mai sensibil*”, înfiorat fiind de începutul dramatic al compoziției muzicale la care asista, s-a trezit în timpul concertului comentând în șoaptă: „*E o muzică în același timp grandioasă și dezlănțuită: ai impresia că sala este pe punctul să se năruie*”, iar la finalul primei părți, palid la

(continuare în pag. 64)

Maria TIRENESCU

PĂTURILE

Încheiasem cu bine clasa a V-a. Mă aștepta o vacanță pe care o voiam cât mai interesantă. Și am avut această șansă.

Mama a plecat să însoțească un grup de elevi în tabără la Eforie. L-a luat și pe Doru. Am rămas cu Nina „să avem grijă” de tata. Trebuia să facem curat, să facem mâncare, să fim atente la modul în care ieșim în lume... Eram destul de mari, dar aveam nevoie de puțin ajutor.

Tanti Tulbu, vecina de scară, îi promisese mamei că ne ajută. Dar noi aveam experiență. Mama ne antrenase în treburile casei. Așa că, aveam ambiția să facem singure și mâncare.

Vinerea era zi de lapte (o femeie din Bășcoiei ne aducea lapte și smântână). Ne-am gândit să facem pături. Știam că tata va fi încântat.

Nu mai făcusem mămăligă. Dar nu ni se părea greu. Am aprins focul în soba din bucătărie, am pus o oală cu apă și, când aceasta s-a încălzit, am pus sare. Apoi, am adăugat făina de mălai câte puțin, cum o văzusem pe mama, amestecând cu făcălețul. La un moment dat mi s-a părut că e prea multă apă. Am luat din apă. Am amestecat mai departe. Acum compoziția era prea groasă și mă temeam să nu se prindă de fundul oalei înainte de a fierbe mălaiul.

- Nina, adu-mi puțină apă!

Am turnat puțină apă rece în oală. Am adăugat și puțină sare.

Iar aveam o problemă. De data asta era prea moale și ar fi durat mult timp să devină potrivit de tare. Am luat din apă... Apoi, am adăugat.

După mai multe manevre am hotărât că mămăliga e gata. Am răs amândouă și ne-am îmbiat una pe cealaltă să gustăm. Dar nu am gustat. Am continuat să facem păturile.

Într-o cratiță am pus puțin ulei, un strat de mămăligă, unul de brânză de burduf, apoi mămăligă, brânză... Deasupra am pus smântână din belșug. Apoi am băgat cratița în cuptor, așa cum o văzusem pe mama..

Așteptam, glumind pe seama talentului nostru de gospodine. La un moment dat tanti Tulbu a bătut la ușă.

- Ce faceți, fetelor?
- Am făcut mâncare.

- V-a reușit?
- Imediat vine tata și mâncăm. Dacă vreți, gustați! - spun eu. Și-i dau doamnei o furculiță.

Păturile arătau îmbietor. Doamna Tulbu ia puțin, suflă, gustă, apoi mai ia puțin... Nu spune nimic. Noi ne uitam când la ea, când ne aruncam priviri pe furie. Știam cum a decurs procesul de fierbere a mămăligii.

După un timp de deliberare, auzim verdictul:

- Ați făcut o mâncare foarte bună. Credeam că nu vă pricepeți, dar chiar e foarte bună mâncarea voastră. Și mai luă o dată din cratiță.

- Ai văzut, Nina, că e bună?

- Trebuia să fie bună!

Vecina a ieșit voioasă. Noi ne-am abținut până când ea a închis ușa apartamentului său. Apoi, am luat câte o furculiță și am început să o imităm. La început cu grijă, apoi cu curaj. Mămăliga cu brânză chiar era bună.

În timp ce râdeam, a venit tata. Ne-a întrebat de ce suntem atât de vesele. I-am servit, cu un aer serios, masa și, când l-am văzut că ne laudă, am prins curaj. I-am povestit tot ce am pățit, insistând pe faza cu gustarea preparatului.

- Chiar dacă mămăliga nu era destul de fiartă, cât timp a stat în cuptor, mălaiul s-a umflat destul. Păturile voastre sunt foarte bune.

Prima zi de preparare a prânzului a fost o experiență reușită. Aceasta ne-a dat curajul să mai încercăm să facem și altele. Au urmat budincile în fiecare zi de marți și clătitele cu brânză de vaci. Dar de primele pături ne-am amintit peste ani, revăzând scena în care doamna Tulbu a gustat din „preparatul” nostru.

(urmăre din pag.31)

- Dar eu te-am îngropat, ți-am făcut toate pomenirile. Și copiii au plâns la căpătâiul tău. Care-i misterul, doctore?

- Misterul este dezlegat. La accident, cei de la descarcerări au schimbat niscaiva haine ale celor două victime și dumneavoastră ați înmormântat-o pe victima care a fost, Dumnezeu s-o ierte, măcelărită. În schimb, Maria, mama Maria pe care-am tratat-o cu mult drag, după un an și-a revenit. Încet, încet și-a amintit cum o cheamă, cine-i este soțul, cine-i sunt copiii. Azi s-a împlinit anul.

Telefonul sună.

- Poftim, intrați. Iată, sunt copiii și nepoții dumneavoastră, dar și cumnații, cumnatele și nepoții mei, chiar și soțul meu, Cristi. Mama Maria a binecuvântat căsătoria noastră. Dumneavoastră sunteți...

- Fata mea, poți să-mi spui tată?

- Sigur! Programul s-a terminat. Trebuie să-mi cunosc familia.

Melania CUC

DANSUL INOROGULUI Elogiul Melanholiei

Apărută în ediție de lux la Editura «Semne», în primăvara anului 2010, cartea cu poeme domnești, pe care ne-o dăruiește poetul **Theodor Răpan**, este un mirific labirint prin care transcendența metaforei scapă din gravitatea a ceea ce am fost învățați să denumim „*timp fizic*”.

Învrăjbirea vorbelor, domolirea lor, - tot acel fastuos colorit al unui „*A fost odată ca niciodată*” - basm dublat de pojghița tot mai subțire de realitate, - cartea poartă colb de aur pe file. Povestea personalizată, mitul și ridicarea textului la rangul de Artă, - toate sunt doar detalii ale unui întreg prin care talentatul Poet umblă fără clintire, ca și cum **cotidianul** nici nu mai există.

Într-o perioadă în care literatura din colțuri diferite de lume se globalizează, se toacă și se realcătuiește într-un fel de „puzzle” metaforic, din ce în ce mai rar întâlnești poeți născuți, nu făcuți în paginile revistelor. **Theodor Răpan** ne demonstrează că a fi original este egal cu aceea simplitate celebrată de cei aleși.

Poeemele, în pereche, stratificate pe falii și în stiluri evidente, voit diferite, stau ca domnițele din dedemulturi, în oglindă.

Dansul Inorogului nu este o carte care se cere citită pe peronul gării, nici în tramvai, nici când nu ai răgaz pentru clipa de taină. Este Cartea care își are locul pe noptieră, de acolo unde o ridici și... în lumina difuză te lași dus cu mintea și inima într-o lume dispărută în spuma sidefurilor unui Răsărit prin care însuși Cantemir umblă pe vârful botinelor.

“**Cântul lui Teleor**” (Teleorman / Deliorman / Pădurea Nebună) - text prefirat cu solzi smulși de pe cuvintele vechilor hrisoave - este un imn pentru Libertate, un exercițiu repetat dinaintea zilei în care autorul așază și Inorogul și Arlechinul în fața viitorului cărții sale. Povestea poate să înceapă!

Bine, rău, intrigă și frumusețe diafană, - paginile următoare mustesc de magie și mierea vorbelor se decantează în sintagme pe care, pentru a le prinde înțelesul, trebuie să le citești o dată, de două ori, de câte ori simți că ți-e foame și sete de neînțelesuri.

Eroii sunt ca și vii în codrul cel de frasină, sunt entități distincte, dar care își duc dansul laolaltă în hieroglife și arabescuri fantastice. Doar valorile umane, intangibile, rămân la locul lor, cum Soarele și Luna stau pe firmamentul Cerului fără teama de nimicnicie.

Prin Yggdrasil, codrul poematic, lupta pentru bine, frumos și pentru inima Arunei se dă pe viață și pe moarte, cavalereste.

Un rătăcitor atemporal, un cheltuitor de frumuseți demult apuse - , autorul cărții de față a plonjat în poveste, devine el însuși personaj, după cum glăsuiește: „*Pun 10 cărți din 22 toate! Porunca lor în mine mă străbate! Arcana mare sufletul cunoaște și doar lumina minții o împarte!*”

Vina de a simți plăcerea lumii este un capitol de carte de o dulce durere umană, zbaterea bărbatului îndrăgostit, între lumea reală și cea de dincolo de ceața imaginației devine o geografie a sufletului, chiar dacă uneori, **Theodor Răpan** ne plimbă pe sub un cer de stele reci.

Cu mască sau fără mască, iubirea își face jocul până la capăt! Într-un dans, ca și ritualic, prin poeme separate - sau unite între ele de ilustrația fabuloasă a **Aurorei-Speranța Cernitu**, - **Theodor Răpan** duce firul basmului său până la capăt. Asistăm fără voie la inițiere masculină la care participă martori, personaje mai mult sau mai puțin mitice.

Senzualitatea clipei, în care dragostea pare aproape luminează, este redată cu finețe, eleganță și în culori voievodale.

O carte de duminică la amiază! O carte de artă și pentru care autorul, dar și ilustratorul merită toată admirația noastră!

Aruna - zeița cu degete trandafirii, Arlechinul și cărțile de tarot, cele câteva măști ale zeiței (femeii iubite), mirajul și cavalerul puternic... tot zeități și tristeți, Melanholia cu Daimonul care veghează creația însăși, - sunt tot atâtea motive pentru care autorul acestei cărți unice să ardă pe rugul primordial, să-și mistuiască patima de cavaler rătăcitor prin focul creației.

Lucrarea, ca un remember al **Epocii Luminilor**, un soi de dans al lebedei pe luciul părelnic de apă - așa mi se arată cartea cu poemele îngemănate peste pasta vopselurilor - carte pe care **Theodor Răpan** a adus-o ca pe un omagiu al cavalerismului vechi, într-o lume modernă, adică... bezmetică și totuși, frumoasă!

Poeeme selectate de pe cenaclul online
“**NODURI ȘI SEMNE**”
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Bogdan ILIN

Iertare

Aș vrea un Rai în care să pot greși,
nu-mi promite inocența!
Pământul m-a binecuvântat cu vină,
nu vreau să uit regretul
nici melancolia morții.
Fă-mă una cu țărâna
să-i învăț pe alții dorul;
dă-mi coasa și îmbracă-mă în negru
și voi crește-n suferința lor.
Nu-mi doresc eternă reverie
ci o viață următoare
să învăț a greși perfect,
să primesc perfecta iertare.

Mihaela NECULCEA

Înapoi

Lu-lu, lu-lu, lu-lu,
timp frumos întors pe dos,
regăsite-ar relele,
mâncași-ar surcelele,
să te văd, să te aud,
să-ți cânt dorul început...

Se vede pășind pe stradă, atât de mică în comparație cu tot ce este în jur... și strada pare atât de lungă, încât nici ea nu știe cum, dintr-o dată lacrimile încep să-i curgă șiroaie pe față, ea le șterge cu pumnii, smiorcându-se din ce în ce mai tare și sunetul propriului plâns îi dă senzația ciudată că n-ar mai fi singură.

Peste drum observă printre lacrimi, două femei care discută între ele și o privesc în treacăt ca pe cineva care a deranjat inutil liniștea de amiază a străzii, așa că își domolește plânsul și trece mai departe, căutând să dispară mai repede din raza lor vizuală. Și apoi, cu uimire și încântare, întâlnește în drum o ciușmea turcească, la care este lumea adunată și multă animație, așa că pașii i se opresc singuri ca să poată privi pe îndelete tot ce vede. Dar, pe neașteptate, în fața ei apare un călăreț pe un cal uriaș care, observând în ultima clipă năpârstocul ce-i stă în cale, își strunește calul brusc, iar acesta se ridică pe picioarele din spate nechezând. Ochii Anei se dilată de spaimă, dar tace și nu se poate mișca din loc. Însă călărețul coboară din șa și se apropie de ciușmea și are în mâinile murdare un săpun atât de trandafiriu... care se umple de clăbuci murdari, observă ea, simțind o părere de rău pentru că, ceea ce o fascina, devine dintr-o dată... banal.

Într-un târziu, pașii Anei se urnesc mai departe și ajunge la găzărie unde totul este pustiu. Privește, nevenindu-i să creadă ceea ce vede și fără să mai aibă puterea de a suspina, cu spaima înnodându-i-se în gât, se întoarce pe drumul spre casă trecând pe lângă un gard pe care, cocoțați, mai mulți copii strigă de zor în gura mare privind-o cu obrăznicie:

- Burtă goală, bagă-n oală și o fierbe și-o mănâncă!

Le aruncă cu coada ochiului o privire, întrebându-se dacă nu cumva ei îi sunt adresate cuvintele ce-i par de ocară, dar fiindcă nu se știe o "burtă goală", trece mai departe, prefăcându-se că nu-i aude. Și uite, la câțiva metri mai jos, în fața ei, două femei, una mai tânără și alta mai bătrână, ducând două fete care seamănă între ele ca două picături de apă, o observă și, agităndu-se în jurul ei ca niște cloști, fără s-o mai întrebe nimic pe Ana care deja este amuțită de uimire amestecată cu spaimă în fața avalanșei de evenimente care o asaltează, decid să o ia la ea acasă.

Din filmul rămas fragmentar în amintire apare scena în care femeile le piaptână pe rând pe cele două fete și pe ea, și pieptenele se încâlcește în păr și doare și fetele vociferează, așa că cea care pare să le fie bunică le ceartă, atrăgându-le atenția asupra comportamentului "frumos" al Anei care acceptă totul în tăcere, deși o doare și pe ea. Abia acum Ana își dă seama cu uimire că nu a scos nici un scâncet și se miră în sinea ei că a obținut așa de ușor lauda la care nu se aștepta și cu care nu era obișnuită, doar... tăcând. Apoi ies cu toate iar pe stradă și parcurg drumul în sens invers, până ajung la răscrucea la care Ana își recunoaște strada și dintr-o dată le vede, pe mama și pe bunica, stând în mijlocul străzii și privind neliniștite și neajutorate...

Nimeni nu a certat-o atunci, mai ales că femeile care au adus-o, i-au lăudat... cuminenia.

Trimisă apoi să-și facă somnul de după-amiază în semiîntunericul din încăpere, Ana se ghemui în poziția sa preferată și, legănându-și capul pe pernă până începu să amețească, închise ochii - jaluzele dintre ea și această lume copleșitoare - adormind. Și somnul o cuprinse în brațele sale ocrotitoare, legănând-o până la începutul... următoarei runde.

(urmărire din pag. 13)

Dacă viitorul ne va oferi limba universală? Iată o întrebare aparent fără răspuns, dar care ne motivează în visul umanității, un vis care se infiltrează în realitate, așa cum apa se scurge în nisip și, laolaltă, formează liantul zidului în care personalitățile noastre sunt doar niște cărămizi.

Globalizarea și Internetul... Teme de discuție pe forumurile de tot felul dar și în aulele universităților celebre, sunt percepute de autorul cărții de față ca o mutație ce ne sperie dar care ne și atrage hipnotic. Cu date certe, prin studii persoane sau preluate din surse de încredere, autorul nu se joacă de-a ghicitul în cafea, - leagă firele rețelei informatice actuale, pune în context istoricul fenomenului și privește viitorul Limbajului universalis cu convingerea că toate își au rolul lor bine definit. Progresul tehnologic și Limbajul sunt două lonje cu care acrobatul, omul contemporan, merge pe sârma prinsă deasupra unei arene din care "leii" puterii politice își cer partea lor din curajul zburătorului. Sacrificiul omului de știință, a filosofului: a gânditorului.

Petre Rău ne oferă necondiționat informație, cartea sa este ca un terminal de computer și noi putem alege ceea ce ne interesează, - putem fi liber-arbitrul care optează pentru partea plină sau... partea goală a paharului.

În acest sens, autorul cărții și-a găsit eșantionul de cititori care sigur nu vor moțâi cu cartea în mână, odată ce au citit primele pagini. Incitantă. Bine scrisă. Inteligentă. Iată doar trei repere care, cu o promovare americanăască, De Lingua Universalis ar putea ajunge un best seller. Pentru mine va rămâne printre puținele cărți bune pe care am avut bucuria să le citesc în ultima vreme.

Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți
Și aduce daruri multe
La fete și băieți.

Din bătrâni se povestește
Că-n toți anii, negreșit,
Moș Crăciun pribeag sosește
Niciodată n-a lipsit.

Moș Crăciun cu plete dalbe
Încotro vrei s-o apuci
Ți-aș cânta Florile dalbe
De la noi să nu te duci!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!

Bucuria fulgilor de nea, ca și amintirea
copilăriei, ne poartă pe aripi de vis spre o
lume plină de jucării și lumină. Moș Crăciun
s-a născut demult, acum multe sute de ani,
nici nu mai vrem să știm când și unde
anume. Dar, ca o magie, apare în fiecare an
în clinchetul suav al zurgălăilor.

În seara de Ajun cadourile de sub brăduțuț
împodobit și zăpada proaspăt așternută ne
descrețesc frunțile. Cei mici se bucură de
Lumina care coboară din cer. Crăciunul este
o Sărbătoare a Vieții pe pământ.

Numele lui Moș Crăciun în alte țări

Afganistan: **Baba Chaghaloo**
Africa de Sud: **Vader Kersfees**
Albania: **Babadimri'**
Armenia: **Gaghant Baba**
Austria: **Christkindl**
Brazilia: **Papai Noel**
Bulgaria: **Diado Coleda**
Canada: **Santa Claus**
Chile: **Viejo Pascuero**
China: **Shengdan Laoren**
Croatia: **Bozicnjak**
Danemarca: **Julemand**
Egipt: **Papa Noël**
Estonia: **Jouluvana**
Finlanda: **Joulupukki**
Franta: **Père Noël**
Germania: **Weihnachtsmann**
Grecia: **Aghios Vassilis** (pune darurile sub brad în
noaptea de 31 decembrie)
Hawaii: **Kanakaloka**
Hong Kong: **Sing dan lo ian**
Iran: **Baba Noel**
Irlanda: **Daidí na Nollaig**
Italia: **Babbo Natale**
Japonia: **Hoteiosho**
Letonia: **Ziemassvētku vecītis**
Lituania: **Kaledu Senelis**
Malta: **San Niklaw**
Marea Britanie: **Father Christmas**
Maroc: **Black Peter**
Norvegia: **Julenissen**
Olanda: **De Kerstman**
Polonia: **Święty Mikołaj**
Portugalia: **Pai Natal**
Rusia: **Ded Moroz**
Serbia: **Deda Mraz**
Slovenia: **Božicek**
Spania: **Papá Noel**
Statele Unite: **Santa Claus** (zboara pe cer într-o
sanie trasa de opt reni), iar pe doamna Craciun o
cheama **Jessica Mary Claus**
Suedia: **Jultomten**
Turcia: **Noel Baba**
Ungaria: **Mikulás**
Uruguay: **Papá Noel**

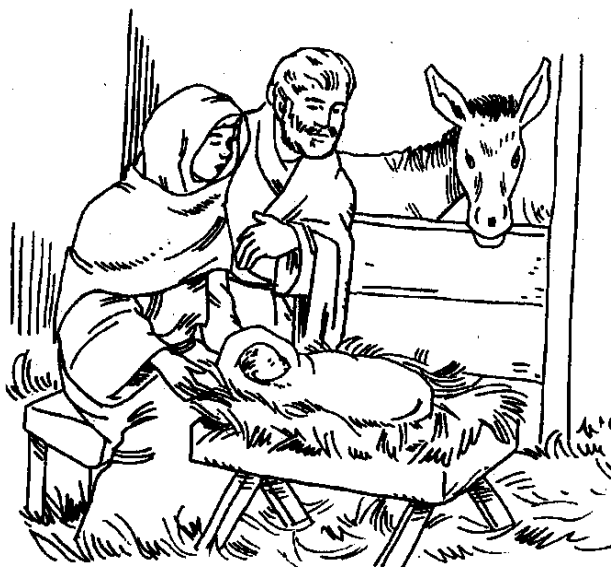

Din cer senin

Din cer senin, un cor divin
Se-aude lin cântând
Păstori cu har, pe culmi apar,
Albi miei în dar ducând.

O stea din zări, veghind cărări,
Spre depărtări arzând
Conduce magi, cu daruri dragi,
În albi desagi ducând.

Și-un prunc plâpând, cu chipul blând,
Stă surâzând, tăcând
Din cer senin, un cor divin
Se-aude lin cântând.

Semnificațiile și simbolurile ornamentelor pomului de Crăciun

Ne-am obișnuit ca în fiecare an să ne împodobim bradul de Crăciun cu tot felul de ornamente care mai de care mai haioase și mai sclipitoare. Crăciunul este sărbătoarea cadourilor, a păcii și a liniștii sufletești. Fiecare dintre noi are un stil personal de a-și orna pomul de Crăciun, dar nu toți cunoaștem semnificațiile și simbolurile ornamentelor de Crăciun. Beculețe colorate, betea-lă, confetii, bomboane, nuci, instalații luminoase (mai nou și muzicale), lumânările atârnă pe ramurile pomului, dându-ne un sentiment de bucurie și împlinire. Pe lângă aceste decorațiuni există unele ale căror simboluri ne fac să acordăm o mai mare importanță decorării casei și bradului de Crăciun.

Vestita *coroniță* de Crăciun, ornament originar din Europa, agățată pe ușile caselor, simboizează sănătate și noroc. Forma circulară simboizează natura veșnică a dragostei care nu pierde niciodată. Ea poate fi ornată cu fundițe, globulețe sau conuri de brad vopsite în argintiu sau auriu.

Vârfurile bradului de Crăciun în formă de stea simboizează noroc și realizarea tuturor visurilor. *Steaua* are o semnificație religioasă, amintind de cea care a apărut pe cer la nașterea lui Isus.

Vâscul este planta cu cea mai veche tradiție în sărbătorirea iernii. Ea este folosită în ornarea casei având puteri tămăduitoare. La unele popoare simboizează pace și armonie. Sărutul sub vasc aduce armonie și înțelegere și face mai puternică iubirea din cuplu.

De ce decorăm bradul de Crăciun?

Obiceiul provine probabil de la egipteni, care își orna casele cu frunze de palmier în ziua solstițiului de iarnă. Obiceiul a fost preluat de romani, care au folosit în locul palmierului brazii. Dar povestea începe cu adevărat prin secolul al VII-lea, când un călugăr din Devonshire a venit în Germania pentru a răspândi cuvântul Domnului. Legenda spune că s-a folosit de forma triunghiulară a bradului pentru a simboliza sfânta treime. În Europa secolului al XII-lea, cu ocazia Crăciunului, bradul era atârnat de tavan cu vârful în jos!

Se pare că bradul a fost decorat pentru prima dată la Riga în 1510. La începutul secolului al XVI-lea, Martin Luther a decorat bradul cu lumânări, pentru a le sugera copiilor săi sclipirea stelelor de pe cer.

La mijlocul sec. al XVI-lea, apar în Germania primele târguri specializate în vânzarea de cadouri, de obicei mâncare sau obiecte de folosință practică.

Figurile modelate de brutari din pâine, care apoi erau agățate în brad ca ornamente, aveau mare trecere. Se păstrează în acest sens mărturia unui vizitator al orașului Strasbourg în 1601. El descrie brazii decorați cu astfel de figurine, cu acadele și ornamente din hârtie colorată. Încercătura biblică atribuia bradului astfel împodobit simbolul pomului paradisului, al belșugului, al cunoașterii și al inocenței.

Beteala a fost inventată în Germania pe la 1610. În acea vreme nu era numai argintie, era chiar din argint! Au fost inventate mașini pentru obținerea unor folii subțiri. Argintul era durabil însă oxida repede, astfel că au fost încercate diverse aliaje de plumb și cositor, dar produsul era atât de greu, încât se rupea sub propria greutate. Astfel încât, argintul a fost folosit până la mijlocul secolului al XX-lea.

În Marea Britanie obiceiul bradului de Crăciun a pătruns prin negustorii germani stabiliți în Anglia, care obișnuiau să-și decoreze casele de sărbători.

Decorația bradului constă în beteală din argint, lumânări și mărgelă, toate produse în acel secol XVII în Germania și Europa de Est. Obiceiul cerea ca fiecare membru al familiei sau invitat să aibă câte un mic brad așezat pe masă în dreptul lui, cu cadourile alături. În 1846, Regina Victoria și Prințul Albert (de origine germană), apar în "Illustrated London News", împreună cu copiii, în jurul bradului de Crăciun. Popularitatea familiei regale face ca obiceiul să se răspândească iute

printre supuși. Bradul a devenit "la modă" nu doar în insulele britanice, ci și pe coasta de est a Americii.

Decorațiile erau de o mare varietate, fiind manufacturate "în casă". Tinerele doamne petreceau ore decupând fulgi de zăpadă și stelute, împăturind pliculețe pentru cadouri și coșulete de hârtie pentru dulciuri. Ansamblul era completat cu mărgelă și beteală din argint produse în Germania, împreună cu îngerii ce urmau să stea în varful bradului. Lumânările erau des așezate în inele de lemn.

În spațiul mediteranean nu a fost prea mare interes pentru brad, preferându-se scene biblice așezate pe platforme triunghiulare, bogat ornamentate.

În America, bradul de Crăciun apare pe la 1747, în comunitățile germane din Pennsylvania, dar se răspândește abia odată cu dezvoltarea comunicațiilor, în secolul XIX.

În 1882 este patentat becul electric, iar în 1892 el este adaptat pentru pomul de Crăciun. Tot în această a doua jumătate a secolului al XIX-lea, obiceiul împodobirii bradului la sfârșit de an pătrunde dinspre nord și pe teritoriul actual al României. Obiceiul s-a suprapus peste cel al butucului de Crăciun. Ritual azi dispărut, dar atestat încă de la romani, butucul de Crăciun, un trunchi de brad tăiat (jertfit) și ars pe vatră în noaptea de 24 spre 25 decembrie.

Secolul XX aduce un val de noutăți: După 1918, din cauza problemelor de export, Germania nu mai este principalul furnizor de decorații. Locul său este luat de Japonia și SUA.

În 1930 brazii de mari dimensiuni sunt amplasați în locuri publice. La mijlocul anilor '60, ideile moderniste se răsfrâng și asupra pomului de Crăciun. Brazii din aluminiu argintiu, importați din America, sunt foarte la modă. Aceștia nu necesitau alte decorații decât sursele de lumină colorată care se reflectau multiplu pe crengile argintii.

În anii '70 apar brazii artificiali cu aspect foarte realist.

Spre sfârșitul anilor '90 decorarea bradului se întoarce spre ideile Victoriene, dar cu teme și concepte noi.

Nu se știe însă ce ne va rezerva mileniul trei.

Pagini realizate de Elena-Liliana FUTURE și Antoaneta DOBREANU

Septembrie - Decembrie, 2010

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Viorel Bucur* – **Golul din mine**, poezii, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2010
- ❖ *Marin Moscu* – **Calea pustie**, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, 2010
- ❖ *Titi Damian* – **Umbra**, roman, Editura Omega, Buzău, 2008
- ❖ *Melania Cuc* – **Dantela de Babilon**, roman, Editura Nico, Târgu-Mureș, 2009
- ❖ *Melania Cuc* – **Femeie în fața lui Dumnezeu**, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2007
- ❖ *Melania Cuc* – **Fructul oprit**, roman, Editura Karuna, Bistrița, 2006
- ❖ *Melania Cuc* – **Șotron**, tablete, Editura George Coșbuc, Bistrița, 2005
- ❖ *Clelia Ifrim* – **Cui aparține ziua de ieri?** Editura Universitară, București, 2010
- ❖ *Andrei P. Velea* – **Gimnastul fără plămâni**, versuri, Editura Centrului Cultural Dunărea de Jos, Galați, 2010
- ❖ *Gheorghe Andrei Neagu* - **Arme și lopeți**, povestiri, Editura Zedax, Focșani, 2010
- ❖ *Valeriu Valegvi* – **Istории înainte de marele circ**, versuri, antologie bilingvă, Editura Opera Magna, Iași, 2010
- ❖ *Petre Rău* – **Insomniac 1001**, panseuri, Editura InfoRapArt, Galați, 2010
- ❖ *ASPRA* – *Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice* – **Simfonia cuvintelor**, volum colectiv, Editura InfoRapArt, Galați, 2010
- ❖ *Nicolae Mărunțelu* – **Alerg după o stea**, versuri, Editura InfoRapArt, Galați, 2010

(urmare din pag. 57)

față, a părăsit definitiv sala. La cina care a urmat în aceeași seară nu a vorbit aproape deloc. Unii biografi susțin că de atunci marele poet nu a mai vrut să asculte niciodată muzica marelui compozitor.

În fine, am putea spune că, cei doi titani ai creației universale, au fost legați mai degrabă printr-o admirație reciprocă decât printr-o prietenie autentică. Iar dacă au existat între ei mici neînțelegeri, cu siguranță că ele nu au afectat deloc desăvârșirea operei lor. Amândoi au cunoscut forța geniului, au stăpânit cu prisosință duhul naturii împrumutând din puterile ei ascunse. Și, așa cum însuși Beethoven o mărturire contemporanilor săi: *“Nu există nimic mai frumos decât să te apropii de dumnezeire și să răsfrîngi lumina ei asupra neamului omenesc”*.

(urmare din pag. 42)

După peste două sute de pagini de zbatere pe litera cu greutate palpabilă, tipărită, Salvomir conchide, descoperind că... ZBORUL este doar... un cântec fără început și fără sfârșit. Superb.

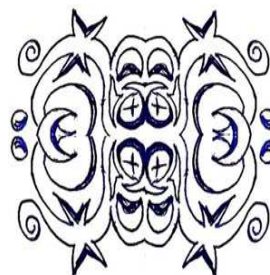
Încrezător în steaua sa, aici, scriitorul își desăvârșește misiunea pentru care este conștient că a fost trimis pe Pământ.

“Zbor căzut între aripi” este cartea unui om religios care face parte din contingentul Mileniului Trei. Este manifestul unui spirit liber-cugetător care se convinge că... Zborul are un nume și Numele Lui este Dumnezeu.

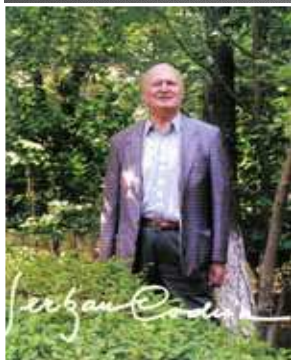
Avem o carte care se citește în strună dar și pe iarba verde, o carte care arde prin ideea ce se desprinde din fiecare pagină, și prin spațiul dintre cuvinte. Este un motiv bun să ne oprim, să citim, să medităm la acel “semn de carte” pe care fiecare dintre noi se cuvine să-l așezăm între paginile cărții vieții personale.

Zborul omenirii nu a căzut între aripi! Titlul cărții este un avertisment, o metaforă din care, odată înțelegând-o, suntem mai înțelepți, mai demni de aventura cunoașterii și credem cu tărie că, da, avem deja aripi.

Felicitări, Slavomir Almăjan!

desen de Elena-Liliana Fluture

Șerban CODRIN

MĂRTURISIREA POETULUI ȘI ÎNCEPUTUL CĂLĂTORIEI (I)

(Din volumul "Testamentul din strada Nisipuri")

INFERNUL

(Născut prin eforturile mamei sale și ajuns în al nouălea lustru de viață, murdar de cerneală pe mâini, căci așa este poetul, murdar pe mâini, tocmai se afla într-o febrilă căutare. Dintr-o inexplicabilă întâmplare sau, din contra, dintr-o nefericită coincidență, l-au întâmpinat niște abominabile fiare, dar mai cu seamă omul Virgil, cu o bună dispoziție atât de euforică, încât, pentru a evita cu subtilitate, în orice caz, un obstacol esențial, s-au prăbușit amândoi peste o vechitură de poartă tocmai la marginea unui tărâm lugubru. Așadar, era într-o seară).

Rătăcit printre zilele și nopțile veacului, fără să mai amintesc zorile, amiezile, vecerniile, amurgurile, mijirile și câte or mai fi,

În cea mai fioroasă pădure, hercinica sylva, asupra mea se năpustiră trei dihănii apocaliptice,

Capra vecinului, ursul bătrânului fochist Faulkner și ghepardul principelui Lampedusa.

Cum n-am observat prea bine din vina sperieturii, se pare că tripleta era cu totul alta, pe lângă vaca-de-pestegard a săracului mă amenințau cu oroare motanul pufos al detectivului Arthur și morsa din mustața bardului Leonid, mai mult profitorul întunecatului birt "Pe țarmurii Stixului" decât proprietarul unei cărți de vise pe aceleași meleaguri.

Depășind impasul feroce, mai departe, într-o râpă, în preajma câtorva felinare de produs umbră, aveam să nimeresc, "ocnaș frumos al marelui prohod", pahar de votcă în pahar, peste omul Virgil, nici chiar inventatorul poeziei, însă așa se recomanda,

"Sub cerul mai primejdios de galben, ca frunza,
Sub cerul mai nesimțit de galben, ca floarea."

Matoliți în toate amănuntele, pe amândoi ne chinuia grija să recităm poeme de șapte stele meșteșugite sub firma

"Va fi repulsie, va fi desnădejde?"

După sfaturile primite în secret de la altă bestie, un ceasornic nehotărât între ce și ce să aleagă, ba ora, ba șaiszeci de minute.

Omul Virgil zicea și se contrazicea:

"Să deschidem repede cartea așa cum am deschide fereastra dinspre grădină în zorii zilei,

Câștiguri și pierderi scrie aici, negru pe alb,

Câștiguri și pierderi într-un timp care de mult nu mai este timpul nostru".

Îndrăznirăm unul, doi, trei pași, ce extraordinar, mai știam să numărăm după atâtea bahice osteneți,

Dar eram hotărâți să luăm în brațe modestia, pentru că va fi o călătorie mântuitoare prin catacombele veacului de pomină, al douăzecilea, în ordinea de inventar a istoriei,

Cârciumă după cârciumă, din Infern spre Purgatoriu până pe acoperișurile cu stele dezolant de roșii ale Paradisului,

Unde încap lămpile stinse ale gloriosului Satan, lumina neagră de la Soare-Răsare, dar mai cu seamă scăpărarea chibriturilor în beznă își va dovedi folosul.

Într-o seară devenită noaptea istoriei, tocmai mărturiseam

Pe șoptite, să nu ne auzim nici chiar noi între noi:

"Cineva luminează totuși,

hai că mai are importanță faptul

Că totuși cineva luminează,

că luminează totuși cineva."

Astfel eu, poetul, și omul Virgil într-un foarte accentuat balans, braț la braț cu toiagul pribegiei, ne călcăm

Unul pe urmele celuilalt, dându-ne curaj,

"Să bem nemernicul vin negru al fricii noastre, marca Stix & Comp, chiar așa, nu despre fericirea în infern, ci despre frică este vorba!",

Ne poticneam și repetam, mereu ne poticneam și mereu repetam:

Noi încă n-am pierdut orice speranță, tocmai de aceea,

Vai de genunchii ruși, gleznele însângerate, prețul

Plătit pentru pribegia în căutarea omului nou, încet,

Să nu producem panică sub poezia mai tulbure ca umbra,

Sub umbra, bezna, întunericul mai tulbure ca poezia.

Mergem spre-o dărăpănată Poartă și nici inima Speriată nu ne mai încapă în piept de toate spaimile

Vândute pe-o clipă de nimic, precum în infern asemeni

Pe pământ, unde noi n-am pierdut orice speranță, încă.

INSCRIPTIE PE POARTA INFERNULUI, UNA DINTRE NENUMĂRATELE SCRISURILE ILIZIBILE, MĂZGĂLITE CU LIPSĂ DE DIBĂCIE

«Nu te-am privit niciodată, oceanule, în față!»

Nimic nu întrece în grandoare acea neclintire de râpă înverșunată, acea încăpățănare să nu trecem în rușul capului peste o muchie a cușitului, de unde visul împlinit abia sfârșită zările spre alte neîmpliniri mai înăbușite,

Spre alte dezamăgiri mai țarmurite.

Ovidiu AMĂLINEI

ULTIMA DORINȚĂ

- fragment -

Ei, bine, da, totul a plecat de la o banală târguială în Piața „Diverse”! Nimeni nu m-ar crede că, pur și simplu, căutam un nenorocit de obertainer... Reușisem să adun și eu în buzunar ceva mărunțiș, mă gândeam că poate scap de picuratul acela de la chiuveță, care mă teroriza de vreo două luni. Că așa e când ești „negru mititel” și vinzi din ușă în ușă tot felul de prostii: bani din când în când, de obicei, mai nimic... Nu știu cine s-a gândit să amestece la un loc obertainere, ceasuri cu baterie, șuruburi la kilogram și... peștișori. Că, până la urmă, de la asta mi s-a tras: m-am dus să cumpăr, după cum spuneam, un amărât de obertainer, și m-am nimerit în fața tarabei pe care, în cutii de sticlă cu apă bolborosind în ritmul vibratoarelor, se agitau pești de toate culorile. Nu-i vorbă, întotdeauna m-au fascinat micile vietăți care, în mișcarea lor bezmetică, încercau parcă să treacă dincolo de ecranul de sticlă. Nu mi-am făcut niciodată un acvariu - mi s-a părut un gen de lux pe care nu mi-l permiteam, din comoditate sau poate pentru că nu știam dacă pot să mai am grijă și de altcineva în afară de mine... Dar îmi plăcea, de fiecare dată, când treceam prin piață, să privesc ca pe o curiozitate vârtejul de ființe mărunte așteptând ca o plasă providențială să le trimită în paradisul cu ape călduțe ale unui acvariu dotat cu pietricele sidefii, plântuțe unduitoare și scoici în rotunjimile cărora să-și poată găsi oricând un refugiu. Mă știa de acum, din vedere, și negustorul de pești - un individ rotofei, veșnic cu brobonele de sudoare pe frunte și cu o mustață ciudat răsucită... „Ziua bună, iar ați venit la «expoziție»?” - mă interpela pe tonul ușor ironic al unuia care știa că are în față un mușteriu ce se uită, dar nu prea îi dă mâna să... pună mâna. „Păi, și eu, ca omul la cumpărături, te mai uiți în stânga, în dreapta...” - răspundeam aproape invariabil, cu o oarecare rețineră. „Apăi, sigur, sigur că da...” - mai adăuga interlocutorul îngăduitor, fără însă a fi foarte clar dacă era vorba de o aprobare sau de un reproș. De obicei, conversația noastră se sfârșea aici. Eu priveam un timp curcubeul plin de străfulgerări din cutiile de sticlă, după care plecam mai departe, schițând către omul de după teighea un semn de salut. În ziua aia, însă, lucrurile au stat altfel. Exact când dădeam să plec, proprietarul

micului univers acvatic s-a aplecat către mine și mi-a șoptit pe un ton complice, temându-se parcă să nu-l audă cineva: „Stai să vezi ceva... Marfă super!” Și, înainte de a mai apuca să-i răspund, cu un gest de prestidigitator, a ridicat un prosop slinelu de pe un borcan a cărui existență pe teighea nici măcar n-am băgat-o de seamă. M-am așteptat să văd cine știe ce minune, dar în recipientul de duzină, plutind apatic într-o apă ușor verzuie, n-am zărit decât un pește auriu, nu mai mare decât jumătate din degetul arătător. „Ei, ce zici?” - m-a întrebat negustorul afișând un zâmbet larg pe sub mustață, mândru parcă de scamatoria sa. „Păi, ce să zic, un peștișor...”, am îndrăznit eu, nu prea sigur pe mine. „Un peștișor!?” a tresărit indignat posesorul borcanului. „Află de la mine că ăsta nu-i... «un peștișor»! E Peștele! Peștele de Aur, visul tău cel de toate zilele! Trei dorințe, garantat!” Păi, normal, numai mama Omida lipsea ca să mi se îndeplinească toate dorințele, că în rest nu duceam lipsă de nimic.... Și totuși, peștișorul acela plutind în suc propriu avea ceva fascinant în el. Solzii străluceau, chiar și prin apa de o componentă îndoielnică, amintind de auriul unui El Dorado niciodată găsit. Iar lenta unduire a aripioarelor te duceau cu gândul - să nu râdeți! - la Ana Karenina... „Ei, chiar așa...”, am reușit până la urmă să bâigui, privind cu scepticism borcanul cu pricina. „Da, chiar așa! Iar dacă-ți spun eu, manager piscicol de mici dimensiuni, atunci crede-mă că nu-i vrăjeală!”, m-a abordat tranșant nenea cu mustață. „Bine, și ce vreți de la mine?”, am replicat nu prea sigur pe mine. „Ți-l dau! Superofertă!” a trântit-o pe de-a dreptul negustorul. Am rămas așa, atât de uimit, că n-am schițat nici un gest... „Gratis!!!” a izbucnit „managerul piscicol”. Nu știu ce a fost în capul meu. Să mă fi ademenit vorbele „promoționale”, să mă fi fermecat unduirea aia de aripioare? Nici nu mai contează... Am zis, gata! Iau peștișorul! „Da’ mâncare nu-i iei?”, m-a întrebat negustorul pe când, cu borcanul în mână, voiam să mă depărtez. Cât? „Cât ai?” „Cât de un obertainer...” „La fix, îți ajunge pe o lună de zile! Ia de aici niște purici de mare...” Am luat borcanul cu peștișorul auriu și puricii aferenți. „Vezi ce dorințe îți pui, că s-ar putea să se îndeplinească!”, l-am auzit în urma mea strigând pe tarabagiul cu mustață. Am considerat însă că deja i-am dat prea multă importanță pentru o singură zi...

Căldură mare. Pe stradă, mergând, mă întrebam: „Dom’le, da’ până la urmă ce-mi trebuie mie peștișor? Fie el și auriu...”

Am ajuns acasă cu borcanul în mână. Chiuveța picura în continuare. Ei, dacă tot am rămas fără bani de obertainer, atunci mi-am zis că măcar să folosesc în mod constructiv țărâitul care până atunci mă îmbolnăvea de nervi. Am pus borcanul, cu peștișor cu tot, sub robinetul suferind. Așa, lichidul scăpat printre perfidele conducte avea totuși o utilizare practică: oxigena micul areal al noului meu prieten auriu...

(continuare în pag. 67)

Nu mai știu exact ce-am făcut după ce am pus borcanul în chiuvetă. Probabil că, printre altele, mi-am făcut o omletă, mâncarea burlacului... Îmi amintesc doar că, mai spre după-amiază, eram iar cu ochii în chiuvetă. Peștișorul acela, prin simpla lui prezență, îmi dăduse viața peste cap! Nu-mi venea să-l las, așa, sub robinet, mă gândeam că poate apa de canal – pe care, pe de o parte, eu, unul, o înghițeam zi de zi – îi dăunează. Nici poftă de mâncare nu mi se părea că are... L-am tot privit preț de vreo câteva ore. Nu știu de unde am avut atâta răbdare... Dar știu că, la un moment dat – ce mi-o fi venit? - m-am întrebat dacă tipul de la taraba cu pești vorbise pe bune... „O tâmpenie!” - am tras o concluzie, convins fiind că am revenit cu picioarele pe pământ. „Peștișorul de aur”, „trei dorințe” - mi se părea ceva prea frumos ca să fie adevărat! Pe de altă parte, mă simțeam puțin vinovat că nu puteam să-i ofer micuței vietăți din borcan acel paradis la care orice pește de acvariu visează... „Ei, vezi, dacă erai un pește-minune, puteai măcar ție să-ți oferi un bol mai de Doamne ajută!” - m-am pomenit comentând. Mi s-a părut, atunci, că peștișorul a avut, vag, un fel de tresărire. Așa o fi fost? Cert e că mica necuvântătoare a început să dea ocol cu mai multă energie strâmtului recipient în care era condamnată să plutească. „Asta-i, în viață n-ai niciodată chiar tot ce-ți dorești, poți să fii tu și peștișorul de aur!” - am zis bătând ușurel în sticla bombată. „Ei, dar dacă te consolează cu ceva, află că nici pe partea astălaltă a borcanului nu-i cine știe ce...” - am adăugat. Mă gândeam mai ales la căldura aia insuportabilă. Era, fără îndoială, cumplit! La fel ca de fiecare dată când – vorba celor de la meteo – era „vreme frumoasă”... Vara îmi transforma garsoniera de la ultimul etaj într-un purgatoriu fierbinte în care îmi ispășeam păcatele știute și neștiute de peste zi. Singurul lucru care îmi mai aducea din când în când alinare era câte o bere - câteodată rece! - luată de la dugheana din colț. Clipe destul de rare... Nici în ziua aia nu mai aveam vreun leu în buzunar. Ultimii bani se duseseră, în piață, pe puricii de mare... „Asta-i! Dacă mi-a trebuit pește!...” Iar eu tânjeam după o bere parcă mai mult ca niciodată! Și doar apa țărâia în borcanul peștișorului auriu... „Măcar ție ți-e răcoare...” - am oftat ușor invidios. Atunci o fi început balamucul? Poate... Pe căldura aia mi-am zis că, dacă ar fi să mi se îndeplinească o dorință, un moment mai potrivit nici că s-ar fi găsit: „Un frigider plin de bere! Rece! Ba, dacă se poate, două frigidere de bere! Da, așa e mai bine, mult mai bine...” Am pocnit chiar și din degete, ca și cum în clipa aceea ar fi trebuit să se producă minunea. Era, desigur, un gest pur teatral. În nici un caz nu mă așteptam să se întâmple ceva deosebit. Și nici nu s-a întâmplat. Am auzit doar soneria de la intrare: țâr! țâr! țâr! un țârâit interminabil și strident, inconfundabil, pe care numai vecina mea de vizavi avea capacitatea să-l producă. Era clar, probabil iar voia de la mine cine știe ce mărunțiș de care, cu siguranță, ar fi putut să jure că depindea viața ei în momentul acela. Primul impuls a fost să mă fac că nu sunt acasă, dar știam că pentru asta trebuia să rabd vreo cinci, zece minute țârâitul

soneriei... Așa că, în disperare de cauză, mi-a afișat pe față un zâmbet de complezență și m-am dus să deschid, să văd ce mai voia, de data aia, cumătra de la mine. Nici n-am apucat să deschid ușa bine, că a și început să turuie: „Vai, vecine, se poate să nu ne spui și nouă? Noroc că m-am întâlnit cu domnii în fața blocului!” „Care domni?” - am întrebat neînțelegând ce vrea de la mine. „Cum, care ăștia!” Și, aproape instantaneu, dintr-o parte și din alta a ușii au răsărit câteva persoane. „El e?” - a continuat ofensiva o duduiță îmbrăcată în verde, cu o tichie pe cap, ce aducea cu un fel de șurub. „El e, vecinul nostru, băiat bun, să știți, la toată lumea zic asta...” „Da, bine, bine!” - i-a tăiat duduița vorba - să trecem la treabă, că nu avem mult timp! Gata? Motor!” Din momentul acela, lucrurile s-au precipitat. Duduia a dat la iveală un microfon, iar unul dintre însoțitorii ei mi-a băgat în ochi flash-ul unei camere de luat vederi. Lampa cu halogen m-a orbit instantaneu. Pur și simplu, nu mai vedeam nimic. Mi-au sfredelit, în schimb, urechile decibelii unei sirene din acelea care se folosesc pe stadion și care, dacă te iau prin surprindere, te fac să înțepenești. Nici eu n-am scăpat... „Ta-tam! Surpriză!” - am auzit-o și pe duduia în verde, satisfăcută, probabil, de efectul pe care brusca desfășurare de forțe a avut-o asupra mea. Treptat, am înțeles că tichia pe care o avea pe cap nu reprezenta un șurub, ci o halbă de bere. Pentru că, ei bine, da!, după cum aveam să aflui, eram nici mai mult nici mai puțin decât unul dintre câștigătorii concursului „Golden Hifs – berea care te trimite în Caraibe!” Nu, nu, în cazul meu nu era vorba de marele premiu, excursia în minunatele insule, ci de unul dintre premiile speciale: locul doi - două frigidere cu bere! Ei, mai puteam să zic ceva? Sincer să fiu, nici nu-mi mai aminteam să fi completat taloane pentru concursul acela, dar asta nu era chiar de mirare. Completatul taloanelor de la campaniile promoționale pentru tot felul de produse era ca un fel de hobby pentru mine. Până atunci nu câștigasem niciodată nimic; în schimb, pentru câteva clipe, cât băgam plicul cu etichete în cutia poștală, îmi plăcea să mă văd câștigătorul unui premiu de lux – o mașină, o excursie în Caraibe... „Bravo, vezi cât de aproape ai fost?” - am auzit-o, ca prin vis, pe zâna în verde a berii. „Hai, pa, să te uiți la televizor!” - mi-a mai aruncat ea înainte să dispară cu tot cu suită, la fel de brusc precum a apărut. „Vai, vecinu’, ați auzit? O să vă dea la teveu, ca la Surprize-surprize! Aoleu, stai să le spun și la ceilalți, să vedeți ce o să se bucure, că așa suntem noi, o mare familie!” - am auzit-o pe cumătra de vizavi care, din păcate, nu dispăruse odată cu ceilalți.

Dumitru Fânățeanu

Poezia - arhitectura interioară a cuvântului Logosul- stăruința spiritului

De curând, sub egida **Cenaclului Cartea Tinerilor Scriitori**, a apărut culegerea de poezii **Lira în patru puncte cardinale**, selecție și concept **Cristina Ștefan**, poetă și critic literar, tehnoredactare și copertă **Liviu Andone**, grafica **Liliana Năstas**, tipărită la tipografia **Elena** din Bacău, editura **Rovimed Publisher** 2010.

Cartea de față **s-a întregit cu suflet** cum remarcă distinsa poetă **Cristina Ștefan**, cu poeziile semnate de un număr de 24 de poeți debutanți cât și cu poeziile semnate de 17 scriitori contemporani, nume cunoscute de altfel în spațiul literar românesc - o carte ce justifică valoarea unor demersuri reflexive cu semantica structurii metaforice, evidențiind totodată arhitectura experienței poetice, experimentul cu funcție de **Școală literară**, veșnicind semnele cuvintelor legănate peste somnul materiei cu umbra vegherii la căpătâiul sunetelor. Textele publicate ale tinerilor debutanți, despre ei fiind vorba, evidențiază o sensibilitate atitudinală răsrântă asupra existenței cotidiene, performanțele unui limbaj al căutării unui univers arhetipal, **avangardist și performant**, autodefinitoriu ca spirit(spiritualitatea cu legături extrem de fertile și valoroase a unei poetici neagresive, dar cu imagini voluptoase în descoperirea unei stilistici comunicative și evaluată.

O altă caracteristică a cărții în întregul ei, este **acumularea specifică și întregitoare a genului literar**, o adaptare echilibrată a unor transfigurări ale realului în imagini poetice pline de sens, un impresionant spectacol al mirajului poetic, **evidențiind lirismul ca adevărată miză a poeziei**, o varietate de stiluri uneori decriptiv, alteori realist, modernist sau impresionist, tradiționalist sau exegetic încurajat de ideea modernizării logosului filozofic, evidențiind și raportul dialectic dintre particular și absolut, acea structurare și fundamentare a esteticului în trăirea Eului.

Selecția de față se vrea un **îndemn remarcabil al rostirii poetice ridicat pe soclul noii generații de poeți**

ai literaturii române, vizând o mediativă dar și precaută exprimare textualistă, un lirism provocator dar constructiv, o explozie stăpânită de lirism paradisiac, dar totodată explorând latura luminoasă a existenței.

O carte-iluminare, hărăzită de a înălța frumosul din noi, stăruința spiritului de a construi valoric, trăinicia și forța imaginației, permanenta preocupare a creatorului de poezie și nu numai, de a depăși spiritul periferic a unei exaltări banale, dar mereu cristalizând trăsăturile identitare ale experimentului poetic, susținut stilistic de experiența scrisului, de adevărata și permanenta muncă de atelier poetic, motivată de o permanentă acțiune avangardistă de idei constructive și fertile în straturi filozofice acribios definite, gândirii secolului al XXI-lea.

Interesant mi se pare echilibrul și viziunea concepute de poeta **Cristina Ștefan**, de a publica într-o carte, **poezii ale unor scriitori (autori) consacrați alături de tineri debutanți - ca o transdisciplinaritate** unificând seva integroare dintre cunoaștere, trăire și ființă, un spațiu adevărat și amplu al rostirii cuvântului. O excelare de nuanțe și argumente necesare poeziei moderne, un univers liber a cărui identitate marchează rațiunea salvatoare a unei revelații identitare lucidă a universului poetic.

O cercetare fascinantă a naturii umane, o confruntare mântuitoare și convingătoare a profunzimii viziunii artistice.

O observație riguroasă a formării tânărului scriitor în viziunea aventurii spiri- tuale

Acel echilibru de excepție al rostirii literare.

Iată deci o carte mântuitoare a iubirii și singurătății, a risipirii obsesiilor ce hălăduiesc în taina noilor dorințe dar prin care viața învinge.

O carte cu poezii, înnoind sensul vieții, metaforizarea lumii, universul plin de energii și virtuți absolute, pentru unii poezia fiind elementul care întrește înaltul metafizicii, înțelegerea lucrurilor, spiritul reflexiv, rațiunea însăși, confruntarea aptitudinilor determinante ale entuziasmului cu arhitectura interioară a cuvântului.

Prin maturitatea lirică însuflețită de permanenta acumulare de cunoștințe, de cultură generală a creatorului - deziderate majore ale oricărui creator de valori spirituale.

Maria IZGHEREAN

Anotimpurile vieții

E vară Doamne, pe pământ,
Bobul de grâu lucește-n spic,
Omul trudește pe „nimic”
Ne sufocăm fără Cuvânt.

E toamnă, Doamne, pe pământ,
Plâng frunzele îngălbenite
Și cuiburile pustiite...
Ne ofilim fără Cuvânt.

E iarnă, Doamne, pe pământ,
De ger totul e înghețat,
Iar inimi s-au pietrificat
Ne dezmoțim doar prin Cuvânt.

E primăvară pe pământ
Prin jertfa Ta de pe calvar
Din moarte-n viață trecem iar,
Reînviem doar prin Cuvânt.

Pe ape involburate

*Filipeni 4.13 „Pot totul în Hristos,
care mă întărește”*

Doamne am navigat prin viață
pe furtună și pe ceață;
cu apa-n cală, fără catarg,
cu ochii pironiți în larg;
(adesea fără busolă).

*

Printre norii întunecoși,
perversi ca ochii lunecoși,
luna se ascunde
și de mine râde.

*

Steluțe din cortegiul său
chicotesc când sunt la greu,
soarele mă frige
atunci când nu fuge.

Copleșită am eșuat,
nimănui nu i-a păsat
Tu mi-ai întins mâna
și ai ținut cârma.

Puțin mai am de străbătut;
de ecluză am trecut...
Ce mai e de înfruntat,
o să înfrunt ca altădat'
fiindcă sunt cu Tine.

Prin grația divină

În palma femeii
mănuța fetei tresaltă,
iar buzele roz
conturează un surâs.
Ea știe că mama-i frumoasă,
întă...
N-o vede,
dar inima asta i-a zis.

*

- Descrie-mi ce vezi
fetița o-ndeamnă;
mintea mea
în sublim va cădi.
- Descrie-mi să văd
prin ochii tăi,
mamă,
și-n lumină,
mereu voi trăi.

*

- Pe câmp râde grâul;
e limpede râul,
peștii pe nume se cheamă;
cerul e senin,
păsări, stoluri vin,
sălcii se-nclină,
vântul suspină
grația divină
peste toate mamă!

*

- Sune-mi de oameni,
spune-mi cum sunt!?
Ochii li-s plini de lumină?
Ei păsări cunosc, nu doar după cânt;
Se-nchină cu teamă divină?

Lumina sporește focul din piept;
abundă iubirea, în lume?
Totu-i în ordine,
totul e drept?
Spune-mi, mămico,
spune!

Mâna femeii,
pe mâna fetei
se strânge;

Răspunde:
e bine,
dar glasul de jenă
se frânge.

Dragostea Lui,
jertfa-l ispășitoare,
aduce lumii salvare
și vâlul va cădea
și mulți Îl vor vedea
iubito!

Maria TIRENESCU

RO KU - Prima revistă online de haiku din România, la cel de-al doilea număr

Corneliu Traian Atanasiu, redactorul-șef al revistei RO KU, precizează:

„Ne bucurăm că revista noastră a fost primită bine de către iubitorii de haiku. Am primit multe mailuri de apreciere și încurajare. Și de la cei din vechea generație, și de la cei care au aflat ce e haiku-ul pe internet, prin intermediul concursului nostru.

După datele oferite de site-urile gazdă, numărul 1 al revistei RO KU a fost accesat de 1303 de ori și descărcat de 28 de ori (accesat de 553 de ori, pe alt site n.r.). Aproape 30 de persoane care au ținut să-și descarce pe computerul lor revista este o cifră încurajatoare pentru cei care citesc haiku, mai ales dacă avem în vedere că unii, care poate ar fi dorit s-o facă, nu sunt încă atât de versați pentru a putea face operațiunea sau nu au pe ce s-o facă. Cele peste o mie de accesări arată însă, fără niciun dubiu, vizibilitatea mult mai mare a unei reviste online față de una pe suport de hârtie care e limitată nu doar la un tiraj subțire, ci și la o rețea foarte restrânsă de distribuție”.

„... din numărul care va urma vom încerca să vă punem la dispoziție o rubrică în care să înserăm părerile voastre despre revistă și despre haiku-ul din România, precum și observațiile, sugestiile, întrebările și propunerile pentru îmbunătățirea revistei.

Puteți să trimiteți contribuțiile voastre la adresa revistei: revistaroku@gmail.com”.

Redacția:

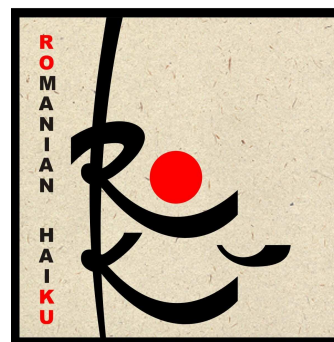
Redactor-șef și tehnoredactare: Corneliu Traian Atanasiu

Coordonatori rubrici: Corneliu Traian Atanasiu, Ioana Dinescu și Dan Doman

Selecție și comentarii haiku: Corneliu Traian Atanasiu

Selecție și montaj fotografii: Constanța Erca.

Dintre colaboratori amintim pe: Marian Nicolae Tomi, Maria Doina Leonte, Constanța Erca, Manuela Dragomirescu, Doru Emanuel Iconar, Elena-Brândușa Steiciuc, Rafila Radu, Mara Paraschiv, Ildiko Juverdeanu, Henriette Berge, Virginia Popescu, Corneliu Beldiman, Petru-Ioan Gârda, Livia Ciupav, Flavia Muntean, Cezar Florian Ciobică.

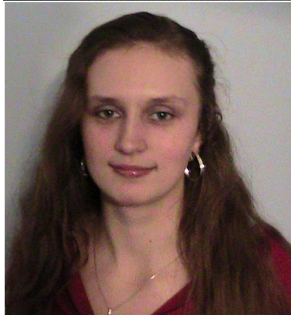

Din Sumar spicuim: RO KU la numărul doi, Dicționar de termeni japonezi, Haiku, Povestiri zen, Cum se naște un haiku, Traduceri, Cultură și civilizație japoneză, Eseuri și articole, Interviu, Haiku Club, Profil, Haiku și imagine.

Este o revistă bogat ilustrată, plăcută vederii, care poate fi citită chiar și de cei care nu au o atracție deosebită față de poezia japoneză sau de poezia scrisă de români în spiritul poeziei tradiționale japoneze.

desen de Elena-Liliana Fluture

Elena HANGANU

Între maluri – “anotimpul tulbure”

Zi de vară surmontează răsăritul. Din boarea zorilor se naște noul parcurs... un traseu de 24 de ore menit să traducă fructele imaginative cu tentă de film în realism dur - cum întâlnești prin scrierile lui Rebreanu.

Deschid ochii să admir splendoarea unei zile abia născute și să-mi contemplez gândurile în măreția sa. E doar o zi... o zi ce schimbă totul. Cineva spunea odată - Maica Tereza de Calcutta, cred - că, dacă nu știi cât de importantă este o zi, întreabă o persoană născută pe 29 februarie! Sărmanul(a), pare că își celebrează ziua de naștere odată la 4 ani (pentru 3 ani... nu există)!

De vreo 2 zile tot plouă greu cu stropi și lacrimi - așa ne plânge cerul deznădejdea cotidiană în care ne umilim de câteva zeci de ani... cel puțin. Astăzi, în sfârșit, își face loc pe sub pătura albastră - cenușie uneori, mândrul astru pe care marile națiuni măcinate de dorința exacerbată (poate) a explorării, nu au reușit încă să pășească. O fi prea fierbinte oare?!... Sau prea prețios soarele pentru atingerea umană stăpânită de extazul cunoașterii?! Cine știe? Ne privește de acolo de sus, din măreția văduhului exhaustiv, nimicnicia sufletelor - cei care le mai au; de fapt, suflete avem cu toții, doar că unii au uitat de ele!

V-ați gândit vreodată cât de mică-i omenirea în raport cu natura? Ca o regină războinică ne plătește atât indiferența față de cererile sale cât și comportamentul nostru de “ciocoi”, cu lovitură năprasnică (torade, inundații, avalanșe, încălzirea globală etc.).

Vântul adie ușor legănând frunze și cântec... și zumzet de vară. Privesc asupra raftului de cărți încercând să-mi pregătesc o lectură relaxantă, numai bună pentru vacanță. În mintea plină de antagonice idei ce includ comunele note de curs și seminar cu care-am frunzărit tot anul, se naște pofta de literatură.

În vreme ce eu mă amestec printre volume, în cutia animată - sursă de informații și generator de conflicte uneori (televizorul) - un crainic palid de atâtea cunoștințe anunță că țara e sub ape, ca în fiecare an de altfel în această perioadă.

Dar unde se petrec inundațiile?!... Poate acolo unde apele au decis să-și ia înapoi pământul sustras de oameni, care vasăzică, pentru scopuri nobile. Poate în locuri pe unde s-au tăiat și ultimele fragmente de viață ce vibrau pentru natură - adică defrișări neconținute de suflet verde... și multe altele. Pentru câteva secunde îmi învârt și eu gândurile printre cunoștințele privind puterea dătătoare de viață: apa. Ignoranța celor mulți se plătește scump, mai ales când alegi un adversar prea înalt.

Nici nu încep bine lectura și uite că răsfângeri de lumină bine închegată în electricitate îmi măsoară fereastra... iar urletul din nori străpunge zarea-n depărtare. Pătura de nori se țese de parcă mâna Penelopei ar meșteri-o grăbită să dea naștere stropilor grei ce lovesc pământul, sfărâmându-se. Așa începe ploaia... din nou, stârnind asupra casei atmosferă de Bacovia.

Decid să-mi alin puterea gândului în desfătarea cuvintelor îngrămădite pe-o carte. Privesc ceasul - precizie elvețiană. Au trecut 2 ore iar zgomotul ploii nu mai încetează. Din curte-mi ajung la ureche - cu multă finețe - zgomote, glasuri zdruncinate și forfotă de suflete grăbite... poate prea devreme inițiate în traiul cotidian de globalizare industrială.

Neliniștea de afară îmi fură puterea de concentrare iar pentru a pune capăt situației decid să verific. Cobor în bătaia rece a ploii și află că râul a crescut în mod fenomenal, ajungând la limita depășirii cotei de pericol pentru inundații. Mda! Am uitat să vă spun că și eu locuiesc în apropierea unui râu... la vreo 20-30 de metri distanță.

Grăbit îmi port pașii încărcăți de neputință către stradă să văd cu ochii mei cum scaldă cerul ca pe-un copilaș prea răsfățat, pământul de sub picioare. Ce peisaj! Un perfid gând ascuns colorează tabloul... dacă ar fi fost Rembrandt aici, ar fi găsit o puternică sursă de inspirație...

Atâta apă cenușie însoțită de un iz de vechi... timp apus - curge prăvălind bucăți de viață rupte din lăcașuri pustiite de natură; cu fiecare secundă se mai prăbușește un arbore... se mai rupe un suflet murmurând o rugăciune. E aglomerație - chipuri zdruncinate, mașini și sirene seamănă teama, anunțând “Evacuarea! Părăsiți locuințele! S-au anunțat viituri pe cursul râului! Vă rugăm plecați!”. Într-o clipă realizez că nu merg mână în mână cu luciditatea. Pașii purtați de disperare se împrăștie sub ploaia strigătelor de durere surdă.

Trebuie să reacționez... încotro să merg?! Înapoi către casă? Înainte? E apă peste tot! Localitatea își riscă identitatea sub zbuciumul de valuri iar eu decid să mă îndepărtez.

Norii adunați deasupra revarsă puhoie; râul își zguduie granițele pe care nici măcar nu le recunoaște - noi, oamenii i le-am împus, se pare; atmosfera încărcată respiră deznădejde, iar pământul?! - el e singurul care tace.

Strigăt... vuet... tunet... fulger... furie... toate se îndreaptă asupra lui, însă “Mama Terra” a decis să tacă - rezistă, mocnindu-și răzburarea în adâncuri.

Încet, încet, cu toții ne-am purtat fragmentul de viață cu un pas mai departe... și cu un ochi în urmă. Se lasă noaptea. De pe colină apa-și odihnește unda iar grația cerului ne întinde-o mână lăsând să se întrevadă umbra unui Luceafăr mândru.

Într-un iluzoriu moment îmi amintesc chipul acela de femeie cu pruncul ei în brațe, implorând cerului grație pentru căsuța ei de humă modernă.

(continuare în pag. 76)

Adriana Dănilă

- fragment de roman -

Ieronim a deschis cu două degete fereastra. S-a întins peste pervaz ca o pisică tăiată în două, a împins cactusul slăbănog spre stânga și, cu ochii plecați, a mai rămas o clipă astfel suspendat doar cât să se creadă întreg și să se gândească la ziua ce abia începuse. „O să plouă”. A ieșit cu capul gol și fără papuci. Era negricios și slab, cu ochii mici și cu pielea arsă de soare și de alunițe portocalii. După ce a dat drumul la rațe cu seaca tăcere combinată cu nerăbdare cu care aștepti un musafir nou, a deschis poarta și a ieșit în drum. A închis ochii și a ascultat. S-a aplecat și a luat în pumnul sau osos o bucată de pământ puternic, umed, care încă își mai bătea viața acolo, între degetele sale.

S-a întors în cameră. Din cameră se ajungea direct în curtea mare printr-o ușă de lemn negru, pe care crescuse mușchi ca o perucă verde. Înainte de a ieși în curte, Ieronim a îngenuncheat spre peretele dinspre est. A murmurat de trei ori „Tatăl Nostru”, strângând bine ochii ca să nu-și uite rândul și să mănîie pe Dumnezeu. Apoi a ieșit pe treptele de ciment, amintindu-și: „Ascunse și pecetluite”. În pragul de pământ tare și umed, a simțit pentru ultima oară gustul alb de soare, un gust de vânt și de frig, de zbor întins și de legănat. Afară era frig. Curtea era și ea goală împrejmuată de un gard negru și dădea printr-o poartă spre casa cea mare. Ieronim s-a dus direct la țarcul iezilor. A văzut că locul era pustiu și s-a gândit că nu se treziseră încă. Pe jos, furnicile se îngîmădeau nebune. „Ploaie”. A strivit mușuroiul, călcând cu talpa goală și strângându-l cu toți mușchii. Imediat a simțit mii de înțepături, licăriri scurte și stinse și, pe loc, goana spasmatică i se urcă în pînătece.

A fugit până a tăiat și ultima zvăcnire. Atunci s-a oprit și, cu pasionată resemnare, a îngenuncheat din nou. Era în mijlocul viei și avea 21 de ani. Ar fi vrut să se oprească mereu ca acum și să fie tăcere. A privit în jurul său. Strivit sub cerul care se îndoia și el rece sub o armată de creaturi de fum, ridicându-se mereu din pământul acela pe care îl știa așa de bine dar care totuși dimineața îi părea straniu și periculos, păgân și fascinant. Și-a lipit obrazul de crusta neagră și umedă și pentru câteva clipe a rămas așa, ghemuit, ascultând. Cu perfectă uimire ochii rotunzi îl priveau. S-a ridicat, a apucat o sfoară și i-a legat-o de coarne. Nu putea să nu remarce frumusețea animalului. Blana albă lovea cu decizie neobrăzare în umoarea neagră a nopții, iar privirea aceea, privirea aceea i se lipise de piele, îl prinsese în brațele ei, îi umpluse plămâni cu suflul ei lichid. La doi pași, o cioară plană pe iarba udă și iarba se închină cu resemnare. Ținea în cioc un șoarece încă viu, cu ochii scoși. N-a auzit cântecul primului cocos. Tăcerea pustie, cireșii ațipiți sub ploaie, satul încremenit în zorii nemângâiați, i-au dat senzația de pustiu. Dar știa că azi o să plouă. O să plouă, în sfârșit. Iar lui îi plăcea ploaia. Și-a amintit de zilele petrecute în clopotniță privind ploaia, furioasă și ireală.

De când venise, auzise în fiecare dimineață cântecul cocoșului la ora aceea, mândru și gras, pe o buturugă lângă o poartă roșie, două case depărtare. Satul avea viața lui. Întâi căruțele ȝiganilor la ora patru și treisprezece minute; apoi cocoșul; apoi copiii lui Dumitru să ia vitele, cu tălpile lor de lut și bălegar crăpat, ca niște ghetete modelate stângaci. Apoi tăcere încordată și așteptarea.

S-a întors în curte, să toace iarba rămasă de ieri. Animalul l-a urmat. Purta niște pantaloni vechi și murdari pe care îi primise de pomană acum doi ani. Fruntea înaltă adăpostea ochi foarte negri, cu adâncimi metalice și ritmice în bătaia lor nervoasă.

- Iar au venit, a spus el obosit. A ridicat de jos o pasăre moartă și s-a uitat la ea cu durere. A dus-o apoi în grădină și a îngropat-o la trei metri de migdal. A mai zăbovit acolo, pe pământul moale și puternic și a privit înăuntrul acestuia. L-a privit cum se mișca și se frământa ici și colo în valuri mari sau mici, primind încă un suflut.

În casa cea mare, Dinu Mărcocanu visa doi elefanți și o vacă. A deschis gura ca sufocat și a început să sforăie. Vaca îl privea clipind lent spre cei doi elefanți împodobiți cu lalele și mărgelile albastre. Soția l-a înghiontit ca să se întoarcă pe o parte, însă el a scos un icnet prelung și a continuat. Atunci a cântat cel de-al doilea cocoș ca mătasea roșie vibrând în aerul lăptos.

Încăperea era întunecoasă și grea. Exista o singură fereastră mare spre est, cu perdele vechi, cumpărate de la Buzău, cu flori mari și găuri cu soare alb în loc de petale.

Lipiți de perete erau un dulap din lemn negru de stejar, cu câte un ciucure portocaliu cu galben la fiecare mâner și o măsuță ascunsă dedesubtul unei oglinzi sparte, cu un cal fără un picior și o barză ciobită înălțându-se bolnăvicioase pe mileu. De peretele opus era lipit patul, așa că Dinu Mărcocanu a trebuit să sară peste soția sa pentru a se da jos. S-a clătinat puțin, apoi a ieșit afară să-și fumeze țigara. Nu era un om bătrân, dar avea păr alb și copii mari. Privind în depărtare, zări în grădină ceva ce semăna cu un om ghemuit, ținând un sac alb în brațe. A rămas privind încruntat timp de două minute, după care a intrat greoi în casă. S-a așezat lângă nevastă.

- Vrei cafea, a zis ea, ridicându-se și potrivindu-și bulinele pe capot. Am făcut și ceai.

A intrat în bucătărie, în zgomot de oale și pahare.

- L-ai văzut? a întrebat el.

- Da.

A deschis un sertar din colț, din dulapul îmbrăcat în mușama cu flori, cu buzele strânse

A deschis un sertar din colț, din dulapul îmbrăcat în mușama cu flori, cu buzele strânse și cu ochii ei de viezure alert. El s-a îmbrăcat cu gesturi scurte și seci, s-a bărbierit și a ieșit din casă. „Azi nu-l mai primesc”, i-a spus ieșind pe ușă. S-a oprit în prag, încercând să respire aerul umed. Apoi a dus mâna la ochi, încercând să vadă prin ceața groasă care curgea din ceruri în fâșii. Când să facă primul pas, și-a dat seama că-și uitase pălăria și s-a întors. Nevasta era în fața ușii, privindu-l. S-a uitat la ea pentru o clipă, apoi a dat să iasă.

(continuare în pag. 76)

Georgiana PANAIT

Amintiri

te uiți la poze și vezi păsări călătoare,
atingi nisipul simți visele
mângâind cald și blând
ca în cimitirul de vise
timpul ți-ai dori să stea
gândurile curg către foșnetul pașilor
strivite, printre iarba verde ca jadul -
zac amintirile...

Muzica

Muzica sferelor a preluat conducerea -
zâmbetului tău.
Aerul veșniciei îmi aprinde inima.
Dragostea mea te învăluie-n
mireasma frenetică a adolescenței.

Casa părintească

Pe pragul brăzdat
De pașii vieții
Tăcerea amintirilor stă.
Sub pleoapa casei
Trece lacrima regretului.
Arborii timpurii
Își scutură umbra...
Până când?

Negație

Norii minții tale
îmi acoperă speranțele.
Picăturile de rouă
îmi umezesc inima -
uscată de mânia ta.
Razele soarelui
îmi reaprind dorința
de negare:
Nu te cunosc!

Marea

Valuri pale,
Stânci arse
Și o plajă sângerândă...
Glasuri moarte inundă marea...
Sunetele vapoarelor valsează
În vânt...
Valuri, vapoare, vals...

Logodna mistică

Goi pe patul timpului curgător
Stăm.
Inima-mi bate, ochii-mi zâmbesc...
Inelul primesc...
Degetele-mi tremură...
Cântând un vals.
Zâmbet, dragoste, vise...

Visul

visul și realitatea două cuvinte opuse
visul ne strecoară desculți printre gânduri
realitatea ne doboară ascultând muzica inimii
tu vei fi mereu acolo în visul meu
acoperit de parfumul gândurilor mele,
mă strecur printre raze de soare
să gust petalele vieții.
visul nostru temeiul speranței
asemenea unui mac într-un lan de grâu...

Atmosferă grea

Plouă. Ninge...
În sufletul meu
Totul se adună.
Arbori cu palme întinse
Tremură sub umbra ceasului.
Printre picături de timp
Pășesc pe potecile amintirilor.
Revino în sufletul meu!

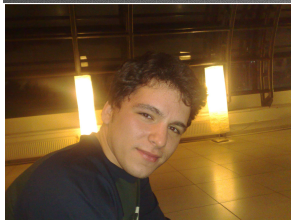
Tu...

sufletul meu în căutarea ta începe
să rățăcească
printre pietrele vieții neconținut aleargă
deschide ușa gândurilor și iese -
tăcerea filosofică...
sub soare, legată strâns, stă iubirea.
inima-mi spune:
"miroase a păsări călătoare"!

Flori, speranțe, vise...

Flori de cristal -
prinse-n părul
existenței tale.
Colier din vise și diademă -
de speranțe ți-am oferit
numai flori, vise, speranțe...

Marian DRAGOMIR**Marcaj pe cruce**

Am simțit trupul trist,
ca mâna pe cer,
după jaluzeaua vieții trase,
ca un mizantrop cerșeam vieții,
cu teama-n piept să bat la poartă.

Am turnat lacrimă,
iar pragul pleoapelor
a umezit regnul meu.

Stau cu sufletul noapte,
amintiri mai țin la piept
este viața în deșert!

Retragerea în lumea interzisă

Din soarele de dimineață
joc cu păsările din răsărit
plutesc în viață
ca miriștea de lacrimi
ca penele din soare
alternând aerul de dimineață cu cel de seară.

Expoziția ochilor vagabondează
o lume de făpturi
acoperă un evantai
orașele din ziduri
inspiră apă din acvariu
pești ce mai plutesc,
păsări libere de moarte.

Lumea interzisă aduce spaimă
admir o pasăre și un pește ce pot să piară
iar ochii o singură dată
mă oglindesc în umbe fără haine
un măcăcine își scutură sudoarea.

Lumea de visare
o durere ce închide pleoapele
voi pierde pești și păsări
din ultimele felinare.

Dragă, vara a trecut

Dragă, vara e moartă
se preumblă prin memorii
și veșted e frunzișul
e iarna sângele ce-l port.

omătul îngheață visele
și lava verii s-a pietrificat
așa e țara
mi-e dor de ploile de vară.

agale umblu prin memorii
cu munți ce fierb în depărtare
și înlemnesc sub soarele de vară.

prin pădure văd un cerb,
când vom fi liberi de a iernii viscolire?
noaptea are gust de ger
dragă e iarnă în al casei dormitor!

Reverberații

Mi-aș frânge corpul
veșted
fără ca vocea
duioasă
să se facă auzită
vibrând
prin corpul sonor.

mișuni pe mine
din palme muști
răsunând
o porție de versuri
pentru a învăța
să belstemi vibând acest pământ.

Noaptea

Între gardurile vieții
tronez peste nebuni
afară de a gardului urzeală
arhanghelii sorb o cafea.

Pe cer s-aud viori
Sus!
luna arde c-o întrebare,
râde timpul de nebuni?

Morții râd de darul vieții
sorbind viața din Eden
corbii strâmbă nasul cârn,
un vierme nu înțelege
ce face eu peste nebuni!

Dragoș IONESCU

Sete

Frica și plânsul,
foc dus-întors în noapte
mi-e foamea
Și-n limanul așteptării...
pătrund într-o oglindă,
caut a le stinge cu o sete

Habitat

Stâncă ieșită din mare,
stâncă a crengilor adormite,
urcă umbra mea de fum,
și-n adieri de vânt respir restul vieții,
un colț de apă și stânci...

Periplu

Prin vechiul fort părăsit
călătoresc singur.
Prin lumina încrucișată,
prelinsă
între două ferestre las
umbra de catedrală.
Întoarselor vântului
le împrejmuiesc cerșitele ieșiri

Har

Voiam să întind brațul
și să ating Cuvântul Tău,
Pieziș prin mulțime
între clipă și durată pipăi
clipa de har

Singurătate

Mi-e sufletul gol
căutându-și perechea...
În lipăitul papucilor de păslă
pașii mei către de Neatins...

Umbre

Între răbdare și strigăt
umbra mea de fum coborând,
urcând,
număr pașii
rămași pe dinafară,
când?
Și când?...

Dor matern

În crucea nopții
pe un portativ de suflet,
între durere și speranță...
De câte ori o strig pe mama,
a bătrânului copil,
aștept un îndemn,
o chemare la ziua cea dintâi...

Acel mâine

Înlăuntrul meu o lacrimă plânsă,
a cârcotașului vremurilor furate,
a stihilor din calorifer
hrănite într-o singură culoare.
Vădov, strig pe nesăturate
golului din ochiul meu strâmt
și aceluia mâine neștiut
într-acolo...
dintr-acolo...

Dis de dimineață, buimac,
rob al clipelor de nesomn sunt,
strania aventură a sufletului
o scot din cerul gurii,
mângâi umbre de purpură...

Câtiva bătrâni aduc din urmă niște animale (încă în viață) alungate de dinții unui val ce le-a zdrobit stala de sub deal. În tânguirea lor se pierde sensul cotidianului.

Așadar e noapte și ne-am obișnuit cu spaima. Reflecțiile lui Cioran nu-mi sunt de ajutor - mai bine-mi redecorează peisajul careva!

Dacă unii încă nu știu, permiteți, vă rog, să vă spun eu "Natura nu ne iartă, domnilor!". Poate un Caragiale contemporan ar spune-o mai bine, satirizându-ne pentru atotputernicia noastră închipuită. Dar până la urmă, fiecare trăiește, gândește conform principiilor subscrise personalității sale și cred că sunteți de acord!

În rest, anotimpul tulbure își întinde aripile, cuprinzând coșmaruri... de la inundații și până azi!

(urmă din pag. 72)

- Am visat doi elefanți și o vacă, îi zise, închizând ușa după el. În fața treptelor l-a găsit pe leronim, cu o funie groasă în mână. Animalul l-a măsurat cu ochi mari, rumegând un fir de lea de roșie.

- Iedul ăsta al tău ar trebui tăiat, spuse.

Atunci, pentru prima oară, băiatul îl privi. La niciun om nu mai văzuse Dinu Mărcocanu o astfel de privire. A văzut acolo ceva din strălucirea unei bestii rănite, însă o bestie frumoasă, ca un înger mort.

Acum doi ani apăruse la poarta lui. Un băiețandru înalt și palid. Purta niște haine vechi și rupte și avea ochii negri și scăpărători. Avea legat de o ață un ied alb ce nu avea să crească niciodată, care avea să pască pe câmpul Bărnăcioaiei în fiecare marți de la șase și cincisprezece și joia de la nouă. Veniți de nicăieri, înotând înecați prin noaptea aia vâscoasă din sat, murdari, cu pielea în dealuri de noroi întărit și crăpat și blana împodobită cu ghirlande de spini, pământii și frumoși. A zis că vrea să muncească și că nu vrea nimic, decât un loc unde să doarmă. Doar nu era să-l lase să plece. Așa că l-a primit.

Și a fost de folos băiatul. Muncea toată ziua și nu cerea nimic în schimb. Atât numai că nu vorbea cu nimeni. Se închidea în odaia lui, o cameră mică în care se puneau sacii de grâu, cu podeaua de pământ și cu un pat de paie care era acolo mereu, în care în urmă cu două luni și patru zile murise singur, în zorii zilei de 15 ianuarie Pajdo, câine negru-prăfuit, bătrân, surd și orb, sufocat în propriile-i brațe, după raportul doctorului Miteșcu, veterinar și mecanic, pictor la comandă, liber profesionist. N-au observat mirosul decât după trei zile. Atunci l-au luat și l-au dus la groapa de gunoi, o vâlcea cu bunuri bune de aruncat. Un copil aflat în trecere ar fi spus că în acea zi o grămadă răsufla stins ca o blană gri cu o coroană de conserve și cutii de concentrat pe o extremitate ce s-ar fi zis a fi un cap cu gura deschisă și o privire înghițită fără ochi încremeniți de sticlă. N-au reușit să scoată mirosul nici acum. Se zice că ar fi fost un cap sublim și artistic. Nimeni nu a mai găsit capul.

Proză selectată de pe cenaclul literar online
"Noduri și Semne" (www.cenaclu.inforapart.ro)

**POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE
"NODURI ȘI SEMNE"**
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Iulia MODIGA

Unde ești, Tu, Casă ?

Asamblate, liniștile,
marginile Dumnezeului
lung și des,
îmi crapă creierul în fine, a sinucidere
timpurie,
în milioane îndoielnice neuronale pietre
de insatisfacție cu viața,
orbecând egoist la porți de Judecată.
Ce fascinant mai trebuie să fie, ce variat
și incitant, Doamne, nu?!:
sexul în trei, (a treia persoană o blondă
versată, cu buze pline-ochi),
foamea de pizza și hamburgeri colcăitor-
calorici,
meciu de fotbal, urletele și huiduielile
mulțimii la derby, mirosul de transpirație
afectuoasă,
cafeaua, dulce, nu amară, caldă, nu rece,
alcoolică și transcendentă, pătura iernii,
sexul în trei, da, sexul în trei... 3-ul ăsta
se trage din Voi, nu?!, revigoranta cifră!
da, o partidă ruptă din Voi, voluptuoasă,
frângerea în credința că atinge supremația-n
stil... Judecă, Doamne, judecă, eu fac, Tu
râzi melancolic, așa a fost să fie?!
Un eșec, și viața, și moartea, incorectă
asamblare.

Daniel LĂCĂTUȘ

Pictură abstractă

Mă sting în fum albastru
precum cerul din mine
ce înalță nori de ceară
în trupul de lemn uscat
al naturii moarte din
pictura abstractă desenată de mine
pe o pânză de păianjen.
Pensula de sticlă
s-a spart când încercam să desenez
pe Mama Omida
la masă cu Tutankhamon.
De pe aripa unui vultur
curge-n val o culoare
mai vie ca Hristos a treia zi,
un porumbel cu pene ciofârșite
îmi aduce în dinți
o pensulă de lemn
în locul celei de sticlă.
Desenez doar pictură abstractă.

Într-o afinitate perfectă, fără salturi bruște de la un nume la altul, am întâlnit în volumul de față esențe ale sintagmei.

Cuvintele sunt așezate în cântecul pe care, în stil mai mult sau mai puțin clasic, modern sau chiar postmodernist, cuvintele devin cântec, adevăr care stă la masa de duminică a Poetului.

Creatorii, numele poezilor cuprinse între aceste două coperte, stau ca într-un buchet de flori diferite. Flori palide de seară, flori sălbatice de câmpie, flori de lămâiță, flori din... material plastic, flori păstrate între filele albumului de familie, flori... carnivore, flori de leac, flori care vor face fructe și altele, poate, care vor da Poezie pentru bucurii ceva mai palpabile.

Melania Cuc

A.S.P.R.A. - Petale lirice

A.S.P.R.A.
Asociația Scriitorilor
pentru

Promovarea Realizărilor Artistice

Petale lirice

Editura InfoRapArt

"...Iată-i pe autori. Am încercat să-i grupez pe genurile profesate, fiindcă alt criteriu de departajare nu mi se pare tocmai corect, deocamdată: Maria Călin, Tănase Carașca (cu fragment de roman autobiografic) și Maria Tîrnescu - memorialistică romanțată; Viorel Dărie, Mircea Marcel Petcu, Elena Hanganu - meditație în siajul unor momente de viață care i-au marcat, le-au adus un strop de înțelegere a lumii, dincolo de informația acumulată; Ionel Bostan, Aurica Istrate, Dorina Șerban - proză scurtă; Melania Cuc - fragment de roman baroc; Rădu Danelescu, Vasile Larco - proză umoristică, acesta din urmă (...) având inclusă în carte și o serie de Miniaturi (scurte anecdote), umor esențializat până la cadrul general și poantă..."

Dimitrie Lupu

ASPR - Noaptea curcubeielor lungi

A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor
pentru
Promovarea Realizărilor Artistice

Noaptea curcubeielor lungi

Editura InfoRapArt

A detailed illustration of a cozy winter scene. In the background, a snow-covered cabin with a steep, gabled roof and a chimney emitting a wisp of smoke. The cabin's windows are glowing with warm yellow light. The roof is heavily laden with snow and icicles hang from the eaves. In the foreground, two deer stand on a snowy path. The larger deer on the left is facing right, while the smaller one on the right is facing left. The ground is covered in snow with some patches of bare earth and small puddles reflecting the cabin's light. Tall, snow-laden evergreen trees surround the cabin, and a soft, hazy atmosphere fills the scene.

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro